REGD: NO. H 18 | విడి ప్రతి 0-20 పై. | 30-7-65 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 37] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 30

హైదరాబాదు లేఖ

★ గవర్నరు శ్రీ థానుపిళ్లై ప్రసంగం

★ బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వానికి పూర్తి సంతృప్తిని కల్గిస్తున్న రాష్ట్ర వ్యవహారాలు

★ రాష్ట్రం సర్వసుందరంగా నిర్మాణమవుతున్నదా? పాలుతేనె ప్రవహిస్తున్నవా?

★ ఫిలింఅవార్డులు: స్టుడియోలకు సాయం

[మా హైదరాబాదు విలేఖరి]

రాష్ట్ర శాసనసభల వర్షాకాల సమావేశాన్ని ప్రారంభిస్తూ గవర్నరు శ్రీ పట్టం థానుపిళ్లైగారు చేసిన ప్రసంగాన్ని బట్టి చూస్తే, రాష్ట్ర వ్యవహారాలన్నీ బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా తృప్తికరంగా వున్నట్టుగా కనిపిస్తుంది.

అన్నింటికంటేమించి పారిశ్రామిక రంగంలో ఈ సంతృప్తి అధికంగా కనిపిస్తున్నది. ఎంతో పట్టుదల దృఢ నిశ్చయంతో ప్రభుత్వం చేసిన కృషిఫలితంగా రాష్ట్రం పారిశ్రామికాభ్యున్నతి పథంలో ముందంజ వేస్తున్నదని గవర్నరుగారు శాసనసభ్యులకు చెప్పారు. ఆంగ్లో-అమెరికన్ కన్‌సార్టియంవారు విశాఖపట్టణంలో భారీ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పాలని సిఫార్సు చేసినందుకు తమ సంతసాన్ని వ్యక్తంచేస్తూ, దీన్ని ఆమోదించడంలో కేంద్రానికెలాంటి సంకోచమూ వుండదని ఆశిస్తున్నామన్నారు. ఇలాంటి ఆనందాన్నే కొత్త రైల్వేమండలం ఏర్పాటు విషయంలో, ఒంగోలు-సికిందరాబాదు, కొత్తగూడెం-కొవ్వూరు కొత్తరైల్వే లైనుల సర్వే విషయంలోను ఆయన తెలియజేశారు. నాల్గవ ప్రణాళికలో పరిశ్రమలకు, వాటికితోడ్పడే విద్యుదుత్పాదనకూ ప్రహెచ్చు మొత్తాలను కేటాయిస్తామన్నారు.

ఇలాంటి ఆశాభావమే, ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి విషయంలోకూడా గవర్నరుగారు ప్రకటించారు. ప్రజలకు సంతృప్తికరంగా బియ్యం పంపిణీ అవుతున్నాయి. ప్రణాళికారంభంలో 63.19 లక్షల టన్నులు మాత్రమేవున్న రాష్ట్ర ఆహారోత్పత్తి ప్రణాళికాంతానికి, అంటే ఈ సంవత్సరాంతకాలానికి 85 లక్షల టన్నులకు హెచ్చుతుంది. రెండవపంటకు నాల్గు ఒకనెల ముందుగా ప్రారంభించడంవల్లను, జపాన్ సాగు పద్ధతినవలంబించడం వల్లనూ, క్రొత్తరకం విత్తనాలు వ్యాపకం చేయడం వల్లనూ ఎకరాకు మూడునాలుగు బస్తాల వరి అదనంగాపండి త్వరలో రాష్ట్రమంతటా వ్యవసాయంలో విప్లవకరమైన మార్పులు సంభవిస్తాయని గవర్నరుగారు పేర్కొన్నారు. అన్నిరంగాల్లోను రాష్ట్ర అభ్యుదయంకోసం అవిరళ కృషిచేస్తున్న

—తరువాత 6-వ పేజీలో

గవర్నరు శ్రీ థానుపిళ్లై

మహిళల వేషధారణలో పశ్చిమ జర్మనీ కొత్తపుంతలు త్రొక్కుతున్నది. ఉష్ట్రపక్షి ఈకలతో తయారుచేయబడిన కోటును తొడుక్కున్న ఒకసుందరాంగి.

నెల్లూరు నియోజకవర్గాలు

ఒక అసెంబ్లీసీటు తగ్గింపు: గిరిజనస్థానం రద్దు

హరిజన స్థానాలు మూడూ జిల్లా దక్షిణప్రాంతంలోనే ఏర్పాటు!

నియోజకవర్గ నిర్ణాయకసంఘం తన తుది నిర్ణయాలను 5 తేది గజిట్‌లో ప్రకటించింది. వీటిని లాంఛనంగా పార్లమెంటు ఆమోదించవలసివున్నది. నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు పునర్విభజింపబడిన పార్లమెంటు, శాసనసభ నియోజక వర్గ వివరాలు దిగువ యిస్తున్నాము—

పార్లమెంటు

కావలి (జనరల్):— ఇందులో దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి, ఉదయగిరి, కందుకూరు, కొండపి, కావలి శాసనసభ నియోజకవర్గాలు వుంటాయి.

నెల్లూరు (హరిజన):— అల్లూరు, కోవూరు, ఆత్మకూరు, రాపూరు, నెల్లూరు, సర్వేపల్లి, గూడూరు శాసనసభ నియోజక వర్గాలుంటాయి.

పార్లమెంటు నియోజక వర్గాల సంఖ్యలో పేర్లలో, మార్పులేదు కాని పూర్వం మార్కాపురం పార్లమెంటు నియోజకవర్గంలో చేరివుండిన కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి యిప్పుడు కావలి పార్లమెంటు నియోజకవర్గం క్రిందకు వచ్చాయి. ఇదివరకు నెల్లూరు నియోజకవర్గంలోవుండిన సూళ్ళూరుపేట, వెంకటగిరి యిప్పుడు తిరుపతి పార్లమెంటు నియోజకవర్గం క్రిందకు బదలీఅయినవి.

అసెంబ్లీ

1. దర్శి: దర్శి తాలూకా

2. పొదిలి: పొదిలి తాలూకా, కనిగిరి తాలూకాలోని తిమ్మారెడ్డిపల్లె ఫిర్కా.

3. కనిగిరి: తిమ్మారెడ్డిపల్లె, పెద అలవలపాడు ఫిర్కాలు మినహా కనిగిరి తాలూకా.

4. ఉదయగిరి: ఉదయగిరి తాలూకా.

5. కందుకూరు: సింగరాయకొండ, కందుకూరు, ఉలవపాడు ఫిర్కాలు; గుడ్లూరు ఫిర్కాలోని బద్దెపూడి, కొత్తపేట, గుడ్లూరు, పోట్లూరు, స్వర్ణాజిపురం గ్రామాలు.

తుది నిర్ణయాలు: అధికార ప్రకటన

6. కొండపి: సింగరాయకొండ, కందుకూరు, ఉలవపాడు ఫిర్కాలు; గుడ్లూరు ఫిర్కాలోని పైఐదుగ్రామాలుతప్ప తక్కిన కందుకూరుతాలూకా, కనిగిరితాలూకాలోని పెదఅలవలపాడు ఫిర్కా.

7. కావలి: బోగోలుఫిర్కాతప్ప మిగిలిన కావలి తాలూకా.

8. అల్లూరు: కోవూరు తాలూకాలోని అల్లూరు, బుచ్చిరెడ్డిపాళెం ఫిర్కాలు; కావలి తాలూకాలోని బోగోలు ఫిర్కా,

9. కోవూరు: కోవూరు, కొడవలూరు ఫిర్కాలు; నెల్లూరుతాలూకాలోని ఇందుకూరుపేట ఫిర్కా.

10. ఆత్మకూరు: కలువాయి, విడవలూరు ఫిర్కాలుతప్ప ఆత్మకూరుతాలూకా; కోవూరు తాలూకాలోని దువ్వూరు ఫిర్కా.

—తరువాత 6 వ పేజీలో

నెల్లూరులో ఇంటిజాగా

అమ్మబడును

★ ★ ★ ★

నెల్లూరు వేదంవారి అగ్రహారములో "విజయమహల్" యెదురుగా వుండు షుమారు 73 అంకణముల ఖాళీజాగా అమ్మబడును.

కలయువారు మాతో సంప్రతించండి.

బి. కృష్ణారావు,

C/o జమీన్ రైతు—నెల్లూరు

అందమునకు - ఆనందమునకు

నాణ్యమునకు - మన్నికకు

మీకు కావలసినవి - మనసుకు నచ్చినవి

అన్నిరకాల వస్త్రములు ఉన్నవి

* * * *

పెండ్లికార్యములకు ప్రత్యేకముగ తెచ్చాము

దయచేసి విచ్చేయండి

* * * *

ఫ్యాన్సీ సిల్కుహౌస్

(కృష్ణా & కో ఎలక్ట్రికల్ ఎదురుగా)

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విశ్వావసు శ్రావణ శుద్ధ విదియ
శుక్రవారం 30-7-1965

బెంగుళూరు ఏ. ఐ. సి. సి.

బెంగుళూరు అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కమిటీ సమావేశం ముగిసింది. గోవాసమస్యతో వుద్రేకంగావున్న వాతావరణంలో, ప్రదేశంలో జరిగిన సమావేశం యిది. చర్చనీయాంశాలు వివాదాస్పదమైనవి, వుద్రేకాలను కల్గించేవి. వీటి అన్నిటి ప్రభావం బెంగుళూరు ఏ. ఐ. సి. సి. సమావేశ సందర్భంలో బాగ ప్రస్ఫుటమైనాయి.

నల్లజండాలతో, ప్రదర్శనాలతో, రాళ్ల వర్షంతో కాంగ్రెస్ నాయకులకు బెంగుళూరులో స్వాగతం లభించింది. ఇదేమీ వూహించని పరిణామం కాదు. మైసూరు కాంగ్రెస్ మహానాయకులే బహిరంగ ప్రకటనలద్వారా ప్రజలను వుద్రేకులను చేసినపుడు, పరిస్థితి వేరుగా వుంటుందని భావించలేము. ఏ. ఐ. సి. సి. సమావేశంలోకూడా మైసూరు కాంగ్రెస్ సభ్యులు వ్యక్తిగత దూషణలకు పూనుకున్నారంటే, సామాన్యప్రజలు ప్రధాని, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునిపట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించటంలో విపరీతమేమీ లేదు. మైసూరు కాంగ్రెస్‌వాదులకు కావలసింది గోవాయేకాని, కాంగ్రెస్‌సంస్థ కాదు, దేశంకాదు. ఏదైనావాడికో రాజ్యకాంక్ష పెరిగిపోయిందని దూషిస్తాము. కాని మనసంగతి ఆలోచించము. దేశం ఒకటే, పాలకులందరూ ఒకసంస్థకు చెందినవారే, దేశక్షేమము సంస్థ శ్రేయమూ సమష్టి ఐక్యము, ధర్మము. అలాంటివాళ్లం కొద్ది భూభాగానికి తగాదా పడుతున్నాము, తన్నుకుంటున్నాం. అటువంటప్పుడుఎవరో విదేశీయుడు మన భూభాగానికి ఆశించాడని నిందించడం ఎంత విచిత్రంగా వుంటుందో ఆలోచించండి! విరోధిరాజ్యాలు సామ్రాజ్య కాంక్షతో పోరాడుకుంటున్నట్లు, రాష్ట్రాలు రాష్ట్రాలు ఏదోఒక విషయానికి వుద్రేకాలు పెంచుకుని పీడినబడేజాడ్యం మన దేశంలో ఇటీవల వెర్రితలలు వేస్తున్నది.

ఈ ముప్పును గమనించే కాబోలు, బెంగుళూరు ఏ. ఐ. సి. సి. రెండు ముఖ్య తీర్మానాలను చేసింది. రాష్ట్రాలమధ్య వున్న వివాదాలను, సమస్యలను ఆయా రాష్ట్రాలు సంప్రతింపులతో, చర్చలతో సామరస్యంగా పరిష్కరించుకోవాలని; ఆ విధంగా పరిష్కరించుకోలేనప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం నియమించే ట్రిబ్యూనల్‌కు వాటి పరిష్కారాన్ని అప్పగించి, దానితీర్పుకు బద్ధులు కావాలనేది ఒక తీర్మానం. నదీజలాలు, విద్యుచ్ఛక్తి, సరిహద్దులు ఇలాంటి వివాదకర విషయాలు ఎన్నోవున్నాయి. పాకిస్థాన్-ఇండియాలమధ్య వుండిన నదీజలాల సమస్యను సులభంగా పరిష్కరించుకోగలిగిన మనం కృష్ణ గోదావరి జలాల సమస్యను జటిలం చేసుకున్నాము. కచ్ తగాదాను సర్దుబాటు చేసుకోగలిగిన మనం, మైసూరు-మహారాష్ట్ర వంటి సరిహద్దు వివాదాలను కొనసాగిస్తూనే వున్నాము. ప్రతిసమస్య ఈ విధంగానే రావణాసురుని కాష్టంలాగా కాలుతూ, రాష్ట్రాలమధ్య ద్వేషాన్ని రగుల్కొల్పుతూ, దేశైక్యతకు భంగం చేకూర్చుకుంటున్నాము. దేశ సమైక్యతకు ప్రతిబంధంగా వున్న ఈ సమస్యలను ట్రిబ్యూనల్ తీర్పులకు అప్పగించడమే మంచిది. దేనికైనా కేంద్రప్రభుత్వం దృఢమైనవైఖరి నవలంబించాలె. ప్రతిసమస్యను నాన వేయకుండా; రాజకీయంగా, వ్యక్తిగతంగా ముఖమోటాలకులోను గాకుండా; నిష్పాక్షికదృష్టితో కేంద్రం తేల్చివేయగలిగినప్పుడు, చాలసమస్యలు ట్రిబ్యూనల్స్‌తో నిమిత్తం లేకుండానే పరిష్కారమయ్యే అవకాశముంటుంది. ట్రిబ్యూనల్స్ ఏర్పాటుకు ముందు కేంద్రప్రభుత్వాధిపతులు దృఢమైన, న్యాయదృష్టిని అలవరచుకోవడం, అనుసరించడం ముఖ్యం.

బెంగుళూరు ఏ. ఐ. సి. సి. చేసిన రెండవ తీర్మానం సంస్థ తగాదాలకు సంబంధించినది. వీటి పరిష్కారానికికూడా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు న్యాయనిర్ణాయక సంఘాలు నియమిస్తారట. అవి ఆ వివాదాలన్నిటిని పరిష్కరిస్తాయట. ఈ తీర్మానంపై చర్చ సందర్భంలో ఏ. ఐ. సి. సి. సభ్యులు నిర్మొగమోటంగా అగ్రనాయకుల ముఖాననే అడిగివేశారు-మీలో ముఠాతత్వాలు పోకుండా, క్రింద ఎట్లా పోతాయి-అని. వాస్తవమైనమాటఅది. కాంగ్రెస్ వర్కింగు కమిటీలో గ్రూపులున్నాయి, పార్లమెంటు కాంగ్రెస్ పార్టీలో గ్రూపులున్నాయి, కేంద్ర మంత్రివర్గంలో గ్రూపులున్నాయి- ఇక రాష్ట్రాలలో ముఠాలు లేకుండా ఎట్లాపోతాయి? అసలు కేంద్రమంత్రి వర్గమే ముఠాప్రభావానికిలోనైనదనే అపవాదున్నది. రాష్ట్రాలలోని కాంగ్రెస్ ముఠాలు ప్రతి ఒక్కదానికి, అధిష్ఠానవర్గంలోనో, కేంద్రమంత్రాంగంలోనో ఎవరోఒకరిఅండ, మాటసహాయం వుంటున్నదనే అపోహవున్నది. అలాంటప్పుడు క్రింద కాంగ్రెస్‌వాదుల కీచులాట లెట్లాపోతాయి? అసలు న్యాయ నిర్ణయాలకు, సలహాలకు కాంగ్రెస్ వాదులు భయపడేరోజులు, చెవియొగ్గే రోజులుపోయి చాలకాలమైంది. దీనికి కారణం కేంద్రనాయకత్వ బలహీనత, పాక్షికత, అస్తవ్యస్త విధానాలు, అస్థిమిత నిర్ణయాలేకాని వేరుకాదు. కాంగ్రెస్ వాదులలో ప్రబలిపోయిన స్వార్థదృష్టి మరొకముఖ్యకారణమనుకోండి! ఏమైనా ముందు కేంద్రకాంగ్రెస్ నాయకత్వంలో మార్పురావాలె. నాయకత్వం పూర్వంవలె వున్నతస్థాయికి చెందివుండాలె. నాయకులు రాష్ట్రాలకు ప్రాంతాలకు, భాష మత తత్వాలకు అతీతులై, జాతీయదృష్టి సమన్వితులైవుండాలె. కుట్రతో, కుతంత్రాలతో; ముఠాబలంతో, రాజకీయ చాణక్యంతో ఎగబ్రాకి నాయకత్వస్థానాలలో కూర్చోడం కాకుండా; నిజంగా అర్హతకలవారు, ప్రజాభిమానాన్ని, విశ్వాసాన్ని, గౌరవాన్ని పొందినవారు, పొందగలిగినవారు ఆ స్థానాలకురాగలగాలె. అనుశాసనం ఎత్తుకొని క్రమశిక్షణను కాపాడగలిగివుండాలె. అప్పుడే కాంగ్రెస్ వాదులలో మార్పు, కాంగ్రెస్ సంస్థలో పరిణామం వస్తుంది. అది తిరుగా కొంతవరకు పూర్వప్రతిష్ఠను, బలాన్ని పొందగలుగుతుంది. కాంగ్రెస్ వాదులలో ఆత్మపరీక్ష జరిగితేని, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నియమించే సంఘాలద్వారాకాని కాంగ్రెస్ వాదులబుద్ధి మారుతుందని ఆశించలేము; క్రమశిక్షణ పెంపొంది, ముఠా తగాదాలకు స్వస్తి జరుగుతుందని భావించలేము.

బెంగుళూరులో తీవ్రచర్చకు, వ్యతిరేకతకు గురియై, కడకు సాంప్రదాయకమైన ఏకగ్రీవతతో ఆమోదించబడిన ముఖ్య తీర్మానం, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు - కార్యవర్గ ఎన్నికకు, అర్హతకు సంబంధించి పదేళ్లక్రితం హైదరాబాదు కాంగ్రెస్‌లో జరిగిన నిబంధనాసవరణ సడలింపుకు సంబంధించినది. ఒకేవ్యక్తి వరుసగా రెండుపర్యాయములు ఆ పదవులకు అర్హుడుకాదనేది ఆ సవరణ సారాంశం. కీ. శే. నెహ్రూ ప్రభృత మహానాయకులు ఎన్నోసంవత్సరాలు, ఎంతో ఆలోచించిన పిమ్మట చేసిన సవరణ అది. లోగడ ఢేబర్ విషయంలోకాని, యితరుల విషయంలోకాని సడలింపబడని నిబంధన అది. ఇప్పుడు కామరాజు గారి కొరకు - అందులో రహస్యమేమీ లేదు-ఆ నిబంధనను సడలించే అధికారాన్ని వర్కింగుకమిటీకియిచ్చే తీర్మానం తేబడింది. వర్కింగుకమిటీలోను, ఏ.ఐ.సి. సి. లోనుకూడా శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ దాన్ని ఏకాకిగా ప్రతిఘటించాడు, విఫలుడయ్యాడు. కాని దానిని వ్యతిరేకించుటలో శ్రీ దేశాయ్ చూపిన కారణాలు, చేసినవాదం ఎంతో సమంజసంగావున్నవని సర్వత్రా అభిప్రాయపడడం జరిగింది. కాంగ్రెసును ఎప్పుడూ బహునాయకత్వబాధ ఎదుర్కొన్నదేకాని, నాయకుల కరవు ఏర్పడలేదు. బెంగుళూరులో ఈ సవరణ సవరింపువల్ల ప్రధాని శ్రీ శాస్త్రి ప్రభృతులు ప్రదర్శించిన వైఖరిచూస్తే, కామరాజ్‌వంటి అధ్యక్షుడు లభ్యంకాడనే అభిప్రాయం ఏర్పడుతుంది. కామరాజ్ సమర్థుడైన నాయకుడు-అందులో సందేహంలేదు. సామాన్యప్రజలకు సన్నిహితుడు, సోషలిస్టు ఆశయానికి ఆప్తుడు అన్నా వివాదంలేదు. సంస్థకు-ప్రభుత్వాలకు సమన్వయశక్తిగా వున్నాడనిచెప్పినా కాదనవనిలేదు. కాని అపాటి వ్యక్తులు కాంగ్రెస్‌లో యికలేరని భయపడడంచూస్తే, కాంగ్రెస్ నాయకత్వం రోజురోజుకు ఎట్లా సంకుచితమై, కుదించుకొని, గిరిగీసుకొని కూర్చుంటున్నదా అనిపిస్తుంది. ఇలాంటి పరిస్థితి, వాతావరణం, ఆరోగ్యకరంమాత్రం కాదు.

బెంగుళూరు ఏ. ఐ. సి. సి. లో తీర్మానాలు జరగని ప్రధాన విషయాలెన్నో వున్నాయి. వివాదగ్రస్తమైన గోవామీద, కచ్ ఒప్పందంమీద తీర్మానాలు జరగకపోవడం ఒక పెద్దలోపంగా, నాయకత్వ బలహీనతగా భావింపబడుతున్నది. బెంగుళూరు ఏ. ఐ. సి. సి. ఒక్క విషయాన్ని స్పష్టంగా బయట పెట్టింది. కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలో వ్యక్తులకు సంబంధించి, విధానాలకు ఏకగ్రీవత లేదు. టిక్కెట్టు రావనేభయంతో, కాంగ్రెస్ సభ్యులు తమ నిజాభిప్రాయాలను బహిరంగంగా ప్రకటించుటకు భయపడుతున్నారని శ్రీ మొరార్జీ అన్నారంటే అసత్యంకాదు. కాంగ్రెస్ బాగుపడాలన్నా, అది ఒక విశిష్ట రాజకీయ పక్షంగా రూపొందాలన్నా, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాల విధానాలు ప్రజారంజకం కావాలన్నా, కాంగ్రెస్ వాదులలోని ఈ కపటపు వ్యవహారం పోవాలె; ద్వంద్వ ప్రవర్తన మారాలె; నిర్భయంగా, నిస్సంకోచంగా అభిప్రాయప్రకటన చేయగలిగివుండాలె. అదే సంస్థకు క్రొత్తరక్తాన్నియిస్తుంది, జవసత్వాలను పెంచుతుంది, నూతన తేజాన్ని కల్గిస్తుంది.

సువ్యవస్థితమైన పార్టీగా, సామాన్యప్రజాభ్యుదయ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టిన సంస్థగా ఈనాడు దేశానికి కాంగ్రెస్ కంటే గతిలేదు. అందుకే, స్వార్థము, అవినీతి, అక్రమ అబంధరపాలన-వీటితోరోత-రోయింపు, చికాకు-చిర్రింపు కలిగినా, సహనంకోల్పోయినా, సామాన్యుడు సందిగ్ధంలోపడి కొట్టుకులాడుతున్నాడు. అతనిలో కాంగ్రెస్‌పట్ల భక్తివిశ్వాసాలు పునరుజ్జీవింపబడుతాయా? లేక, తెగింపుకు తప్పనిపరిస్థితులు కలుగుతాయా? రాగల రెండేళ్లలో కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసుపాలన తేగలమార్పే దీనికి సమాధానంగావుండగలదు.

——

ఈ వారం విశేషాలు

అంతర్జాతీయ రంగంలో అలీనవిధానం అనేది వొకప్పుడు కాస్త బలమైన నినాదంగా వినిపించేది. ఇప్పటది సన్నబారిపోతున్నట్లుగా కనబడుతున్నది. ఈ తరుణంలో అలీన విధానాన్ని కాస్త పూనికతో ప్రోదిజేసిన రెండుదేశాల నాయకులు యీ వారం బెల్‌గ్రేడ్‌లో కలిశారు. ప్రధాని శ్రీ శాస్త్రి ప్రస్తుతంయుగోస్లావియాలో పర్యటిస్తున్నారు. ఆయనవెంట శ్రీ స్వర్ణసింగ్ కూడా వున్నారు. శ్రీ టిటో నాయకత్వాన యుగోస్లావియా కమ్యూనిస్టు విధానాలను అనుసరిస్తూనే కమ్యూనిస్టు కూటమిలో చేరకుండా వొకరకమైన అలీన విదేశాంగ విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నది. బహుశా ఇదేనేమొ మన యీ రెండు దేశాలను సన్నిహితంచేసినది. ఈ దశాబ్దంలో రాజకీయంగానేగాక, ఆర్థికంగాకూడా ఇండో-యుగొస్లావ్‌ల మైత్రి బాగా అభివృద్ధిచెందింది. పది సంవత్సరాలక్రితం రెండు దేశాలమధ్య రు. 58 లక్షలువుండిన వాణిజ్యం గత సంవత్సరం రు. 20 కోట్లకు పెరిగింది. యుగొస్లావ్ సాయంతో మనదేశంలో యేర్పడిన ప్రాజక్టుల పెట్టుబడి రూ. 35 కోట్లుదాకవుంది. ఆంధ్రలోకూడా వొక సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీని వారు స్థాపించే విషయమై సంప్రతింపులు జరుగుతున్నాయి. ఈ పరస్పర సహకారాలు, యీ సౌహార్ద పర్యటనలు అవసరమే. అట్లని యీమైకంలో పడిపోయి వీత్నాం దగ్గరనుంచి ఆఫ్రికా రాజ్యాల వ్యవహారాలదాక అన్నిటిమీద మనం ముందు మిగిలి యేవేవో ప్రకటనలు చేయడం మాత్రం మనకు తగని వ్యవహారమే అవుతుంది.

, , ,

ఈ నవంబరు నెలలో ఇండోనీషియా అటంబాంబును ప్రేల్చుతుందని వొకవార్త. సామ్రాజ్య వాదాన్ని వ్యతిరేకించే దేశాలన్నీ కూడా అణ్వస్త్రాలు చేపట్టాలని ఇండోనీషియా అధ్యక్షుడు సుకర్నోగారి సరికొత్త నినాదం. ఇండోనీషియావంటి చిన్న రాజ్యంకూడా అణుబాంబును ప్రేల్చేస్థితికి వచ్చిందంటే ఇండియాకూడా అణుబాంబును తయారుచేయకుండా భీష్మించుకు కూర్చోవడం యేం బాగుంటుందని కొందరు భారతీయ భావుకులు ఆగం చేయవచ్చుకాని యీ పిచ్చిలోపడి మనం వళ్లు మర్చిపోవడం ప్రపంచశాంతికి భంగకరంకాక తప్పదు. పైగా ప్రతి చిల్లరమల్లర రాజ్యంకూడా 'యిదుగో మేమూ అణ్వస్త్రం తయారు చేస్తున్నాం' అంటుంటే ఆ అణ్వాస్త్రాలకు మాత్రం విలువ యేముంటుందో యోచించుకోవాలి!

, , ,

పాకిస్తాన్ - అమెరికా సంబంధాల్లో బీటలు కనపడుతున్నాయి. అమెరికా పాకిస్తాన్‌కు అందజేసే సహాయం విషయమై యిటీవల కాస్త గండిపడింది. అమెరికాపై అయూబ్ ఖాన్ అహంతం ఆగ్రహం ప్రకటిస్తున్నాడు. తమ విదేశాంగ విధానంపై ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించడానికి వుద్దేశించిన సర్వేను నిల్పివేయాలని అమెరికా సమాచారశాఖకు అయూబ్ హుకుం జారీ చేశాడు. అమెరికా సమాచారశాఖవారు

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

★ ★ టుప్రిలు ★ ★

ఎవరోతెలిసినవారట బెంగుళూరు నుంచి కాకినాడలోవుండే వొక కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యుడికి ఫోన్‌చేశారట-నీవు మంత్రివైపోయావని! అంతే, అవార్త అమాంతంగా టౌనంతా ప్రాకిపోయింది. జిల్లాకలెక్టరువంటి అధికార్లు, ఎం.ఎల్.ఏ. ల్లాంటి అనధికారులు పిలపిలమని పూలమాలలతో ప్రత్యక్షమై 'మీరు మంత్రి పుంగవులైనందుకు యివె మా అభినందనలు' అని అపూల మాలలను ఆయనమెళ్లో వేశారట! పాపమాయన నేను నిజంగామంత్రినైపోయాను కాబోలనుకొని అపూలమాలలన్నీ సగించినట్లు మెళ్లో వేయించుకొన్నారు (ఫోటో తీయించుకొన్నారో లేదో తెలియదు) ఆ ఆనందంతో అక్కణ్ణుంచి హైద్రాబాద్‌కురాగానే అక్కడా తయారైనారట - నీవు మంత్రివైపోయావని కీర్తించే కొందరు మిత్రులు. కాని తీరాచూస్తే ఆయన మంత్రికాలేదు, గంత్రికాలేదు. ఆయనెవరోకాదు, మన కాకినాడ కాంగ్రెస్‌ఎం.ఎల్.ఏ. శ్రీదంటు భాస్కరరావు. చూశారా? రాజకీయాలు, మంత్రిత్వాలు యెంత తమాషాపేరంటంచకు వచ్చాయో? నాయకుల్లో యెంత అధికార తృష్ణ వుందో ప్రజల్లోకూడా అంత అధికార ఆరాధనాలోలత్వం వుందని యీ వుదంతం చాటిచెప్తున్నది. అయినా ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారూ! కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యుల్ని యిట్లా గబ్బుపట్టించడం మీకు న్యాయంకాదండీ!

★ ★ ★

1967 లో జరిగే జనరల్ ఎన్నికల్లోనట ప్రధాని శ్రీ లాల్ బహదూర్‌శాస్త్రిగారితోనట డాక్టర్ రామ్‌మనోహర్ లోహియాగారట పోటీచేస్తారట. లోహియాగారు సామాన్యులా? ప్రధాన మంత్రిగా యెవరుంటారో ఆయనతో పోటీచేసి అక్షరాలా వోడిపోవడం లోహియా గారి సంప్రదాయం, సరదా! ఆ సంప్రదాయాన్ని వారిప్పుడుమాత్రం ఎందుకు విడనాడుతారు? అయినా ఓయబ్బ! 67 లో సంగతి యిప్పుడెందుకో?

★ ★ ★

ప్రధాని లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి యిన్నిసార్లు విదేశాల్లో చక్కర్లు కొట్టి వచ్చినా ఆయన పాశ్చాత్య వ్యామోహంలోపడి కొట్టుకొనిపోకుండా తన జాతీయ అలవాట్లను శ్రద్ధవర్చుకొంటున్నారంటే వారిని మనమెంతైనా శ్లాఘించాలి! ఇప్పుడువారు యుగోస్లోవియాలో పర్యటిస్తున్నారు! వారివెంట భార్యగారు కభారతీయ వంటవాళ్ళుకూడా పయనిస్తున్నారట. ఆ వంటవాళ్లకు అక్కడవుండే వొక భారతీయ గృహిణి ప్రత్యేకంగా తర్ఫీదు యిచ్చిందట కూడా! శ్రీ శాస్త్రిగారు అటుకు కోడిగుడ్లుకూడా ముట్టని శుద్ధ సాత్వికసారుపాత్ర శాకాహారి! పాపం ఆయన విదేశాల్లో యెన్ని తిప్పలుపడతారో మన వెల్లారు నియ్యం శ్రేష్ఠమైనవి అక్కడకు పంపే యేర్పాటెందుకు చేయకూడదో మనవాళ్లు!

——

గోవాపై కల్పించబడిన వాతావరణంలో పుట్టింది

కన్నడసీమలో ఒక కజగం!

దీని అరుపులకు, ఆర్భాటాలకు-కాంగ్రెస్ వాదుల హాహాకారాలకు అల్లర్లకు భేదమేమి?

రాష్ట్రపతి వచనం విన్నారు (గత వారం). కులపతి హితోపదేశం వినండి: "మనలో కొన్ని వందలయేండ్ల పరపాలనలో ఒకభావం వ్యాపించింది. మనలో యుద్ధప్రవృత్తిలేదట. కేవలం శాంతంగా జీవనంచేసే ఒకగొప్ప ధార్మికవంతా మన సాంప్రదాయమట. అవసరమైతే ఆత్మార్పణకు సిద్ధంగా వుంటామట. ఈ అభిప్రాయం శుద్ధతప్పు. హింసవద్దని మన ప్రబోధకులు గాంధీజీతోసహా చెప్పినమాట నిజమేననుకోండి. కాని ధర్మరక్షణకై మనం శక్తిని ప్రయోగించవలసి వచ్చినప్పుడు మన సాంప్రదాయంలో ఎన్నడూ దానిని కాదనలేదు. మనమందరం రామాయణ, మహాభారతములచేత ప్రభావితులమైనాము. వాటిలో యుద్ధసాంప్రదాయం వున్నది. ఆ సాంప్రదాయమే లేకుంటే గండ్రగొడ్డలిగల పరశురాముడు, కోదండపాణియైన శ్రీరామచంద్రుడు, సర్వసంహారక శక్తిగల సుదర్శన చక్రధారి శ్రీకృష్ణుడు వుండేవారుకారు. గీతలో 'అందువలన నీవు యుద్ధం చేయవలసినదే' నని శ్రీకృష్ణుడు తన సందేశాన్ని బోధించేవాడు గాడు."

ఇంకా వినండి: "భారతయుద్ధం నుంచి 1857 లోని విప్లవం వరకు నాల్గువేల యేండ్లు గడచినవి. ఈ కాలంలో దేశంకోసం, స్వేచ్ఛకోసం, దుష్టశత్రులను ఎదిరించి పోరాడని సమయం లేదుగదా! తన యుద్ధకౌశలంచేత ప్రప్రథమంగా ఏకభారతవ్యవస్థను రాజకీయంగా రూపొందించిన స్కందగుప్తుడు, రాణాప్రతాప్,

గోవా సమస్యను గొడవచేసిన మైసూరు ముఖ్యమంత్రి

శివాజీ, గురుగోవిందసింగ్ గారలను మరువకండి... బ్రిటిష్ రాజ్యంలో సైనికంగా ఘనకీర్తి నార్జించినవారు (దేశదేశాలలో) మనవారేగదా! నేతాజీ ప్రయత్నం మన స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు చాల దోహదకారియని మనకు తెలియదా? మనకిప్పుడు ముఖ్యమైన అంశమేమనగా: స్వేచ్ఛను ప్రేమించేదేశానికి అవసరమైన యుద్ధాలోచన సవ్యంగాచేస్తున్నామా?...మనరక్షణ విధానంలోని ఉష్ణ్వపక్షితత్వంపోవలెను.'- శ్రీ కె. యం. మున్షీ (కులపతిలేఖ నెం. 340, 18 జులై 1965 'భవన్స్‌జర్నల్')

ఈలేఖలో పై అభిప్రాయం బాబర్-రాణాసంగ్, ఆస్ట్రేలియా-ఇండోనేషియా-మలేషియా సంఘటనలతో ఉల్లేఖించబడినది. అదంతా బాగానేవున్నది. కాని వివాదగ్రస్తమైన అణుశస్త్రనిర్మాణంకూడా ప్రస్తావనకు వచ్చింది. మున్షీ అట్టి నిర్మాణానికి అనుకూలుడు. ఇతరులు ప్రాజ్ఞులు కొందరు అనుకూలురు; కాని, ప్రాజ్ఞులనేకులు మనదేశంలో ఇంకా అంతదూరం రాలేదు

ఈ ఒక్క విషయంతప్ప మిగిలిన విషయాలన్నీ (ఈ లేఖలోవి) శ్రద్ధతో గమనించదగినవి.

* * *

ఈ ప్రపంచంలో మనం ధర్మ ప్రవచనాలు వల్లుకుతూ, శక్తివంతులం కాకుండా వున్నందువల్ల మనకు కలుగుతున్న నష్టం ఈ ప్రకటనవల్ల స్పష్టమవుతున్నది:

"గత సంవత్సరం పైపెచ్చుగా నిరంతరం కాశ్మీర్ యుద్ధవిరమణగీతను దాటి పాకిస్తాన్ దళాలు ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘిస్తూనే వున్నవి. ఇది స్వల్పవిషయం. ఐరాస పరిశీలకులు తలచుకుంటే తక్షణం అపగలిగేవారు. కాని, సరిగా, ఆ దాడులనుగూర్చి పట్టించుకోలేదు. దాడిచేసిన వారిని మరలి పొమ్మనక, పాక్-భారత పరిస్థితులను సమానంగాచేసి ఈ పరిశీలకులు మాట్లాడేవారు. ప్రప్రథమ ఐరాస తీర్మానంలో (కాశ్మీర్ సమస్యను గురించి) పాకిస్తాన్ దురాక్రమణ గావించిందని తెల్పినారు; అక్రమంగా ఆక్రమించిన ప్రాంతాన్ని అది ఖాళీచేయవలెనని సూచించారు; అదంతా ఈ పరిశీలకులు మరచిపోయి, తమ చిత్తంవచ్చినట్లు ప్రవర్తిస్తున్నారు."

ఇంతకంటె అన్యాయం యింకొకటి వుంటుందా? మనం ఎందుకు దీనిని సహించవలసివచ్చింది? దుర్జనుడు-సజ్జనుడు ఒకటేనని పరిగణించే పరిశీలకులను ఎందుకు మార్పించలేకపోయినాము?

మనం శక్తివంతులం కాలేదు గనక. అంతే. అందువలన మన కర్తవ్యం శక్తిసంపాదన.

* * *

శక్తిని సంపాదించే సీమకు శీలం కావలెను. ఇందిరాగాంధి అన్నట్లు, మనం భిక్షాందేహీ బ్రతుకునే కొనసాగింతామా లేక స్వయంశక్తివంతుల మవుదామా అని దేశంలోని యువకులు, యువజనులు ఆలోచించవలెను; నాయకులు తప్పుత్రోవలో వుంటే, యువజనులే దేశాన్ని నడిపించడానికి నడుములు బిగించవలెను.

ఐతే ఆ యువజను లెక్కడున్నారు? బెంగుళూరులో జులై 23 న ఇందిరమ్మ హితవచనం వినడానికి వచ్చిన మైసూరు ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ యువకులలో తన భావాలను తీర్చదిద్దుకుని, తన తండ్రి నేర్పిన ఆశయాలకై పాటుబడదలచిన వారెందరున్నారు?

ఏకొందరున్నా చాలును. విప్లవోత్సాహం గలవారు (విప్లవం=గొప్పమార్పు, నూత్న చైతన్యం) కొందరున్నా, కథ ప్రారంభమవుతుంది.

ఈ యువధీరులొక్కటిమాత్రం గమనించవలెను. ఈ దేశంలో తప్పుత్రోవన బోయే నాయకులకంటె, తప్పుత్రోవనే వెళ్ళే అనుచరులుగల యువ-నాయకుల సంఖ్య ఎక్కువగా వున్నది. కేంద్రంలో నాయకులు చాలవరకు నిర్దుష్టంగా వున్నారు. రాష్ట్రాలలో పరిస్థితి చాలవరకు వేరుగా వున్నది. ఎన్నికలవ్యయం పెరిగే కొలదీ, నాయకస్థాయి తరిగిపోతున్నది. కార్యక్రమం గొప్పది. ఆశయాలంతకంటె గొప్పవి. అమలుపరచేవారిని వెతకవలసివచ్చింది. ఈ స్థితిలో నాయకులమీద ధ్వజమెత్తినంత మాత్రాన, ఫలితం చేకూరదు.

శీలం ప్రధానమని గుర్తించి, కాంగ్రెస్ మహాసంస్థను అందుకనుగుణంగా పునర్నిర్మాణం చేయవలెను. అప్పుడు ధీరులైన యువజనులు తమ పాత్రను సక్రమంగా నిర్వర్తించగలరు.

* * *

—తరువాత 11 వ పేజీలో

వారం.. వారం...

దేశద్రిమ్మరి

-గతవారంలో రాష్ట్రపతివచనం విన్నారు, ఇప్పుడు కులపతి హితోపదేశం వినండి
-భిక్షాందేహీ బ్రతుకునే సాగిద్దామా? స్వయంశక్తివంతుల మవుదామా?
-కాంగ్రెస్ వాదుల క్రమశిక్షణంతా బెంగుళూరులో బయటపడిపోయింది!
-గోవా మైసూరుకుదక్కడం సులభంకాదు

కమ్యూనిస్టుప్రపంచంలో విడుపాయలు!

రోత పుట్టిస్తున్న రష్యా-చైనా వివాదాలు

లోకసంచారి

వియత్నాం విచిత్రగాథగా మారింది. ఉత్తర వియత్నాం యుద్ధపు తాకిడికి తాళలేకున్నది. ఏవిధంచేతనైనా గౌరవపూర్వకమైన సమాధానం కుదిరితే బాగుండుననే భావం ఆ సీమను పాలించే అధిపతికి కలగడం చదువరులకు పరిచయం. డేవిస్‌తో పరోక్షంగా మాట్లాడించి పంపినతమవరి, కామన్వెల్త్ శాంతిదూతలలో ఒకరైన ఆఫ్రికా సీమయైన ఘన రాజ్య ముఖ్యుని (ఉంక్రుమా నామధేయుని) దర్శలకు రమ్మని హో-చి-మిన్ పిల్చినాడు.

ఇది కొంతనయం. ఒకదారి దొరికింది సమాధానానికి - అనుకునే సమయంలో యింకొక దుర్వార్త చెవినిబడినది. చైనా ఒత్తిడి ఉత్తరవియత్నాం నాయకునిపై విపరీతమైనదట. ఆఫ్రికావారైతేనేమి, అమెరికా అండనచేరిన బ్రిటిష్‌వారి కనుకూలమైన కామన్వెల్త్ శాంతిదూతగా వచ్చేవ్యక్తిని పూర్ణ విప్లవకారులం-అందులో వచ్చి విప్లవకారులం అయిన మనం ఆదరించదగునా?, అని చైనా నాయకులంటున్నారట.

ఉత్తర వియత్నాం అధిపతికి ముందుకు పోతే నుయ్యి, వెనుకకుపోతే గొయ్యి. ఏం చేస్తాడు?

ఒకప్పుడితడు మార్షల్ టిటో వలె స్వతంత్రుడై ఎర్రటి ప్రపంచంలో విహరిస్తాడని భావించారు. అవును-ఒకప్పుడు వియత్ కాంగ్‌సంస్థ జాతీయపక్షంగా శోభిస్తుందని కూడా భావించినసంగతి పాఠకులకెరుక. కాని, యిప్పుడు పరిస్థితులు మారినవి.

హో-చి-మిన్ రష్యాకైనా అనుకూలుడుగా వుండవలెను లేదా చైనా అనుచరుడుగా వుండవలెను. చైనా వెంటపోతే ఏమయ్యేదీ తెలిసింది. ఇక రష్యావెంటవెళ్ళి రాజీమార్గం వెతుకుదామంటే, తన శత్రులలో రష్యా-చైనా విభాగాలేర్పడినవి. తాను కాయశక్తులా రష్యా వైపుకు ఉత్తర వియత్నాం పార్టీని మొగ్గింది, వియత్నాం ప్రాంతానికి శాంతిని ప్రసాదించవలెనని చిత్తశుద్ధితోనే ప్రయత్నిస్తున్నాడు. దైవానుకూలమెట్లున్నదో? (తనలో విశ్వాసంలేని వారికి దైవం తోడ్పడుతుందా చిత్రం!)

* * *

ఈ చైనా-రష్యా గొడవకు అంతులేకుండావున్నది. చైనా ప్రతినిధి పికింగ్ చైనా వస్తున్నారంటే, అక్కడకువెళ్ళే రష్యా ప్రతినిధి ఒక అమృతాంజనం డబ్బాను జేబులోవేసుకుని పోవలసినట్లున్నది.

జులై 21 న బుఖారెస్టులో (రుమేనియా కమ్యూనిస్టుపార్టీ మహాసభ సందర్భంలో) రష్యాపార్టీ కార్యదర్శి బ్రెజ్నేవ్ ప్రసంగిస్తూవుంటే, చైనా సౌహార్ద ప్రతినిధులు దానిని లక్ష్యపెట్టలేదు. పాడిందేపాడరా పాచిపండ్ల దాసరీ అన్నట్లున్నవే ఈ వల్కులు!- వీటికోసం ఇంత ప్రసంగమా?-అనే ధోరణిని వారు ప్రదర్శించారు.

బ్రెజ్నేవ్ ఏమన్నాడంటే: (1) ఎర్రటి ప్రపంచంలో యేది జరిగినా కలిసికట్టుగా జరగవలెను (2) అమెరికన్లు తమ వియత్నాం చర్యలద్వారా ఖండింపదగిన దురాక్రమణదారులైనారు. (3) ఈ దురాక్రమణ నధిగమించేస్తే, ఎర్రటి ప్రపంచమంతా కలిసి జవాబు చెబుతుంది.

మొదటి విషయానికి-'అసాధ్యం'అన్నట్లు చైనా ప్రతినిధులు తమ హావ-భావ ప్రదర్శనవల్ల తెలియజేశారు. రెండవదానిని అపహాస్యం చేశారు; రష్యా అమెరికాను లాంఛన ప్రాయంగా దూషిస్తున్నదని వారి తాత్పర్యం. మూడవ అంశం విషయమై, అట్లా అవుతుందని వారికి నమ్మకంలేదు.

* * *

ఈ రష్యా-చైనా వివాదం ఎర్రటి ప్రపంచంలో వినుగు పుట్టిస్తున్నది-తదితర రాజ్యాలకు, పక్షాలకు. స్విట్జర్లాండ్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ తన రోతను వెల్లడి చేసింది. చాలాకాలంగా ఈపార్టీ చైనాపక్షమని లోకం నమ్మింది, ఇప్పుడిది రష్యా-చైనాలమీద విరుచుకపడింది. ఉభయులు స్వార్థపరులై ప్రవర్తిస్తున్నారని ఆరోపించింది. నూత్న ప్రపంచ కమ్యూనిస్టుపార్టీ (New revolutionary international అనగా కొత్త అంతర్జాతీయ విప్లవపక్షం) నిర్మాణం కావలెననికోరింది.

జులై 18 న స్విస్‌పార్టీ తీసివానుంచి ఇందువిషయమై గావించిన ప్రకటన గమనించదగినది. అనేక విశేషాంశములందున్నవి. వింతయేగాక వినోదంకూడా చదువరులకు ప్రాప్తినిస్తుంది. ప్రకటన: "చైనా-రష్యాలతో మనకిక కుదరదు. వాటిచర్యలు గర్హనీయములు. సామ్రాజ్యవాదాన్ని ఢీకొనడానికి నూత్న అంతర్జాతీయ విప్లవసంస్థ కావలెను. మార్క్సిస్టులైనవారు, తటి

—తరువాత 11-వ పేజీలో

జమీన్ రైతు

విద్యానుబంధం

నెల్లూరుజిల్లాలో ఈ సంవత్సరం ఒక్కసారిగా మూడుకళాశాలలు నెలకొల్పబడినవి. గత సంవత్సరమే స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా కళాశాల వెలసిందికూడా. ఇది అపూర్వమైన అభివృద్ధి. సాంకేతిక విద్యాలయాలతో కలుపుకొంటే జిల్లాలో కళాశాలలు 8 అవుతాయి. ఇక హైస్కూళ్ళసంఖ్య అవధులు దాటింది. సంఖ్యాత్మకంగా కనబడుతున్న యీ అభివృద్ధితోబాటు గుణాత్మకంగా మన విద్యావిధానం యెదుర్కొంటున్న సమస్యలేమిటో వాటివైపు మన ఆలోచనలను మళ్లించవల్సి వుంటుంది. అందుకే ఈ అగష్టులో "జమీన్ రైతు" వారు చిన్న విద్యానుబంధాన్ని ప్రకటించదలచింది.

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి - ఆచార్య మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య - ఎం. వి. రాజగోపాల్ - డి. రామచంద్రారెడ్డి - శ్రీమతి కె. రత్నావతి - ఆర్. సుబ్బారెడ్డి - వి. ప్యారిదాస్ ప్రభృతుల విషయపూర్ణ వ్యాసాలు, మన మండల పురాతన విద్యాలయాల చారిత్రిక విషయాలు విద్యాసంస్థలకు సంబంధించిన చిత్రాలు ఈ సంచికను అలంకరిస్తాయి.

ప్రచురణకర్తలు - పుస్తక విక్రేతలు - సేవసరిపాపుల వ్యాపార ప్రకటనలకు విశేష ప్రయోజనకరమైనది-ఎంతో అనుకూలమైనది

నెర్వోటాల్

నరముల బలహీనత -
- రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటిచే తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, దక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిద్రాకే, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లతీత, తలతిరుగుట, రొంపమాలిక, కాళ్లు, చేతులు మంటలు, తిమ్మిరులు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మందిశాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.

8 వా॥ సీసా ... న పై.

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్

విజయవాడ

బ్రాంచీలు : రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడుపేట.

శాస్త్రమునకు సరిపడలేదని కవుల ప్రయోగములను సవరించరాదు

రవికెకు సరిపడలేదని అంగములను సవరింతురా?

(గతసంచిక తరువాయి)

(10) "శివు(డా, వదలను గుండి-(12-27) అను పాఠమున ప్రాసము తప్పినది. పీఠికలో ఆవత్తి శవము 'ఆవతి' అనిరి. కాన అవతులను గుండి-అని మార్చినను సరిపోయెడిది. వీ రట్లు చేయలేదు" అని ఆక్షేపము.

'శివు(డా, వదలను గుండి' అను పాఠము - వావిళ్ల, కల్లూరి, ఋటును. రాయలు, ప్రతులలోనిది. అందు ప్రాసము తప్పినదనియు, కవిపాఠము- 'శివు(డా, వతులనుగుండి' అని యుండుననియు పీఠికలో చెప్పబడియేయున్నది. తాము క్రొత్తగా కనిపెట్టినట్లు-అందు ప్రాసము తప్పిన - దనిచెప్పుటయు, 'అవతులను గుండి-అని మార్చినను సరిపోయెడిది' అని హెచ్చరించుటయు కేవలము పొరపాటు. అకాదమీ ప్రతిలో-'శివుడుణా వెతలను' అని ముద్రితము. అందు ప్రాసము తప్పలేదు. వారి ఆక్షేపమే తప్పుగాని, పరిష్కరణములో తప్పులేదు.

(11) "పుండరీక నే, త్రుని నిజధామ వైభవ నదున్నత తన్మహనీయమూర్తి కిజ-(10. ఉ. 1313) అని వేమూరివారి ప్రతి, హయగ్రీవశాస్త్రి గారి ప్రతి, నాగేశ్వరశాస్త్రిగారి ప్రతి చూపుచుండ, వీరు "నేత్రుని నిజధామవైభవసమృద్ధికి" అని యతిభంగపాఠమును దెచ్చిపెట్టిరి" అని యాక్షేపము.

'సమృద్ధికి' అను పాఠమున యతిభంగమును లేదు; అపాఠము క్రొత్తగా తెచ్చిపెట్టినదియు గాదు. 1922 వావిళ్ల ప్రతిలోను, నాకడనున్న వేమూరి ప్రతిలోను 'సమృద్ధికి' అను పాఠమే యున్నది. అందులో-'రు-ఋ'యతి యున్నది. ఆ యతిని కవి (నారయ) మరియొకమారును వాడియున్నాడు - "మ, పృ్నతులం ద్రోతురు కాంచక్రమహితాస్తుండట్టి" (10. ఉ. 1380)-పూర్వకవుల ప్రయోగములను కలవు- "హూరార్ధచంద్రాస్త్రకృత్తోరుబాహాంతై" (భాస్క. యు.1449)

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

"కృత్యం దాశ(డు మూ(డు లోకములలో రూపించ" (సర్వేశ్వరశతకము) 'రు-ఋ' యతి కలదని యెరుగక, శ్రీ శర్మగారివలెనే- హయగ్రీవశాస్త్రిగారును అది యతిభంగపాఠ మనుకొని 'నదున్నత'గా మార్చినారు. ఆ మార్పుపాఠమే నాగేశ్వరశాస్త్రిగారి ప్రతి కెక్కినది. ఆ పాఠము అకా. ప్రతిలో, అడుగున చూపబడియే యున్నది.-'రు-ఋ' యతి తమకు తెలియదు గనుక తప్పనుకొని, శర్మగారు అకాదమీ పండితుల నాక్షేపించినారు. అది ప్రాజ్ఞపద్ధతి కాదు.

(12) కంటబడ్డ దోషములను గూడ కొన్నితావులలో దిద్దక విడిచిరి.- "బాహాబలా, వార్యుండై శితసాయకాలి నవిమాఘుండేసినఁ"- (10. ఉ. 560)యతిభంగము జరిగినది. మాయం ద్రెవ్వం జేసిన యతి సరిపోయెడిది" అన్నారు.

ఇది పీఠికలోని వాక్యముల నర్థ చేసికొనక వ్రాసిన వ్రాత.-అది 'యతిభంగములు' అను శీర్షిక క్రింద చూపబడిన పాఠములలో నొకటి. అందు "యతిభంగముజరిగినది" అని వారు చెప్పుట అనవసరము. దిద్దక విడుచుటకుగల కారణ మక్కడనే చెప్పబడియున్నది. కాబట్టి "దిద్దక విడిచిరి" అనుట అపరిశీలకత. దిద్దరాదనియు నప్పుడనే హెచ్చరిక యున్నది. కనుక దిద్దిచూపించుట ప్రౌఢపోని పని. ఎదుటివారి వ్రాతల నర్థముచేసికొనక ఆక్షేపములు గిలుకుట అనర్హ్యము.

(13) "ద్రుహిణ తనూభవుండు చనుదెంచుట" (10-ఉ-1266)-"రు, ద్రుని యందలి సత్త్వగుణము తెలియుట" (10. ఉ. 1267). ఈ రెంటిని జూచి 'ద్రు-డె' మైత్రి పోతన కిష్టమనుట యెంత సాహసము! 'ద్రుహ వృద్ధౌ'-'ద్రుహి వృద్ధౌ' అను రెండు ధాతువులును గలవుగదా! వానివలన ద్రుహిణ శబ్ద మేర్పడును. కావున 'ద్రుహిణ తనూభవుండు చను

భాగవత పరిష్కరణము- ఆక్షేపములు సమాధానములు

దెంచుట' అని గ్రహించుట మంచిది. ఇక రెండవది యూ? అది పొరపాటుకొని దిద్దవలె. పూర్వ ముద్రణముల దిద్దబడియే యున్నదిగదా! అది మాని యతి భంగ పాఠమును మీరుముద్రించుట లెన్నగాడు" అని యాక్షేపము.

ఈ యాక్షేపము శ్రీవారికి విమర్శ దృష్టి తక్కువ యనుటకు దక్కని తార్కాణము. అది యెట్లనగా: ఆ 'ద్రు-దె' యతి పోతనది కాదు; నారయది. పీఠికలో 'నారయ' అనుటకు 'పోతన' అని పడ్డది. అది వ్రాతలో జరిగిన పొరపాటు. శ్రీవారు గుర్తింపలేదు! ఆ యతి పోతనదే అనుకొని, "పోతనకు స్వరమైత్రి తెలియదా? కొమ్ము వ్రార రెరుగడా? ఋత్వ మెరుంగడా?" అని పుర్షించి, పోతన రచనలనుండి దాదాపు వదిమైదు ఉదాహరణలుచూపి, ఇది చాలవా పోతన స్వరమైత్రి జ్ఞానమునకు" అన్నారు.

పోతనకు స్వరమైత్రి తెలియదని యెవరన్నారు? 'ద్రు-దె' మైత్రి పోతనకు సమ్మతమే-అన్నమాటకు, ఆయనకు స్వరమైత్రి తెలియదని అర్థమా? స్వరమైత్రి తెలిసినవారాయనిని చెల్లింపగూడదా? నారయకు స్వరమైత్రి తెలియదా? దాదన్తముగాని, అదియును తెలియని కవి యెవ్వడుండునా? నారయుకును స్వరమైత్రి తెలియును. తెలిసియు నతడు, 'ఉ-వు'లకు, 'మృ-ము' లకు, 'ఋ-రు' లకును యతి చెల్లించియు

—కొరవ 10-వ పేజీలో

రైతులోకం

రసాయనికపుటెరువులు- భూసార పరిశీలన

పైరుకు కావలసిన అహార పదార్థాలు, రసాయనికపుటెరువుల వాడకం, భూసార పరిశీలన దుక్కి-ఈ విషయాలనుగూర్చి శ్రీ గూడూరు వెంకటచలంగారు తన 'పరిసాగు' పుస్తకంలో ఇలా వ్రాశారు-

ఎరువులు

వరికి ఎరువులు, అందులో రసాయనికపు టెరువులను వేయడం మనమనుకున్నంత సులభమైన పనికాదు. అసలు యే పైరుకైనా ఎరువులు వేయడమనేది రెండింటినిబట్టి వుంటుంది. అందులో మొదటిది-భూమి లేక నేల. అసలు పంటపండించే నేలసత్తువ యెంతవరకుందో మనం తెలుసుకోవాలి. పైరు మొక్కలకు కావలసిన ఆహారపదార్థాలలో ఏవేవి ఆనేలలో తక్కువగా వున్నవో తెలుసుకోవలసి వున్నది. అప్పుడే ఆనేలలోయేఆహారపదార్థం తరుగ్గా వుంటే, ఆ మేరకు ఆ ఆహారపదార్థాన్ని ఎరువులరూపేణా అందజేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. అప్పుడే పండించే పైరుదక్కగాపెరిగి, ఘనంగాపండుతుంది. అలాగాకుండా నేలలో ఆదివరకే అధికంగా వున్న ఆహారపదార్థాలకుతోడుగా ఆ ఆహారపదార్థాలే యెక్కువగావున్న ఎరువులను వేస్తే అంతా దండుగ అవుతుంది.

ఈ విషయంలో యెంతో కృషిచేసిన రసాయన శాస్త్రవేత్త లీబిగ్ నొకసూత్రాన్ని బయటపెట్టాడు. దాన్నిప్రకారం ఏ ఆహారపదార్థమైతే నేలలో అత్యల్పంగావుంటుందో అట్టి అహారపదార్థమే ఆ పైరుమొక్కల పెరుగుదలను కంట్రోలుచేస్తుంది. ఈ సూత్రాన్నే 'లీబిగ్' సూత్రమన్నారు.దీనికి ఉదాహరణంగా మనమొక విషయాన్ని దర్శిద్దాం.

ముఖ్య ఆహార పదార్థాలు

నత్రజని, భాస్వరం, పొటాష్ అనే మూడు ముఖ్య ఆహారపదార్థాలు పైరుకు తప్పక కావలసివున్నవని అందరకు తెలిసిందే. ఈ మూడింటిలో ఏ వొక్కటి తక్కువగావున్నా, తక్కువగానున్న ఆహారపదార్థాన్నిగాక, మిగతా రెండింటిలో ఏ ఒక్కదాన్నికూడా యింకా పొలానికి చేర్చుటలో ఏమాత్రం లాభంలేదు. ఒక పొలంలో నత్రజని అత్యల్పంగావుండి, భాస్వరం, పొటాష్ సరిపడినంతగావున్నప్పుడు నత్రజనిని యిచ్చే ఎరువులకు బదులు భాస్వరం, పొటాష్ యిచ్చే ఎరువులను వేయడంవల్ల లాభమేమీవుండదు. పైగా నష్టంకూడా కలగడానికి అవకాశం లేకపోలేదు. అందువల్లనే, అసలు మన పొలంలో ఏయే పదార్థాలు యెంతెంత

—కొరవ 8 వ పేజీలో

In the Court of the District Munisiff of ADONI.

O. S. No. 639 of 1962.

B.M.C. E. P. No. 187 of 1964.

BETWEEN :

Firm of M/s Gunisetty Ranga Swamy and Bros., by its Partner G. Ranga Swamy

—Decree Holder.

Vs.

M. Venkoba Rao

—Judgment Debtor.

— NOTICE —

Please take notice that the properties noted in the schedule will be sold in public auction between 11-00 A.M. and 5-00 P.M. on 13—8—65 by the District Munisiff of Adoni in Court hall. All the intending bidders are requested to be present.

— SCHEDULE —

Houses situated in the village of Alur in Alur Taluk with in the Registration Dist. of Kurnool and Sub-Registation District of Alur.

The houses bearing Door Nos.

	Door No.	Ward No.	Asst. No.
(1)	186	II	511
(2)	187	II	512
(3)	188	II	513

BOUNDARIES-

Item No. 1. East: Road, West: A.C. Channa Basappa's House, North: J. D's. House No. 187, South: C. Ademma House.

Item No. 2. East: Road, West: A.C. Channa Basappa's House, North: J. D's, House No. 188, South: J. D's, House No. 186.

Item No. 3. East: Road, West: A. C. Channa Basappa's House North. Lane, South: J. D's, House No. 187.

N. B: Item No. 3 will be sold subject to Mortgage of Rs. 1000/-

—G. SREENIVASA RAO.
Advocate for D. H.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాలానికి చందాలు ...

జనవాణి

ప్రాథమిక విద్యగతి ఏంకావాలి?

పూర్వం 5 వ తరగతివరకు ఎలిమెంటరీవిద్యఅనీ, 6 వ తరగతినుండి 8 వ తరగతివరకు హయ్యర్ ఎలిమెంటరీఅనీ అంటుండేవారు. ఈ సంవత్సరం గవర్నమెంటువారు ప్రాథమికవిద్యకు సంబధించి కొన్ని కొత్తమార్పులు చేశారు. నూతన విద్యావ్రణాళిక పేరుతో జరిగిన ఈ మహత్తరమైనమార్పు యేమిటయ్యాలంటే, 1 వ తరగతినుండి 5 వ తరగతివరకు ప్రయిమరీఅని, 5 వ తరగతినుండి 7 వ తరగతివరకు అప్పర్ ప్రయిమరీఅని, 8-12 తరగతులను హయ్యర్ సెకండరీఅని పేర్లుమార్చడం జరిగింది. ఈ పేర్లుమార్పు దముతప్పితే వర్తతుల్లో చెప్పుకోదగిన మార్పులేకపోయినా ఈ పేర్లు మార్చడమే మహాత్కార్యమైపోయింది.

5 సంవత్సరములు నిండిన పిల్లవానిని 1-వ తరగతిలో చేర్చుకోవాలని నిర్ణయించారు. ఆ నిర్ణయంప్రకారం 6వ క్లాసుకు 11 సంవత్సరాల పిల్లవాడౌతారు. పిల్లల తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డలను 3వతరగతివరకు చదివించి తర్వాత ప్రయివేటు చెప్పించి 6 క్లాసు ప్రవేశపరీక్షల్లో కూర్చుండబెట్టి యొట్లనో నెగ్గించామని చెప్పి పిల్లవాని వయసులో 2 సంవత్సరాలు మిగిల్చి, రెండు తరగతులు దాటించి ప్రభుత్వ ప్రణాళికను తారుమారు చేస్తున్నారు. ఇందువల్ల 3, 4 తరగతుల్లో పిల్లలసంఖ్య పడిపోతున్నది. 2, 3 తరగతుల్లో కొంచెం తెలివిగల విద్యార్థులకు డబుల్ ప్రమోషనిచ్చి నింపుకోవల్సిన దుస్థితి కలుగతప్పదు. తల్లిదండ్రుల యీ తొందరపాటువల్ల ప్రాథమికవిద్యలో పునాది లోపించిపోతున్నది.

అమర్థ్య నెల్లూరుజిల్లా విద్యాశాఖాధికారి స్వామిదాసుగారు పెస్కూలుకు ఆ స్కూలులో పరీక్షలుజరిపితే పంతుళ్ళ మొగమాటాలకు లోబడి మొద్దబ్బాయిలను కూడా పైకిపంపేఅవకాశం లేకుండాచేయడానికి కాబోలు, 4, 5 తరగతులకు కామన్ పరీక్షలుపెట్టి, అన్ని పాఠశాలలకు వొకే పరీక్షాపత్రాలిచ్చి, కరెక్షన్ చేయడంలో ఏ బడిపంతులుకు ఆ బడిపేపర్లు అందకుండాచేసి ఒకపథకం అమలుపరచారు.

కాని పిల్లల తల్లిదండ్రులు పరీక్షతప్పిన పిల్లలకు ప్రత్యేకంగా ప్రయివేటుచెప్పించి, ప్రవేశపరీక్షల్లో కూర్చుండబెట్టి ఆరవ తరగతిలో చేర్పించి నెగ్గుకపోతున్నారు. స్వామిదాసుగారి పథకం యిట్లా నిరుగారిపోతున్నది. కనుక అన్ని విద్యాలయాల్లో 5 వ తరగతి చదివినట్లు రికార్డుషీటులేనిదే 6 వ తరగతిలో చేర్చుకోరాదన్న నిబంధన విధిగావుంటే బాగుండుననిపిస్తుంది.

ఇక మరోవిషయం- కన్నతల్లి బిడ్డలతో వేగలేక బడికైనాపంపితే కాస్త వెనలుబాటు వుంటుందనుకొంటుంటే పాఠశాల్లో 60 మంది బిడ్డలను ఒక వుపాధ్యాయునికి అప్పగించి పాఠగదిలో కుక్కితే, అతను వారిఅల్లరిని అదుపులో పెడ్తాడా, వారికి చదువుచెప్తాడా? ఆ ఉపాధ్యాయుడు విసుగెత్తి బడిగంటకోసం

—కొరవ 8 వ పేజీలో

* మినగల్లులో అనుకోకుండా హైస్కూలు: ఆల్తూరు రామరెడ్డి ఔదార్యం
* సంగంకు టెలిగ్రాఫ్ సౌకర్యం
* త్రాగి తందనాలాడుతున్న టీచరు
* సూళ్లూరుపేట మంచినీటిరాజకీయాలు
* వరకవిపూడి ఓరియంటల్ సెకండరీ స్కూలుకు పురిటిలోనే సంధి!
* సిద్ధీపురంలో యువకుని ఎండ్రిన్‌చావు
* ఏ. ఎస్. పేట పురుసు: నీటికి దురవస్థ

మినగల్లు హైస్కూలు

కోవూరుతాలూకా మినగల్లుకు అనుకోకుండా హైస్కూలువచ్చింది. నాల్గవఫారం వరకు ప్రారంభించబడి జరుగుతున్నది. నెల్లూరుజిల్లాలోస్థాపనకావలసిన జిల్లాపరిషత్తు హైస్కూలిది. ఈరోజుల్లో అదృష్టం కంట్రాక్టర్లను వరిస్తున్నది. ఆ అదృష్టంలో కొంత భాగాన్ని ఆ కంట్రాక్టర్ల గ్రామాలు కూడాపొందుతున్నవి. సీలేరుఅదృష్టదీపుడైన శ్రీ ఆల్తూరు రామరెడ్డి ఈ హైస్కూలుకు 10 వేల రూపాయలు చెల్లించాడు; భవనాలు వగైరాలకు కూడా సహాయపడబోతాడు. రామరెడ్డి ఔదార్యం, జిల్లాపరిషత్తు నాయకత్వపు సహాయం, పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ సామంతుల సుబ్బారెడ్డి సహాకారం యింత తక్కువ వ్యవధిలో, ఇంత తక్కువ ప్రయత్నంతో, ఇంత త్వరగా హైస్కూలు నెలకొనుటకు కారణాలు.

ఇదిబాగానేవున్నది. కాని బుచ్చిసమితి అధ్యక్షుని గ్రామమైన పెనుబల్లిలో మిడిల్ స్కూలు పెడతారని నేను పుట్టకముందు నుండి వింటున్నాను. బుచ్చి హైస్కూలుకు బ్రహ్మాండమైన భవనం కట్టించగలిగిన లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు తన స్వగ్రామంలో ఒకచిన్న మాధ్యమిక పాఠశాల నెలకొల్పలేకపోయారు. జరిపిర్లలో వట్టిక్ఫ్లాలుకు రెండులక్షల రూపాయలిచ్చి దాతకాదలచిన శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి తనవూరికి విద్యాసౌకర్యం కల్గించుకోలేకపోయారు. సమితి అధ్యక్షుని గ్రామమైననేరానికి పెనుబల్లికి ఒక్క చిన్నసౌకర్యమూలేదు. అన్నత్రికోసంగా కట్టినగోడలుకూడా కూలిపోయాయి. మంచినీటి వసతిలేదు. మురుగునీటితో వీధులు మునిగిపోయివున్నాయి. అన్నిగ్రామాలలో వీధులకు రోడ్లునిర్మించుకున్నారుకాని, పెనుబల్లి రాళ్ల- బండల రహదార్లు అట్లనే వున్నాయి. పాలిటిక్సుకు వేలు, లక్షలు దండుగచేస్తే ఏమివస్తుంది? ఊళ్లోనాలుగు మంచిపనులుచేస్తే అవే పదికాలాలపాటు నిలుస్తాయి. సమితి అధ్యక్షుడు అధికార పార్టీవారికి అతిముఖ్యుడని అందరి అభిప్రాయం. ఆ ముఖ్యత వారిస్వగ్రామ అభివృద్ధికి కించిత్ కూడా వుపయోగపడలేదే అన్నదే చింత.

ఏమైనా మినగల్లుకు హైస్కూలు రావడం పెనుబల్లిని, సమితి అధ్యక్షుణ్ణి వెక్కిరించినట్లుగాలేదా? —ఒ. వి.

మీరే చెప్పండి!

● నెల్లూరు – బొంబయి రోడ్డులో : 5/1, 5/2 మైళ్ళ మధ్య కోవూరు పంచాయతీ సమితి రాజ్యం అంతమవుతుందంటూ 'నమస్తే' చెబుతుంది ఇనుప కమ్ములమీద నిలబడివున్న ఒక బోర్డు–

● 5/5, 5/6 మైళ్ళ మధ్య బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీసమితి రాజ్యంలో ప్రవేశిస్తున్నామని 'స్వాగతం' చెప్తుంది సిమెంటు దిమ్మెలచేత బిగించుకొనివున్న మరొక బోర్డు–

మధ్యనవుంటే నాలుగు ఫర్లాంగులు ఏరాజ్యంలోనివి? ఏ ఐక్యరాజ్య సమితికి చెందినవా? మీరేచెప్పండి!

సంగంకు టెలిగ్రాము

సంగం పోస్టాఫీసులో 10 తేదినుండి టెలిగ్రాం సౌకర్యం కల్గించబడింది. త్వరలో బుచ్చి ఎక్స్ఛేంజినుండి టెలిఫోను సౌకర్యంకూడా కల్గిస్తారట. ప్రజలు ఈ టెలిగ్రాం సౌకర్యాన్ని గమనించగోరుతాను. —పి. మస్తాజసాహెబు.

త్రాగుబోతు టీచరు

ఇందుకూరుపేట సమితిలోని ఒకగ్రామ పాఠశాలకు చెందిన ఒక వుపాధ్యాయుడు పట్టపగలు తప్పత్రాగి, వీధిలో తందనాలాడుతూ, కూడా చేరినవారికి వినోదాన్ని కల్గిస్తుండగా చూచాను. నేను వూహించని దృశ్యమిది! ఎంత నిర్భయము, సాహసము లేనిదే ఒక వుపాధ్యాయుడు ఈవిధంగా చేయగలుగుతాడు? ఇతను ఎప్పుడూ నిషాలోనే వుంటాడని ఆ గ్రామస్తులు చెప్పారు. ఈ త్రాగుబోతు టీచరు పిల్లలకేమి చదువు చెప్తాడు? మంచి అలవాట్లు, క్రమశిక్షణ ఏమి నేర్పుతాడు? —ఒ. వి.

బి. డి. ఓ. గారూ! కొంచెం విచారించి, అతన్ని అక్కడలేకుండా చేయండి, పుణ్యముంటుంది. —ఒ. వి.

సూళ్లూరుపేట వార్తలు

సవరణ: గతవారం మంగలి యువకుని చావు సూళ్ళూరుపేటలో సంభవించి నట్లు పొరపాటున ప్రకటించబడింది. అది జరిగింది మంగళంపాడు గ్రామంలో.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

రాష్ట్రకాంగ్రెస్ వైజ్ఞానికశాఖ అధ్వర్యాన- శ్రీ పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డి అధ్యక్షతన నెల్లూరులో జరిగిన వ్యాయామ ప్రదర్శనలు.

ఎడమవైపు : దండమూడి రాజగోపాలరావు; మధ్య : ఉపన్యసిస్తున్న శ్రీ తిమ్మారెడ్డి, ఆసీనులైవున్న రాజగోపాలరావు. ఈశ్వరరావు; కుడివైపు : కామినేని ఈశ్వరరావు ఐద్యాకంఠర సంచలన ప్రదర్శనం. —ఫోటో : ఎతిరాజ్.

కాంగ్రెస్ అధ్వర్యంలో, నెల్లూరులో

వెయిట్ లిఫ్టింగ్, యోగ వ్యాయామ ప్రదర్శనలు

శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు కాస్త సంస్కృతి వాసనవున్న వ్యక్తిగాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్‌లో ఒక సంస్కృతి విభాగాన్ని యేర్పరిచారు. వి. ఎల్. సుందరరావు లాంటి వారిని కార్యకర్తలుగా నియమించారు. ఈశాఖ పర్యవేక్షణలో నెల్లూరు కాంగ్రెస్‌వారి అధ్వర్యంలో మొన్న 21 తేది రాత్రి టౌనుహాల్లో వ్యాయామ ప్రదర్శనలు జరిగాయి.

వెయిట్ లిఫ్టింగ్‌లాంటి వ్యాయామ పోటీల్లో ప్రపంచఖ్యాతి బడసిన శ్రీ దండమూడి రాజగోపాలరావు, కామినేని ఈశ్వరరావు ప్రభృతులు పాల్గొన్నారు. శంకరరావు, వీరారెడ్డి, బొజ్జా వెంకటేశ్వరరావు, కుర్రవాడు అవనిగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు ప్రభృతుల యోగాసనాలు, వెయిట్ లిఫ్టింగ్ ప్రదర్శనలు అద్భుతంగా వుండినాయి. శ్రీ కామినేని ఈశ్వరరావుగారు 280, 315 పౌనుల బరువు యెత్తి సభికులను ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తారు. దండమూడి రాజగోపాలరావుగారి కండరాల ప్రదర్శన అపూర్వంగా వుండింది. దండమూడి రాజగోపాలరావు వివాహితులు, మనుమలుకూడా వున్నారట. వయస్సు 50 దాటినా వారి శరీరదార్ఢ్యం, అంగసౌష్టవం, కండరాల పటిష్టత అద్భుతం అనిపించింది. వివాహితులుకూడా వ్యాయామాన్ని అభ్యసించి ఆరోగ్యంగా వుండవచ్చునని వారి నినాదం. శ్రీ కామినేని ఈశ్వరరావుగారి వెయిట్ లిఫ్టింగ్; కండరాల ప్రదర్శన అద్భుతావహం. ఎ. పి. రంగాగారి పింగాణి ప్లేట్ల బ్యాలన్స్ మ్యాజిక్ ప్రదర్శన; 22 అడుగులగుడ్డను మ్రింగి ప్రేగులు కదిలించి మళ్లీ బయటకు తీయడం మన మెక్కడో చదువుకొన్నాం గాని ఆనాడు టౌన్‌హాల్ క్రిక్కిరిసిన జనం స్వయంగాచూసి ఆనందించారు.

వ్యాయామ ప్రదర్శనలంగనుక నాయకులంతా వ్యాయామ ప్రాధాన్యతనుగూర్చి వుపన్యసించారు. మన కనకమహల్ వస్తాదు శ్రీ కాంతారావు కమ్యూనిస్టు అయినా యీ కాంగ్రెస్ సభలోకివచ్చి వళ్లు మర్చిపోయి ఆ వ్యాయామ క్రీడాకారులను అభినందిస్తూ పూలమాలలు వేశారు. సంస్కృతి అంటేఅదే. ఆర్థిక, రాజకీయ వైషమ్యాలను మరపించి మానవ హృదయాలను ముడివేసేబంధం అనిపించింది. దండమూడి రాజగోపాలరావుగారు శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారి పాదాలను స్పృశించి వారి గౌరవాన్ని వ్యక్తంచేసుకోవడం బాగుండింది గాని 'తిమ్మారెడ్డిగారికి జై' అనిపించడం కొంచెం యెబ్బెట్టుగానే వుండింది. బాపట్ల వారి 'జననీ జన్మభూమిశ్చ' అను నాటకం వుండిందిగాని భవదీయుడు చూడలేదు. బాగుండినదన్నారు.

నెల్లూరు కాంగ్రెస్ ఛత్రఛాయల్లో 17 తేదిన సమావేశమై నెల్లూరుజిల్లా వెయిట్‌లిఫ్టింగ్ సంఘమొకటి యేర్పడి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి గౌరవాధ్యక్షులుగా, వి. వి. కృష్ణయ్య వుపాధ్యక్షులుగా, శ్రీ పి. ఇ. విజయం (నెల్లూరుజిల్లా వెయిట్ లిఫ్టింగ్ పోటీల్లో 160 పౌనుల బరువునెత్తి రికార్డు స్థాపించినవ్యక్తి అట) కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడినారట. 'కొంగునూరుబంగారం' సామెతగా గాకుండా ఇది కొంతకృషి చేయగలదని ఆశిస్తాం.

అభినవ ఒక్కసంగతి: ఈ వుచిత వ్యాయామ ప్రదర్శనలకు, వి. ఆర్.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

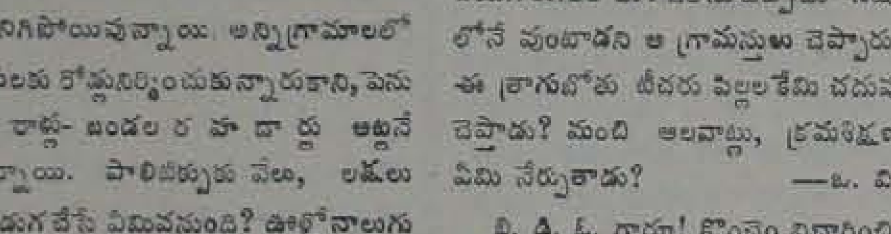

★ నానావిధ నానారక సంఘ బృందలోలులైవున్న శ్రీ ఆనం వెంకన్నకు ఒక్క మాట ★★ బుచ్చి సమితిలో పట్టపగలు సల్ఫేటు అక్రమం.

గతవారం కూనిరాగాల్లో శ్రీమాన్ ఆనం వెంకన్నగార్ని గురించి యీ భవదీయుడు వ్రాసిన నాలుగుమాటలు అసాంతం కొందరు భావుకుల్ని ఆకర్షించినట్లుంది. ట్రంకురోడ్డులో యెదురుబడ్డ సందర్భంలో చాలమంది చిరునవ్వునవ్వుతూ ప్రస్తావించి ఆ విషయాన్నిగూర్చి వ్యంగ్యంగా చర్చించి నవ్వుకోవడం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో నాకొక రాజకీయ ప్రవచనం స్మరణకొచ్చింది. ప్రపంచ రాజకీయశాస్త్రవేత్త 'వాల్టేర్' అనే మహాశయుడు వొకచోట వొకమాటన్నాడు: May god defend me from my friends, I can defend myself from my enemies. అంటే తెలుగులో దీనిఅర్థం: "ఓ భగవంతుడా! నన్ను నా మిత్రుల నుండి రక్షించు, నా శత్రువుల నుండి నేను రక్షించుకోగలను."

నానావిధ, నానారక, నానాగోత్రీక లేబర్ల-స్వర్ణకార-రైతుల-గీయుకుల సంఘాలని చెప్పబడుతున్న వాటిమధ్య బృంద పరివేష్ఠితుడై నిమగ్నులైనట్లు కనపడుతున్న శ్రీ ఆనం వెంకన్నగారు ఆ ధీశాలి ఆమాట యెందుకన్నాడో అర్థం చేసుకోగలరని యెదురుచూస్తున్నాను. అంతే ప్రస్తుతానికి నేను చెప్పదలుచుకొన్నది.

♣

మీద్రుష్టి సోకిందనుకుంటాను, యీ వారంనుండి "సమితుల అవస్వరాలు" అనే క్రొత్తశీర్షిక అవతరిస్తున్నది. ఇకమీదట అప్పుడప్పుడూ మన పంచాయతీ రాజ్యారణ్య గర్భరహస్య భేదనాకార్యక్రమాన్ని చేపట్టి రంగంలోకి దిగాడు ఒక లేఖరి. ఈ ప్రజారాజ్యంలో అక్రమాలులేని పరిపాలన అనేది రానురాను ఎడారిలో ఒయాసిస్సులా కనపడుతున్నది. అయినా యీ సమితులొచ్చినతర్వాత మరీ అడ్డమడ్డమైన పరిపాలన ప్రత్యక్షమవుతున్నదని

—కొరవ 12.వ పేజీలో

ఆంధ్ర బోన్‌మిల్లు కంపెనీ

ఆఫీసు మార్పు

ప్రస్తుతం స్టోన్‌హావుస్‌పేట రేబాలవారి సందులో వున్న మా ఆఫీసును, 30-7-65 తేది నుండి నవాబుపేటలో మునిసిపల్ ఆసుపత్రి వెనక వున్న 4-90-A యింటిలోకి మార్చుచున్నాము. మా ఖాతాదారులు ఈ మార్పును గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

ఆంధ్ర బోన్‌మిల్లు కంపెనీ,
నెల్లూరు-2. (ఫోన్ : 67)

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

అధికారవర్గం

నెల్లూరు తాసిల్దారు శ్రీ టి. డి. అల్‌ఫ్రెడ్ నెల్లూరు సివిల్ సప్లయిస్ తాసిల్దారుగా మార్చబడి; వారిస్థానంలో నెల్లూరు తాసిల్దారుగా శ్రీ ఎం. శిరోమణి నియమింపబడినారు.

శ్రీ అల్‌ఫ్రెడ్ తాసిల్దారుగా సామ్యంగా, సమన్వయంగా వ్యవహరించినవారు.

క్రొత్త తాసిల్దారుశ్రీ శిరోమణి జిల్లా పంచాయితీ శాఖాధికారిగా పనిచేసినవాడు. యువకుడు, వుత్సాహవంతుడు, అందుబాటైనవాడు, అనధికారులతో సాహార్దంగా మెలగుటకు అలవాటుపడినవాడు. నెల్లూరుకు శిరోమణిగారి సెలక్షన్ సముచితమైనది.

అసలు నెల్లూరుకు ఇద్దరు తాసిల్దార్లు అవసరం. ఇప్పుడు నిత్యం వచ్చిపోయే మంత్రులు, వున్నతాధికార్ల జనలు, సౌకర్యాల తదితర అడ్డదిడ్డాల పనులతో తాసిల్దారుకు వూపిరి సలపడం లేదు. అందువల్ల అధికార కార్యకలాపాలకు, ఆఫీసుకు హాజరుకు కూడా వారికివీలుండడంలేదు. అసలు ఆఫీర్కాబ్లు గొడవలన్నీ తాసిల్దారు నెత్తిన పడేవరకు, ఎంత మంచివారైనా కూడా ఏ విధంగానూ నిలువలేకున్నారు. కాబట్టి ఈ జిల్లా మల్లర పనులకు ఒక తాసిల్దారును, అధికార బాధ్యతలకు యింకో తాసిల్దారును వేయడం అవసరం. లేకుంటేరివిన్యూపని వెనుకబడి పోతుంది.

. . .

అమర్య నెల్లూరు పి. డబ్ల్యు. డి. అసిస్టెంటు ఇంజనీరు శ్రీ బి. శ్రీరాములు, ఎస్. ఇ. గారి సహాయోద్యోగి (పి. ఏ.) శ్రీ కె. వి. శివారెడ్డిగారలు బదలీచేయబడ్డారనితెలిసి, ఎంతో విచారము, కొరత కలిగింది. ఇలా యెందుకుకలిగిందిఅంటే నాకే తెలియలేదు. వారితో మాకు సన్నిహితపరిచయంలేదు, పనిలేదు, సంబంధం లేదు...అయినా యేదోకొరతగా వుండినది. అందరి ప్రేమాభిమానాలకు పాత్రులైన, వివాదరహితులైన సహృదయారి కార్లువారు. పలువురినుండి వినిపించిన ఈ మంచి మాటే కలిగిన అవ్యక్తానురాగానికి కారణం. ఇప్పుడు వీరి ప్రమేయము, ప్రయత్నము ఏమీ లేకుండా వీరిబదలీ రద్దయినదనివిని సంతోషిస్తున్నాము.

అట్లనే సంగం సబ్‌డివిజనల్ ఆఫీసరు శ్రీ సి. గోపాల్‌గారి బదలీకూడా రద్దయిందట. నిర్భవంపకంలో వీరికీ మంచి పేరున్నదట.

. . .

నెల్లూరుజిల్లాలో యింకో అసిస్టెంటు ఇంజనీరు బదలీకి సంబంధించిన వృత్తాంతం ఒకటి వున్నది. ఏం జరుగుతుందో చూచి ముచ్చటించుకుందాం.

15 వేల చోరీ!

వెంకటగిరి తాలూకా పసుటూరులో 26 తేది రాత్రి కాబోలు జయసుమల్లి వెంకటసుబ్బయ్యనాయుడు యింటికి కందం వేసి, అనువ పెట్టెతీసి డబ్బు, బంగారు నగలు, వెండిసామాను మొత్తం రూ. 15,380 లు విలువగలవి దోచుకొని పోయారని తెలుస్తున్నది. నెల్లూరు డి. ఎస్. పి. శ్రీ మెహబూబ్ దర్యాప్తుకుపోయి వున్నారట.

లేగుంటపాడు శిక్షలు

28-4-65 తేది లేగుంటపాడులో ట్రాక్టరు తోలుకొని పోజుండిన కాంగ్రెస్ వాదులు నిడిమునిలి రమణారెడ్డి, కరేటి పోలయ్యలను; పంచాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి ప్రోత్సాహంతో గొడ్డళ్లు, బరిశెలు, కర్రలతో కొట్టి గాయపరచారని, స్వర్ణ పినలు, స్వర్ణ పీనయ్య, స్వర్ణ సుబ్బరామయ్య, స్వర్ణ నారయ్య, గుండాబత్తిన సుబ్బయ్య, కరేటి వెంకయ్యలపై మోపబడిన నేరాలను జిల్లా సెషన్సు జడ్జి శ్రీ ఎం. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి, పై అర్గురు ముద్దాయిలకు తలా 3 సంవత్సరాల వంతున శిక్షలువిధిస్తూ; రామచంద్రారెడ్డిని నిర్దోషిగా వదలివేస్తూ 29 తేది తీర్పుచెప్పారు. శిక్షింపబడిన అరుమంది కమ్యూనిస్టు గోష్ఠీకులు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్ పక్షంగా ప. ప్రా. శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు, ఎస్. రంగనాథం; ముద్దాయిల పక్షంగా కె. యల్. నారాయణరావు, శ్రీ సి.వి. సుబ్బరామయ్య గారలు వాదించారు.

లారీ ప్రమాదంలో ఇరువురి చావు

27 తేది పగలు పెద్ద బండికి తుంగ వేసుకొని నెల్లూరుకువస్తూ, అది వడిపోగా కప్పరాళ్లతిప్ప సమీపంలో, ట్రంకురోడ్డు ప్రక్కన బండిని నిలిపి, సరిచేసుకుంటుండగా కావలి వైపునుండి వస్తుండిన ఒక లారీ పైనఎక్కి; వేలూరు కృష్ణయ్యఅను 31 పిండ్ల వివాహిత యువకుడు; దిరమన కోదండరామరెడ్డి అను 50 పిండ్ల వ్యక్తి అక్కడికక్కడే మరణించారని; మరొక ముగ్గురు గాయపడగా, అందులో ఒకరు కావలి ఆస్పత్రిలో చేర్చబడినారని, తక్కిన యిద్దరిని ఆరోగ్యన పోతుండిన మిషనరీ లెవరో చికిత్స నిమిత్తం తీసుకపోయారని తెలుస్తున్నది. బిట్రగుంట పోలీస్ లారీ డ్రైవరును అరెస్టుచేసిందట. దుర్మరణం పాలైన యిరువురిదీ నెల్లూరు.

లారీల మిడిసిపాటు మితిమీరుతున్నది. రౌతు మెత్తనైతే యింతేగదా!

ప్రసిద్ధ టెన్నిస్ పోటీలు

నెల్లూరు క్రీడాభిరాములకు కన్నుల పండుగలాంటిది, ప్రత్యేకించి టెన్నిస్ క్రీడాభిమానులకు — యీ ఆగస్టు 1 తేది నుంచి 7 తేదిదాక నెల్లూర్లోజరిగే రాయలసీమ జిల్లాల టెన్నిస్ టోర్నమెంట్స్. వివిధ జిల్లాలనుంచి వచ్చిన ఎంట్రీలు డబుల్స్‌లో 36, సింగల్స్‌లో 36 దాక వున్నాయట. ఈ టెన్నిస్ టోర్నమెంట్స్‌లో పాల్గొంటున్న కొందరు ప్రసిద్ధ టెన్నిస్‌ఆటగాళ్లు – కడపనుంచి హనీఫ్, క్యాటీ; కాళహస్తి నుంచి వెంకటాచలం; కర్నూలునుంచి నాగలక్ష్మిరెడ్డి; తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయంనుంచి శివశంకరయ్య తదితరులు; నరేంద్ర నెల్లూరునుంచి మన మదనగోపాల్, బాబురావు వుండనే వున్నారు. తౌహరిల్లాగారు అనారోగ్యకారణంగా ఆటల్లో పాల్గొనడంలేదట. మెక్లిన్స్ క్లబ్బుకోర్టులోను, వి. ఆర్. కాలేజి కోర్టులోను, క్వార్టర్ ఫైనల్సు నెల్లూరుఆఫీసర్స్ క్లబ్బుకోర్టులోను ఆడ్తారట. ఈ టోర్నమెంట్సు యేర్పాటులో కలెక్టరుగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధతీసుకొన్నారట. టోర్నమెంట్సుకమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ కె. వి. రెడ్డి; సహాయ కార్యదర్శి పి. బాబూరావుగారలట.

యువసభ

అఖిలభారత యూత్ కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిగావుండి అప్పుడప్పుడూ నెల్లూరుకు వస్తుండిన ఆంధ్రమిత్రుడు శ్రీ కె.వి.రెడ్డికి ప్రపంచ యూత్ అసెంబ్లీ ఆసియాశాల ప్రధానకార్యదర్శిగా ప్రమోషన్ వచ్చింది. ఈ ప్రమోషన్ వచ్చింతర్వాత వారు మొన్న 29 తేది నెల్లూరువచ్చారు.వారితో కూడా యువజన సాంఘిక సేవకులు, సంఘర్యకులట శ్రీ నటిష్‌చంద్రభార్గవకూడా వచ్చారు. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని శ్రీయుతులు అనం భక్తవత్సలురెడ్డి, నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారలు వారి గౌరవార్థం సెంట్రల్ బ్యాంకులో అల్పాహార విందుచేశారు. శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనర్సారెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. పార్లమెంటుసభ్యులు శ్రీ కె. రఘునాధరెడ్డిగారుకూడావచ్చి వుపన్యసించారు. వి. ఆర్. కాలేజి విద్యార్థి శ్రీ బజారుల్లాగారట – వారుకూడా వుపన్యసించారు. శ్రీ హరిశ్చంద్రారెడ్డి వందనసమర్పణతో సభ ముగిసింది.

అనంతరామయ్య

హెల్‌సింకీలో జరిగిన ప్రపంచ శాంతి మహాసభలో భారత ప్రతినిధివర్గ సభ్యుడుగా మన కామ్రేడ్ వి. అనంతరామయ్యగారు పాల్గొని తిరిగివచ్చారు. మనవాడొకడు అంతర్జాతీయసమావేశానికి పోయి నందుకు అభినందిద్దాం.

అయినా, శాంతికి – కమ్యూనిస్టులకు మధ్య ఇంతఅనుబంధ మేమిటో అర్థంకాదు. బహుశా వారు అశాంతికాముకులు కావడమేనేమో!

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు 8½ క్వి (పుట్టి)		410-00
టి.బి.	,,	425-00
గరికెలు	,,	330-00
తెల్లకేసర్లు	,,	330-00
ఎర్రకేసర్లు	,,	325-00
టి. కె. యం.	,,	335-00
ఉలవలు	తూము 1 కి	33-00
పిల్లిపెసలు		30-00
పచ్చపెసలు		40-00
నల్లపెసలు		45-00
మినుములు		40-00
కందులు		45-00

——

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని ప్రశంసించారు.

కాని మన స్థితిగతులను, వ్యవహారాలనూ శ్రద్ధగా పరిశీలించినప్పుడు, ఇంతటి ఆశావాదానికి అవకాశం కనపడదు. రైల్వే మండలం కొత్తగా ఏర్పాటుకానుండడం నిజం. ఇందులో సందేహమేమైనావుంటే, మండల కార్యాలయాలకు శంకుస్థాపన చేయడానికి యిక్కడికివచ్చిన కేంద్రరైల్వేల మంత్రి ఎస్. కె. పాటిల్‌గారు పూర్తిగా తొలగించారు. అలాగే భారీవిద్యుత్ పరికరాల ఫ్యాక్టరీకి ప్రధానమంత్రి శాస్త్రిగారు త్వరలో ప్రారంభోత్సవం చేయనున్నారు. విశాఖపట్టణంవద్ద ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం కూడా జరగవచ్చును. వచ్చే ఐదారు సంవత్సరాలలో విద్యుదుత్పాదనకూడా చాలా హెచ్చుతుంది. ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి కూడా కొన్నియేళ్లలో, ముఖ్యంగా నాగార్జునసాగరం క్రిందనూ, తుంగభద్ర ఎగువ కాలవక్రిందనూ అదనంగా భూమికి నీటి పారుదల సౌకర్యంకలిగి, చెప్పుకోదగినట్టుగా హెచ్చవచ్చును.

కాని వీటన్నింటి ప్రభావం రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపైన కొన్నిఏళ్ల అనంతరంకాని కనిపించదు. వచ్చే పదిసంవత్సరాలవరకైనా నేటి దుస్థితి, ముఖ్యంగా, నిరుద్యోగం, విపరీతమైన ఆహారధరలు, మనది మిగులు రాష్ట్రమైనప్పటికీ, రాష్ట్రంలో నే అంతర్గతంగావున్న నిర్బంధాల మూలంగా ఇబ్బందులు, ప్రజలకు తప్పవు. ప్రభుత్వ కనీస వేతనాలు పొందుతున్న ఉద్యోగులకు, కరువుభత్యాన్ని హెచ్చించే ఉద్దేశాన్ని గవర్నరు ప్రసంగంద్వారా ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తుందని ఆశించబడింది. అది అడియాసే అయింది. ఈ విషయాలన్నీ శాసనసభలో, గవర్నరు ప్రసంగంపై జరిగే మూడు రోజులచర్చ సందర్భంలో ప్రతిపక్షాలవారు తప్పక విమర్శిస్తారు. నిరాశ చెందిన ఎన్. జి. ఓ. లు జూలై 29 న శాసనసభకు వూరేగింపులోవెళ్ళి ప్రదర్శనలు చేయాలని నిశ్చయించుకున్నారు. వూరేగింపు లేవీ శాసనసభా భవనాలవద్దకు రాకుండా పోలీసులు అప్పుడే నిషేధాజ్ఞలను అమలు చేశారు.

కనుక, ఒకవేపు ప్రభుత్వ ఆశావాదానికి తగినంత కారణమున్నప్పటికీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్వాంగ సుందరంగా నిర్మాణమై పోతున్నది; ఇక్కడ పాలు తేనె పారుతున్నాయనుకోడానికి వీలు లేదు కదా! ప్రభుత్వధోరణి మాత్రమిలాగేవుంది.

. . .

ఎంతో కాలంనుంచి నిరీక్షింపబడుతున్న ప్రభుత్వ ఫిలిం ఎవార్డులు మొత్తంమీద ప్రకటింపబడ్డాయి. ఈ ఎవార్డులు పొందిన పిక్చర్లలో కనీసం రెండింటిలో నాగేశ్వరరావు-సావిత్రి కాంబినేషన్ పరిశీలకుల దృష్టినాకర్షించకపోలేదు. అయినా ప్రధాన న్యాయమూర్తి అధ్యక్షతన ఏర్పాటైన సంఘం ఈ నిర్ణయాలు తీసుకున్నదికనుక ఈ విషయమై ఎలాంటి విమర్శలకూ తావులేదు. ఈ బాధ్యతను తనపైన పెట్టుకొనక ప్రభుత్వం తెలివిగా తప్పుకున్నది. కాని స్టూడియోల నిర్మాణంకోసం సహాయంచేసే విషయంలో ప్రభుత్వనిర్ణయం అన్యాయంగాతోస్తున్నది. ఎల్. వి. ప్రసాద్‌గారికి, హైదరాబాద్‌లో స్టూడియో నిర్మాణానికై రూ. 5 లక్షలు ఋణంగా ఇవ్వడానికి నిశ్చయించింది. ఇది బాగానేవుందికాని, ప్రసాద్ గారికంటే ముందే హైదరాబాదులో స్టూడియోనిర్మాణానికి పూనుకున్న సదరన్ మూవీటోన్ వారికి రూ. 2½ లక్షలు మాత్రమే ఋణమివ్వడానికినిశ్చయించింది వీరుకూడా ప్రభుత్వ నిర్ణయమేమిటో తేలేవరకు వేచివుంటే బహుశా వీరికికూడా రూ. 5 లక్షలు లభించి వుండవేమో. అలాకాక ప్రభుత్వం సహాయం చేయకపోతుందానుకొని తమకున్న అవకాశాన్నిబట్టి పని ప్రారంభించారు. అదే వారుచేసిన పొరబాటేమో. వారెలాగూ స్టూడియో నిర్మిస్తున్నారుకనుక దానిముందు విస్తరణకై రూ. 2,5 లక్షలు ఇస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. నిజానికి వారికికూడా ప్రసాద్‌గారికిచ్చినట్లే రూ. 5 లక్షలు ఇవ్వడం న్యాయం, ఉచితం కూడాను.

——

నియోజకవర్గాలు

(మొదటిపేజీతరువాయి)

11. రాపూరు: సైదాపురం ఫిర్కా తప్ప రాపూరు తాలూకా; ఆత్మకూరు తాలూకాలోని కలువాయి, చిరువూరు ఫిర్కాలు.

12. నెల్లూరు: నెల్లూరుఫిర్కా; ములమూడి ఫిర్కాలోని అక్కచెరువుపాడు, ఓగూరుపాడు గ్రామాలు, కనుపూరు ఫిర్కాలోని అంబాపురం గ్రామం.

13. సర్వేపల్లి (హరిజన): ఇందుకూరుపేట, నెల్లూరు ఫిర్కాలు; అక్కచెరువుపాడు, ఓగూరుపాడు, అంబాపురం గ్రామాలుతప్ప, మిగిలిన నెల్లూరుతాలూకా.

14. గూడూరు:- యల్లశిరిఫిర్కాతప్ప, గూడూరుతాలూకా.

15. సూళ్లూరుపేట (హరిజన):- సూళ్లూరుపేట తాలూకా, గూడూరు తాలూకాలోని యల్లశిరిఫిర్కా.

16. వెంకటగిరి (హరిజన):- వెంకటగిరితాలూకా, రాపూరుతాలూకాలోని సైదాపురంఫిర్కా.

శాసనసభ నియోజకవర్గాలలో జరిగిన మార్పులు—

జిల్లాలో పూర్వం 17 శాసనసభస్థానాలుండగా, ఇప్పుడవి 16 కు తగ్గించబడినవి.

నందిపాడు నియోజకవర్గం రద్దుచేయబడింది. బుచ్చి పేరుతో వుండిన నియోజకవర్గం యిప్పుడు అల్లూరైనది.

కావలిలోవుండిన గిరిజనసీటు రద్దయినది. అంటే మనజిల్లాకు గిరిజనసీటే లేదన్నమాట. కావలి యిప్పుడు జనరల్ సీటు చేయబడింది.

పూర్వం హరిజన స్థానాలుగావుండిన బుచ్చి (ఇప్పుడు అల్లూరు), గూడూరు ఇప్పుడు జనరల్ సీట్లుగా మార్చబడినవి. గతఎన్నికలలో జనరల్ స్థానంగావుండిన సూళ్లూరుపేట హరిజనస్థానం గావించబడింది. అట్లనే జనరల్‌స్థానంగా వుండిన సర్వేపల్లిహరిజనరిజర్వుడుగామార్చబడింది. అంటే జిల్లాకు కేటాయింపబడిన మూడు హరిజన స్థానాలు పెన్నకు దక్షిణంగానే యేర్పడినవి.ఇది మరీఅన్యాయంగానేవుంది.

ఇంకా కొన్ని నియోజకవర్గాలలో, ఫిర్కాలు, గ్రామాల మార్పులు కొన్నిచోట్ల జరిగినవి.

1964లో డీలిమిటేషన్ సంఘం చేసిన ప్రతిపాదనలకు; ప్రజాభిప్రాయ సేకరణానంతరం ఆమోదించిన ఈ తుదినిర్ణయాలకు – నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించినంత వరకు ఒకే ఒక్క తేడావున్నది. అదే కోవూరుకు వుండిన గిరిజన స్థానాన్ని రద్దు చేయడం. ——

గుడివాడ సబు కోర్టులో

S. C. No. 151 of 1961.

E. P. No. 208 of 1964.

అన్నం మార్కప్రకాశరావు —డి. హో.

బొలాది రంగయ్యఅనే రత్నం — జె. డెట్టరు

ఈ నెంబరు జె. డెట్టరు తా॥ ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టులో ఈ డిక్రీ బాకీక్రింద 6-9-65 తేది వేలము జరుగునని ఇందుమూలముగా తెలియ జేయడ మయినది.

— షెడ్యూలు —

కృష్ణా డి. కైకలూరు సబు రి. వారి యిలాకా, కలిదిండిశివారు లోడిదిలంక గ్రామంలోని జె. డెట్టరు తా॥ ఆస్తివివరం: ఆర్. యస్. నెం. 395/2 రు, య 0-63 సెంట్లలో, య 0-13 సెంట్లు చేరీవల్లం భూమికి హద్దులు:- [తూ] గయాశాభూమి [ద] పంటబోదె [ప] కొత్తకోసు కాలవ మార్జను [వు] వాది తా॥ భూమి. యీ హద్దులమధ్య య 0-13 సెంట్లు చేరీవల్లం భూమి. పర్కావు మాలు రూ. 104/- లు. యీజ కంటరస్సులు శిస్తు.

—పందివాడ బాబు శేశ్వరావు, డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 139 of 1964.

E. P. No. 58 of 1965.

బావెళ్ళ సుబ్బలక్ష్మమ్మ —వాది.

గొల్లదింగి శేషన్నవగైరా—ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు ప్రతివాదుల తాలూకు ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తులను పై కోర్టువారు 1-9-1965 తేదిన యాలము వేయులాగున ఇస్తిహార్ జారీకాబడినది. సదరు వాయిదారోజు సవాలుదార్లు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై సవాలు పాడవచ్చునని ఈ నోటీసు మూలకముగా తెలుపడమైనది.

— షెడ్యూలు —

కర్నూలుజిల్లా, నంద్యాల తాలూకా, నంద్యాల గ్రామములోని ప్రతివాదుల తా॥ మునిసిపల్ డోర్ నెం. 48/16 రు గల మిద్దెయింటికి చెక్కుబంది:- [తూ] మునిసిపల్ హైస్కూలుకాంపౌండు కొంత, బావికి పొయ్యే రస్తా [ప] నెం. 47/16 రు గల ప్రతివాదుల తాలూకు మిద్దెయిల్లు [వు] సందురస్తా [ద] సయ్యద్ మహమ్మద్‌గౌస్ యిల్లు. ఈ దిశలకు లోనైన 2 అంకణములు గల మిద్దెయిల్లు సోపామందు దిలలు కాంపౌండుగోడ తూర్పు-పుత్తరదిశ వాకిండ్లుగల మిద్దెయిల్లు 24-7-64 తేదిన ఈ ఆస్తిని అరిబేటి వెంకటసుబ్బమ్మ పేర రూ. 6500/- లకు నెల 1-టికి నూటికి రూ. 1/- వడ్డీతో ఇచ్చేలాగున వ్రాయించిన ఆయకం ఆస్తులు వాదికి లోబడి వేలము వేయించవలయును.

—డి. శ్యామరావు - వాదిఅడ్వకేటు.

సమితుల అపస్వరాలు

పంచాయతీ రాజ్యంలో పంతుళ్ల బ్రతుకులు

నేనుగా చెప్పదలచుకొనుటగాని ఒక కవి వద్యుడు బడిపంతుళ్ల బ్రతుకులనుగూర్చి వ్రాసిన పంచరత్నాలు చదివితే మీకే అర్థమవుతుంది. వినండి:

"పంచాయతీరాజ్య పతిపదార్యములలో
సమితిపరిషత్తుల సమవర్తి కొలువులో
రావుబ్రదుకులమధ్య శివకళలేమాని
బ్రదుకబరువులాగు బడిపంతులయ్యా!
కాని కాలము వచ్చెరా!
నీ చరిత
కన్నీటి కతలాయెరా!
సమితి ప్రెసిడెంట్లన్న సాక్షాత్తు తుగ్లకులు
శ్రీవార్ల పుణ్యాల బిడ్డ ఆయూబ్ ఖాన్లు
గ్రామపెత్తందార్లు కాలకింకర గణము
లిందరికి తలవంచి యేరీతి మెలగెదవు?
నవ్వంబు పడగనీదా
నీవునిక
తప్పు చందంబాయెరా!
ఆయూబు వర్మాన కర్తచెప్పినదాలు
కాలకింకరుమాట కాదన్నదె తడవు
పగబట్టి తుగ్లక్కు పాదుషావంపించు
ట్రాన్సువరు ఆర్డర్లు టకటకా విచ్చేసి
అమూలకీమూలకా
నిను త్రిప్పి
అందమాన్లకు విసరురా!
ఉద్యోగముల వేలకున్నదొకటేకాట
సీనియారిటిలేదు సిన్సియారిటిలేదు
అప్పగారి సిఫారసదియే పరుసవేది
అధికార రోగాంధబధిర పాలనములో
కాదుటికటి గ్రమ్మెరా గాలిలో
గడుపుదయ్యాలా వెరా!"

ఇవి ఆ కవివర్యుడు బడిపంతుళ్లమీద వ్రాసిన పంచరత్నాలు.

ఇంత గొప్పగా నేటి కాలపు అంతే, పంచాయతీరాజ్యపు రాజకీయ కవిత్వం వ్రాసిన ఆ కవివర్యునికి జోహారులర్పిస్తూ 'డిటో' చెప్తున్నాడు యీ లేఖరి.

ఇక దీనితర్వాత మన జిల్లా సమితుల పరిపాలనా వ్యవహార రంగానికి దిగితే వుపాధ్యాయుల దుర్భరమైన బ్రతుకులకు సంబంధించి ఇందుకూరుపేట సమితి రాజ్యంలో 'చాలాబాగా' వుందని వార్తలు వస్తున్నాయి. దీనికి కారణమేమిటయ్యా అని విచారిస్తే మాకు ఒకటే కథ వినబడుతున్నది. అన్ని సమితులకు సాధారణంగా వొక్కొక్క రాజుగారే వుంటారు. కాని యీ సమితికి వొక్కరుకాదు-యిద్దరు - సాక్షాత్తు యిద్దరు-పేరుకొకరు, పెత్తనానికింకొకరు వున్నారు కదా! అందువల్ల ఇక్కడ పరిపాలన 'చూడముచ్చటగా' మరీ 'చక్కచుండిగా' వుంటున్నదని చెప్తున్నారు చాలామంది. చాలామంది చెప్తుంటే నేనొక్కణ్ణికాదని చెప్పడం బాగుండదుగనుక నేనూ 'డిటో' అంటున్నాను. సరేనయ్యా యిదంతా బాగానేవుంది, యింతకూ అసలు విషయమేమిటోచెప్పేగదా-అని మీరు నన్నునిలేసి అడగబోతున్నారని తెలుసు. అందుకే కొంతతిరుగుడుగా గాకుండా నేరుగా అసలు విషయానికి వచ్చేస్తున్నాను. రాజులు మృగయా వినోదుకై అప్పుడప్పుడూ వేటకు వెళ్తుంటారు. అప్పుడా జంతువాలమంతా ఆ తాకిడికి చెల్లాచెదురై పారిపోతుంటాయి. అట్లనే యీ పంచాయతీ సమితి రాజులవేటలో యీ బడిపంతుళ్లు చీల్చిచెండాడబడుతుంటారు.

నేను సేకరించినంతవరకు యీ సమితి రాజ్యంలో నెలకు సగటున అరడజనుకు పైగానే టీచర్ల ట్రాన్సుఫర్లు జరిగిపోతున్నాయని రంకా బజాయించి చెప్పగలను. ఉదాహరణకు గడచిన యీ పదినెలలచరిత్రలో ఇందుకూరుపేట సమితిలో జరిగిన ట్రాన్సుఫర్లుచూడండి. మొదటివుదాహరణ: గత సెప్టెంబరు 23తేదిన సాక్షాత్తు ఇందుకూరుపేట సమితి అధ్యక్షులుంగారి స్వంత వంతకంతో 31 ట్రాన్సుఫర్లుచేసిపారేశారు. సమితిరాజ్యంలో టీచర్లను అధ్యక్షులుగా ట్రాన్సఫరుచేయడానికిలేదు, అవసరమైతే బి. డి. వో. గారే చేయాలి-అనిప్రభుత్వం వారి ఫర్మానా వున్నప్పటికీ ఇందుకూరుపేట సమితి అధ్యక్షులుంగారి పేరుతో మాత్రంవొక్కరోజా అన్నిట్రాన్సుఫర్లు జరిగిపోయాయి. మంచి ఆలోచించడం, మంచి మాట చెప్పడం, మంచిచేయడం, మంచి సలహాలివ్వడం జన్మలోఎరుగని ఈ అధ్యక్షునిజతగాడు, తనమీదఆధారపడిన నిష్కపటి- మంచివాడైన అధ్యక్షునికి ఈ నిబంధనను ఎట్లా జ్ఞాపకం చేస్తాడు?

ఈవొక్కసారే ననుకుంటారేమో-ఏదో పొరపాటునచేసుంటారనుకోడానికి-కాదు. రెండోతూరికూడా చేసివున్నారు. దాలెలా కావాల్నా? అతర్వాతనవంబరు 2తేదినమళ్లీ అరడజను ట్రాన్సుఫర్లు చేసివున్నారు. ఇక సమితి అధికార్ల హస్తంమీదుగా జరిగిన, జరిపించిన ట్రాన్సుఫర్లు చూడండి: అక్టోబరు 1, 8, 12 తేదుల్లో జరిపిన ట్రాన్సఫర్లు మొత్తం 12, అక్షరాలా పన్నెండు; డిసెంబరులో 3 తేది 11, అక్షరాలాపదకొండు; జనవరి 18 తేది 3, అక్షరాలా మూడు; ఫిబ్రవరి 20 తేది 6, అక్షరాలా ఆరు; అన్నీకలుపుకుంటే మొరసి 69. ఇంకొంచెం వోపికతో సేకరించలేకపోయాను గాని, అక్కడ ఆ సమితిరాజ్యంలో యింకాయన్ని ట్రాన్సుఫర్లు జరిగివుంటాయంటున్నారు తెలిసిన జనం.

అయితే మీరొకటి అడగవచ్చు-ట్రాన్సుఫర్లుచేయడంఅక్రమమా? పరిపాలనాసౌలభ్యం కోసమేగదా యేంచేసినా? అసలు సమితి అధ్యక్షులుంగారు వుండేదెందుకు? టీచర్లను తమయిష్టంవచ్చినపోటికి ట్రాన్సఫరుచేయడానికి కాకపోతే? ఇంక వాళ్లు చేయడానికి యితర అభ్యుదయకార్యాలు యేమున్నాయిగనక? అని మీరడగవచ్చు. అట్లా జరితెగించి వాదిస్తే నేనేకాదు యెవరైనామాత్రం యేమి సమాధానం చెప్తారు? నిజంగా నోరులేని టీచర్లను వేధించుకొని తినడంమినహా సమితిఅధ్యక్షులుంగార్లుచేసే అభ్యుదయ కార్యాలేమున్నాయనిపిస్తుంటుంది. బహుశ యిందుకేనేమో పల్లెకొకటి, వీధికొకటి పుట్టగొడుగుల్లా పాఠశాలల్ను పెట్టి అదంతా ప్రగతిక్రింద జమవేసుకోమని చిలకపలుకులు పలకడం!

ఏమైనా వొకటిమాత్రం నిజం. తమ యేలుబడికింద సువిశాలమైన సమితివుందిగదాఅని; చేయడానికి చేతినిండా ఇంకేమీ పనులులేవుగదా అని సెంవరరీ టీచర్లను వర్మనెంటు ఖాళీల్లోకుక్కడం, వర్మనెంటు టీచర్లను సెంవరరీఖాళీల్లో వెయ్యడం, తియ్యడం, వాళ్లను నానా తిప్పలు పెట్టడం ఘోరం అంటాను. ఇంకా మాట్లాడితే ఘోరమన్నర అంటాను. ఇందుకూరుపేట సమితిలో యిట్లాంటి ఘోరాలు ప్రత్యేకించి యెక్కువగా జరుగుతున్నాయని వార్తలు వినబడుతున్నాయి. అందుకు సరికొత్త సాక్ష్యం: మాదరాజుగూడూర్లోవుండే అలుమగలు టీచర్లను పరిగొండ గమళ్ల పాళెం టీచర్లుగావేసి, అక్కడనుంచి ఇంకెక్కడికోమార్చి, మళ్ళీఅక్కణ్ణుంచి సమితి పొలిమేరలు దాటించి ఆత్మకూరు రాజ్యంలో విసిరేశారు. నిడుమునిలిలో పనిచేసే ఒక టీచరును కూడా ఆత్మకూరు కస్తీపురంలోపడేశారట. ఇవన్నీ విద్యాపరిపాలనా సౌలభ్యంకోసం జరిగిన ట్రాన్సుఫర్లా? లేక వీరు రాజకీయాలలోమునిగి తేలేవారనా? ఆ విషయం వారికి తెలియాల, ఆ దేముడికి తెలియాల? ఇవి బడిపంతుళ్ళకుసంబంధించి ఇందుకూరుపేట సమితి విశేషాలు ఇప్పటికి. ఇతర విషయాలు వోలెడున్నవిలెండి!

—వ్యాసకారుడు

ఈ వారం విశేషాలు

(2 వ పేజి కొరవ)

తమ సర్వేలో అమెరికా, చైనా, రష్యా, ఈజిప్టు, ఇండోనీషియాలపై పాక్ ప్రజల అభిప్రాయాలను కోరుతూ ఆ దేశాల్లో ఎవరు పాకిస్తాన్ "పుత్తమ స్నేహితుడో," "ఎవరు శత్రువో" తెలియజేయవల్సిందిగా కోరారట. ఏమైనా అమెరికాను దుఃఖరించే శక్తియుక్తులను అయూబ్ సంపాదించు కొన్నాడు. వీరి సంబంధాలను అనక్తితో గమనిస్తూ మనం తగురీతిన అంచనాలు వేసుకొని మెలగడం విజ్ఞత అనిపించుకొంటుంది.

, , ,

ఆహార ధాన్యాల విషయంలో ప్రస్తుతం వుండే జోనల్ విధానాన్ని తొలగించాలని ప్రకటిస్తున్నారు శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్. దేశాన్నంతా వొక యూనిట్‌గా పరిగణించి సక్రమ పంపిణీ విధానాన్ని యేర్పాటు చేయాలని; ఒక ప్రాంతం ధరల్లోను, మరో ప్రాంతం ధరల్లోను తేడాలుంటున్నాయని, దీనికి కారణం ఆహారధాన్యాలలోటు కాదనీ లోపభూయిష్టమైన పంపిణీ విధానమే కారణమనీ ఆయన విమర్శ. ఈమధ్య శ్రీ మొరార్జీ కేంద్రప్రభుత్వ విధానాలమీద విమర్శలను గుప్పిస్తున్నారు; హైకమాండు వైఖరులను ఖండిస్తున్నారు. గత గుంటూరు కాంగ్రెస్ సభల్లో మౌనంగా వుండిన మొరార్జీ మొన్నటి బెంగుళూరు సభల్లో పతాక శీర్షికల్లో కన్పించారు. కాంగ్రెస్ పున్నతస్థాయి చీలికలకు యిది దర్పణమా అనిపిస్తున్నది.

, , ,

అయిదో ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ స్థలంగురించి ఆంగ్లో-అమెరికన్ వృత్తినిపుణులసంఘం సమర్పించిన నివేదికనుగూర్చి కేంద్రప్రభుత్వ వివిధశాఖల సమష్టి సమావేశంలో చర్చలుజరిగాయి. చర్చలు పూర్తికాలేదు. మళ్లీ యీ వారంలో జరుగుతున్నాయి. విశాఖపట్నం సంగతి దినదిన గండం నూరేళ్లాయుస్సు అన్నట్లుగావుంది. మద్రాసు సేలం ప్రాజక్టు దీనితో నిమిత్తం లేకుండానే వస్తుందని వారు ధీమాగా వున్నారు. ప్రస్తుతానికి యీచర్చల్లో ఆర్థిక రవాణా, విద్యుచ్ఛక్తి, గనులశాఖలవారు, ప్రణాళికా సంఘం, రైల్వేబోర్డు ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. వీళ్లచర్చలు ముగిసి, వీళ్ల సూచనలు చేసినతర్వాత కేంద్ర మంత్రిమండలి కూర్చొని నిర్ణయించవల్సివుంది. ఇన్ని అంచెలు దాటవల్సి వున్నందున విశాఖ వుక్కుకర్మాగారానికి యేమి జరుగనున్నదో అన్న అందోళన పుత్పన్నమవుతుంది.

, , ,

ప్రతాప్‌సింగ్ కైరాన్ హంతకుల్లో వొకడని భావింపబడుతున్న నహార్‌సింగ్ "శాంతి" భారత్-పాకిస్తాన సరిహద్దు దాటుతుండగా పట్టుపడ్డాడు. ఇక యీ కేసులో ముఖ్యుడైన సుబాసింగ్ ప్రస్తుతం నేపాల్‌వారి స్వాధీనంలో వున్నాడు. సుబాసింగ్‌ను అప్పగించకుండా నేపాల్ కలాయిస్తుండడు అనేక అనుమానాలకు దారితీస్తున్నది. కైరాన్ హత్యకేసులో సుబాసింగ్‌కు సంబంధం వున్నదని ఋజువుచేసే కొన్నిపత్రాలను భారత ప్రభుత్వాధికారులు దాఖలుచేశారనీ, యీ కేసు విచారణ త్వరలోనే పూర్తికాగలదని అంటున్నారు.

నర్సీపట్నం డి॥ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 32 of 1965.

O. S. No. 212 of 1957.

వీరవిల్లి చిలుకమ్మ —వాది-డి. హో.
వీరవిల్లి నూకాలమ్మ S/o గంగన్న
—ప్రతివాది-జె. డెట్టరు.

పైనెంబరు అమలుబాకీ వగైరా రాబట్టే నిమిత్తం ప్రతివాది తాలూకు ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టులో కోర్టువారివలన బహిరంగంగా 13-9-65 తేదిన వేలం వేయబడును. గాన కావలసిన వారు వేలం పాడుకొనవచ్చును. యింకా వివరములు తెలియగోరువారు వాది అడ్వకేటుగారి వలనగాని, కోర్టులో గాని తెలుసుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

విశాఖపట్నం డి. నర్సీపట్నం సబ్ రి. నర్సీపట్నం తాలూకా, కాకంపుగుమ్మల గ్రామం తా॥ జిరాయితీవల్లం సర్వే నె. 81, యు 3-73 ట్లులో యు 1-86 ట్లు పరిమితి గల భూమికి హద్దులు:- [తూ] కోట నారాయణదొర - బొట్టా గడ్డెన్న వగైరాల భూములు [ద] ఈ నెంబరులో వీరవిల్లి వారి దారాదిబొడ్లు [వ] ద్వారపు రెడ్డి పోతురాజు వగైరాల తా॥ భూములు [వు] ఈ నెంబరులో వీరవిల్లి పెంటయ్య తా॥ వాటాయున్న, వీరవిల్లి పెంటయ్య, ఈ ప్రతివాది నూకాలమ్మగార్లకు గల హక్కు గల సుయ్యి. సదరు నూతిలో ప్రతివాదికి గల హక్కుతోసహా వేలం అగును.

సర్కారుపాట రూ. 2200/- లు.

—వి. వి. మల్లికార్జునరావు,
వాది అడ్వకేటు.

అనంతపురం మునసబ్ కోర్టులో

E. P. No. 103 of 1965.

O. S. No. 69 of 1961

జే. వెంకోబరావు —డిక్రీహోల్డరు.
పెద్ద పావన్న —జడ్జిమెంటు డెట్టారు.

యాలం ప్రకటన:

ప్రతివాది స్వాధీనానుభవంలో వుండే షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని వాది బాకీకిగాను 10-9-65 తేదిన బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. కొనదలచినవారు పై తేదిన పై కోర్టులో పగలు 10 గం॥కు హాజరై కొనవచ్చును.

—: షెడ్యూలు :—

అనంతపురం రి. డి. అనంతపురం స. రి. డి. కు చేరిన కల్లూరుగ్రామం పొలములోని ఆస్తుల వివరము:-

(1) G. W. 68 యు 1-14 సెంట్లు రూ. 5-2-0 లు యగ్గమ్మ మడి. సర్కారు సవాలు రూ. 2500/- లు.

(2) డిటో 272/4 యు 1-11 సెంట్లు రూ. 7-8-0 లు వెంకటగిరి మడి. సర్కారు సవాలు రూ. 1000/- లు.

(3) యింటికి చెక్కుబంది:- [తూ] తప్పిన నారాయణ యిల్లు [ద] జడ్జిమెంటు డెట్టారు గడ్డిదొడ్డి [ఉ] మారెప్పయిల్లు [వ] రస్తా. యీమధ్య [తూ-ప] 12 గజాలు [వు-ద] 14 గజాలు పడమటి వాకిలిగలది. సర్కారు సవాలు రూ. 1000/- లు.

—టి. వెంకటరమణ,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

డోన్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 136 of 1965.

S. C. No. 169 of 1963.

క. సి. లాలెప్ప ... —వాది.
పి. మాదన్న ... —ప్రతివాది.

— యాలం నోటీసు —

ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్తిని 9-9-1965 తేదిన పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టులో యాలము వేయబడును. కావలసినవారు పాల్గొనవచ్చును. వివరములు వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీసునుండి తెల్సుకొనవచ్చును.

—ఆ. రామేశ్వరరావు-అడ్వకేటు.

వివాహ ఆహ్వానం

నెల్లూరు పురమందిరమున
7-8-65 రాత్రి 9-30 గంటలకు

శశిరేఖాపరిణయం
(లేక) మాయాబజారు

అను నాటకము, శ్రీ అనం వెంకటరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున - శ్రీ నటరాజ నాట్యమండలి (నెల్లూరు) వారిచే ప్రదర్శింపబడును.

ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన

చదివింపులు: రూ. 10; 5; 2; 1.

—ఎస్. సాయికుమార్ - ఆర్గనైజరు.

పెద్దాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 61 of 1965.

పులగం చంద్రారెడ్డి - పిలేశ్వరం — వాది.
శ్రీవత్సవాయి రమణయ్య రాజు, సాకిన, గెద్దనాపల్లి — ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాది, ప్రతివాది పైన ప్రోనోటునుబట్టి రూ. 461-30 పైసలకు దావాఖర్చులకు దర్మిలా వడ్డీకి దావాచేసినారు. 14-8-1965 తేదికి వాయిదా. యిందుకు ఆక్షేపణలున్న యెడల తెలియపరచుకోవలయును.

—శలపాక వెంకటశివుడు-అడ్వకేటు.

In the Court of the District Munisiff of KUPPAM.

O: E. P. No. 42 of 1965.

O. S. No. 48 of 1964.

BETWEEN:

Basetti Krishnappa Chetty —Plaintiff - D. H.

AND

Doomadu alias Mekalappa & another —Defendants - J. Ds.

The following immovable property of the defendants are ordered to be sold in execution of the above decree at Kuppam District Munisiff's Court, on 23—8—65 between 11 A. M and 5 P. M. Intending bidders are requested to bid and purchase the same in Court auction.

Schedule of property.

Chittoor District, Palmaner Taluk, Kuppam Sub Taluk, Kangundi Sub Registration Dist. Lands situate in Pedda Boggupalle Village, owned and possessed by the defendants and mortgaged to the plaintiffs herein.

1. To the West of Veerappa Naidu's patta land To the South of Mekalappa's land purchased by the plaintiff To the East and North of Thayigani's lands with in these boundaries land situate in No. 30 Punja Ragimanuchenu in the middle portion an extent of Kanis 0—10—0.

2. To the East of Thandappa's punja land To the South of lands of Thayigadu To the West and North of Mekalappa's portion of lands purchased by the plaintiff. within the above boundaries punja land situate in No. 30 Punja Ragimanu Chenu in the middle portion and extent of Kanis 0—2—4.

Both the above items are covered by S. No. 34/3 A 0-11 34/5 A. 170 and No. 34/6. 59 cents of Pedda Boggupalle village covered by Patta No. 46

No encumbrances.

—V. RAMASWAMY,
Advocate for D. H.

ప్రశ్నలరాశి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

వున్నవో మనం తెలుసుకోవలసివుంటుంది. అప్పుడు పండించే పైరుకు అవసరమైనంత మేరలేకుండా, పొలంలో ఏ ఆహారపదార్థం తరుగ్గావుంటుందో అంత మేర ఆ ఆహారపదార్థాన్ని అందజేయడానికి వీలవుతుంది. మరి పొలంలో ఆహారపదార్థాలెంత వున్నాయో తెలుసుకొనేది యెలా?

భూసార పరిశీలన

'టెక్నికల్ కో-ఆపరేషను మిషన్ (టి. సి. ఎం.) అనే అమెరికాసంస్థ సహాయంతో మనదేశంలో అనేక ప్రదేశాలలో భూసార పరిశీలనా కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నవి. మన ఆంధ్ర్యప్రదేశ్ లో కూడా బాపట్ల, రాజమండ్రి, రాజేంద్రనగర్ లలో యిలాంటి భూసార పరిశీలనా కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నవి. మన పొలాలలోని మట్టి మచ్చులను తీసి ఈ కేంద్రానికి పంపిస్తే, వెంటనే ఆ మట్టిని విశ్లేషణంచేసి అందులో నత్రజని, భాస్వరం, పొటాష్ ఎంతెంత వున్నవో మనకు తెలియజేస్తారు. ఇదేపని చాలా త్వరితంగా జరిగిపోయే పద్ధతులు, పరికరాలు ఏర్పాటుచేశారు. నెలకు కనీసం వేయిమచ్చులను తేలికగా, అంటే రోజుకు దాదాపు 30 నుండి 40 మచ్చులను పరిశీలన చేయడానికి వీలుపడుతుంది.

మన పొలంలో యీ మూడు ముఖ్య ఆహారపదార్థా లెంతెంతవున్నవో తెలియపరచడమేగాక, వాటిని ఆధారంచేసుకుని ఆ పొలానికి ఏయే ఎరువులు ఎంతెంత వేయాలోకూడా ఈ కేంద్రంవారు తెలియపరుస్తారు. ఇందుకు మనరైతులేమీ ఖర్చు పెట్టనక్కరలేదు. మీ పొలంనుండి తీసిన మట్టి మన్నును, మీ ప్రాంతీయ జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారిద్వారా, పైన చెప్పిన మూడు కేంద్రాలలో దగ్గరగా నున్న భూసార పరిశీలనా కేంద్రానికి పంపండి. పంపినతర్వాత మీ బాధ్యత తీరిపోయినట్లుగా పూరుకోక మీ ఫలితాలు మీకు తెలియవచ్చేవరకు ఆ కేంద్రానికి గుర్తుచేస్తూ ఉత్తరాలు వ్రాయవలసి వుంటుంది.

నత్రజని

మనదేశంలో అన్ని నేలలలో నత్రజని తరుగ్గా వున్నదనే చెప్పాలి. ఇతర దేశాలతో పోల్చి చూసినప్పుడు మనదేశపు నేలలు ఈ విషయంలో చాలా నాసికట్టుగా వున్నాయి. ఏ ఒక్క పైరుకూ మన నేలలో వున్న నత్రజని సరిపోదు. అందువల్ల, నత్రజని యిచ్చే ఎరువులు ఏ మాత్రం వేసినా ఆ పైరు వెంటనే సుగుణం చూపిస్తుంది. ఇలాంటి సుగుణం వుండబట్టే మన రైతులు అమ్మోనియం సల్ఫేటుకోసం ఎగబడుతున్నారు. కాగా, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే కోస్తాప్రాంతంలోని డెల్టా జిల్లాలలో నత్రజనినిచ్చే ఎరువులను వేసినపుడు తదనుగుణంగా ఫలితాలు కనిపించడంలేదు. అంటే దీన్నిబట్టి మన మొకటి తెలుసుకోవచ్చు ఈ ప్రదేశాలలో నత్రజనిగాక, మరొక ఆహారపదార్థం నేలకు అందజేయవలసి వున్నదని!

ఇలాంటి నేలలలో భాస్వర లోపం ఎక్కువగా వుండవచ్చు. అలాంటి సమయంలో భూ సార పరిశీలనా కేంద్రం రైతులకు ఎంతో వుపకరిస్తుంది.

వరినారు వయస్సు

సర్వసాధారణంగా పొలంలో పైరు పెరిగి పండకెన్నినెలలకు వస్తుందో, అన్ని వారాలపాటు నారును నారుమడిలో పెరగనిస్తారు. అంటే, ఆరునెలల పైరుకు గాను, ఆరు వారాల వయస్సుగలనారును నాటుతారు. అలాగే నాలుగునెలల పైరుకు నాలుగువారాల వయస్సుగల నారును నాటువేస్తారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొన్ని వ్యవసాయపరిశోధనా కేంద్రాలలో ఈ విషయమై పరిశోధనలు చేశారు. ముఖ్యంగా సామర్లకోటలో 1908 నుంచి 1914 వరకు చేసిన పరిశోధనలలో 25 రోజుల వయస్సుగల నారు, 35 రోజుల వయస్సుగలనారు, 45 రోజుల వయస్సుగలనారు విడివిడిగా నాటి పరీక్షించారు. అలాగే, ఇతర కేంద్రాలలో పెక్కింటినికూడా నాటి పరీక్షించారు. కాని దిగుబడులలో తేడా యేమీ కన్పించలేదు.

నారుతీత

గుప్పిళ్ళతోపట్టి నారుమడినుంచి నారు మొక్కలను పీకరాదు. ఒక్కొక్కదాన్ని చక్కగా పీకవలెను. లేకపోతే, ఎక్కువ మొక్కలు మధ్యకు తెగిపోవటమో లేక వెల్లితిని పోవడమో జరుగుతుంది. సర్వసాధారణంగా నాటువేయుట కొకరోజు ముందుగానే నారు పీకి వుంచుతారు. మద్రాసు రాష్ట్రంలో అదుతురై ఫారంలో జరిపిన పరిశోధనలో పీకిననారును జాగ్రత్తగా వదిలవరచి, ఐయిదురోజులవరకు నాటువేస్తూవచ్చారు. కాగా ఆలస్యంగా నాటువేసినందువల్ల దిగుబడులు ఏమాత్రం తగ్గలేదని తెలియవచ్చింది. కాని పిదప కాలపు(తక్కువవ్యవధి)వరిరకాలనుమాత్రం నారుపీకిన తర్వాత ఎంత తొందరలో నాటువేస్తే అంతమంచిది.

ఋతువు

వరినాట్లపై ఋతుప్రభావమెంతైనా వున్నది. ఈ విషయంలోకూడా అనేక పరిశోధనలు కొనసాగించబడ్డాయి. మనం పండించే వరిరకాలను రెండు భాగాలుగా విడదీయవచ్చు. ఋతువు ననుసరించి పంటకువచ్చే రకాలొకభాగం. అంటే ఈ రకాలను ఏరోజున నాటినప్పటికీ, ఒకే కాలంలో పూతపట్టి కోతకువస్తాయి. జూన్ లో నాటినపైరు చివరకు ఆగస్టులో నాటినపైరు ఒకేకాలంలో కోతకువస్తాయి. అక్కుళ్లు, కృష్ణకాటుకలు వగైరా రకాలన్నీ ఈకోవకు చెందినవే! ఈ విషయం మన రైతులెల్లరకు తెలిసిందే!

కాగా, రెండవ కోవకు చెందిన వి వున్నాయి. వాటి ప్రవృత్తి ఏమంటే ఏరోజున నాటినప్పటికి అక్కడనుండి నియమిత గడువు దాటిన తర్వాతనే అవి కోతకు వస్తాయి. ఆరకం దాన్ని నాటిన తర్వాత అయిదునెలలకు కోతకు వస్తుందంటే, ముందుగా నాటితే ముందుగా కోతకువస్తుంది; వెనక నాటువేస్తే ఆలస్యంగా కోతకు వస్తుంది.

బుచ్చి పరిశోధనా ఫలితాలు

సాధరణంగా ఎప్పుడు నాటినా ఒకే కాలంలో కోతకు వచ్చేరకాలను పునాస కాలంలో పండిస్తారు. ఈ రకాలు రెండవ (దాళ్వా) పంటకు పనికిరావు. రెండవ కోవకుచెందిన పిదపరకాలనే రెండవపంట (దాళ్వా)కు నాటుతారు. మొదటికోవకు చెందిన వరిరకాలు, నాటువేసే కాలాన్నిబట్టి ఎక్కువ తక్కువ దిగుబడులనిస్తాయి. మనదేశంలో అనేకచోట్ల ఈ విషయమై ఎన్నో పరిశోధనలు చేయబడ్డాయి. నెల్లూరు జిల్లా బుచ్చిరెడ్డిపాళెంలో గల వరి పరిశోధనా కేంద్రంలో జరిపిన ప్రయోగాలనుబట్టి మధ్యకాలంలో నాటువేసిన దానికంటె ముందుగా (ఆగస్టు 10 వ తేదికి) నాటువేస్తే దిగుబడి నూటికి నలభైపాళ్ళు ఎక్కువగా లభించింది. నెల్లూరు జిల్లాలో వరినాట్లు ఆగస్టు నుంచి సెప్టెంబరు నెలాఖరువరకు వేస్తారని తెలిసికోవలసి వుంటుంది. చెరువులక్రింద సాగుచేసేవరికి ఈపెడది ఎక్కువగా వుంటుంది. చెరువులకు నీరు వచ్చినపుడే నాట్లు వేయడాని కుపక్రమిస్తారు. కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలలోకూడా డెల్టాభూములలో కాలువనీరు సరఫరా అవుతుంది కాబట్టి, జూన్ మాసంలోనే నాట్లు ప్రారంభిస్తారు. కాని, అదే జిల్లాలలో మెట్టతాలూకాల వరిసాగు యావత్తూ చెర్వులక్రిందనే జరుగుతుంది. జూలై ఆఖరులోగాని, ఆగస్టులోగాని చెరువులలో నీరుచేరదు. ఇంత ఆలశ్యంగా వరి నాటువేస్తే, నిజంగా రాలబడులంతగా వుండవని వేరే చెప్పనవసరంలేదు. డెల్టా ప్రాంతంలోకూడా ఎగువ డెల్టాభూములలో నాట్లు జూన్, జులై మాసాలలో పూర్తికాగా, చిట్టచివరకు కాలువల దిగువనున్నచోట్ల వరినాట్లు ఆగస్టులోనే వేస్తారు. దీనికొకటే శరణ్యం. ఆయాప్రాంతాలలో వేసే నాటు కాలాలననుసరించి దిగుబడు లేమీ తగ్గకుండా యిచ్చే వరిరకాలను ఎన్నిక చేయవలసివున్నది. బుచ్చిరెడ్డిపాళెంలో చేసిన పరిశోధనలనుబట్టి మారుటేరు 7 అనువంగడం ముందుగాను, మధ్యస్థంగాను నాటుటకు పనికివస్తుందనీ; మారుటేరు 11 వంగడం మధ్యస్థంగాను ఆలస్యంగానూ పనికివస్తుందనీ; ఇక కోయంబత్తూరు 2 రకం యెప్పుడునాటినా దిగుబడులు తగ్గకుండా పైరుకాగలదని తెలియవచ్చింది.

ఆలస్యంగా నాటితే పంట తగ్గిపోతుంది

గోదావరి డెల్టాలోని సామర్లకోట, మారుటేరు కేంద్రాలలో 1917 లోనే చేసిన పరిశోధనలనుబట్టి జూలై 15 నాటికి నాటువేసినమడి యెకరాకు 5000 పాముల దిగుబడి నివ్వగా సెప్టెంబరు 23 నాటికి నాటువేసినమడి 1300 పాముల దిగుబడిని మాత్రమే యిచ్చింది. ఆలస్యంగా నాటువేసినందువలన దిగుబడి యెంత తగ్గిపోతుందో చూడండి!

ఇక, దాళ్వావరిరకాల విషయంలో కూడా మారుటేరు కేంద్రంలో పరిశోధనలు జరిపారు. వాటినిబట్టి డిశంబరు, జనవరి మాసాలలో నాటినందువల్ల దిగుబడులంతగా రాలేదని తెలిసింది. పోతే ఫిబ్రవరి 8 నుండి 10 వ తారీఖు లోపల నాటువేసిన దళ్వాపైర్లు చాలా హెచ్చు దిగుబడినిచ్చినవి. అందుకనే సాధారణంగా శీతగాలి పూర్తిగా తిరిగిపోయిన తర్వాతనే దాళ్వానాట్లు మొదలుపెడతారు. జనవరి 30 వ తారీఖునుంచి దాళ్వా నాట్లు వేయవచ్చు. అంతకుముందు నాటినా, దిగుబడులు మామూలుగా తగ్గుటయేగాక, వరిపైరుకు అనేక చీడపురుగులు, తెగుళ్ళు పట్టుకుంటాయి.

పై పరిశోధనా ఫలితాలనుబట్టి అన్ని ప్రాంతాలకు ఒకే ఋతువు నాటుటకు అనువైనదికాదనీ, ఏప్రాంతాని కాప్రాంతానికొక ప్రత్యేకఋతువు నాటువేయుటకు అనుకూలమైనదని మనం తెలుసుకోవచ్చు. అందుకే "పిడుక్కీ, బియ్యానికీ ఒకే మంత్రం" కూడదని పెద్దలన్నారు. అన్ని ప్రాంతాలకు ఒకేఋతువు అనుకూలమైనది కాదు. తమతమ ప్రాంతాలలో ఏ ఋతువు నాటువేయడానికి అనువుగా వుంటుంది అనే విషయం తెలుసుకొనడానికి రైతులు తమ ప్రాంతంలో వుండే పరిశోధనాకేంద్రాల ఫలితాలను తెలుసుకోవలసి వుంటుంది.

నారు మొక్కల తలలను త్రుంచడం

నారు కొంచెమెక్కువగా పెరిగినప్పుడు దాన్ని ఆ విధంగా పొలంలో నాటువేసిన తర్వాత గాలికి పడిపోయేప్రమాదమున్నదనే ఉద్దేశ్యంతో నారుమొక్కల తలలను కొంతమేర త్రుంచి, మొక్కలను పొట్టిగా చేసి నాటే ఆచారంకూడా కలదు. ఈ విధంగా చేయడంవల్ల మరొక ప్రయోజనంకూడా కలదని చెప్పబడుతున్నది. నాటిన తర్వాత ఆమొక్క కొంతకాలానికి గాని వేరూని నిలదొక్కుకోలేదు. అలాగే కొత్తఆకులను వేయలేదు. అంతవరకు ఆ మొక్కకు కావలసినసీరు, ఆహారం లభించవు. మొక్కలోనున్న నీరు బయట వేడిమి ప్రభావాలనమైపోకుండా గుప్తంచేయడానికి నారుమొక్కల తలలు త్రుంచడంవల్ల అవకాశమేర్పడుతుంది.

పిదపకాలపు (తక్కువ వ్యవధి) వరిరకాల విషయంలో-నారుమొక్కల తలలు త్రుంచి నాటి వాటిదిగుబడులను పరిశీలించారు. తలల్ని త్రుంచి నాటిన పొలపు దిగుబడికీ, త్రుంచకుండానాటిన వరిపొలపు దిగుబడికీ ఏమీ తేడాలేదని ఈ పరిశోధనలవలన తెలియవచ్చింది. అలాగే అలస్యంగా కోతకువచ్చే రకాలలోకూడా దిగుబడిలో ఎట్టితేడా కన్పించలేదు.

కాగా నీరెక్కువగా నిలవవుంటే బాదవ భూములలోమాత్రం తలల్ని త్రుంచి నాటినప్పుడు ఆ మొక్కలు నీటిలో మునిగిపోవడంవల్ల దిగుబడులు తగ్గిపోయినట్లు తెలియవచ్చింది.

నారు మొక్కల వేళ్లు త్రుంచడం

దుంపనారుమళ్లు కానివ్వండి, లేక దెట్ట నారుమళ్ళు కానివ్వండి-వాటినుండి నారు పీకేటప్పుడు ఆ మొక్కలవేళ్ళు తెగిపోవడం జరుగుతుంది. ఈ విధంగా మొక్కలవేళ్ళు తెగిపోవడంవల్ల ప్రయోజనమేమైనా వున్నదా లేక ప్రమాదమా అని తెలుసుకోడానికి కొన్ని పరిశోధనలు చేశారు. కోయంబత్తూరు, పట్టాంబి కేంద్రాలలో జరిగిన పరిశోధనలనుబట్టి, ఈ విధంగా వేళ్ళు తెగిన మొక్కలను నాటినపొలం వేళ్ళు తెగని మొక్కలు నాటిన పొలంకంటె ఎక్కువ దిగుబడియిచ్చినట్టు తెలియవచ్చింది. ఇక "అదుతురై" ఫారంలో వేళ్ళుతెగని మొక్కలు నాటినమడినుంచే నూటికి 38 పాళ్ళు ఎక్కువ అధికదిగుబడి లభించింది. ఈవిధంగా అన్నిచోట్ల ఫలితాలు ఒకే మాదిరిగాలేవు. కాగా, వేళ్ళు త్రుంచడంవల్ల పెద్ద వరిరకాలలో ఫలితమున్నా, లేకపోయినా, పిదప (తక్కువ వ్యవధి) రకాల విషయంలోమాత్రం ఈ విధంగా నారు మొక్కల వేళ్ళనుత్రుంచి నాటువేయడంవల్ల నష్టమే కలుగుతుందని చెప్పవచ్చును.

(ఆదర్శగ్రంథమండలి, విజయవాడ వారి సౌజన్యంతో)

జనవాణి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

పిల్లలకం చెముందుగా తానే యెవరు చూస్తుంటారు. మన విద్యాశాఖాధికారిగారు బహుశ యిది గమనించి కావోలు, యీ విద్యాసంవత్సరానికి యీ జిల్లాకు 240 మంది ఉపాధ్యాయులు కావాలని డి. పి. ఐ. గారికి వ్రాస్తే 39 మందిని మాత్రం అనుమతించారట! వంతుల్ల కొరతతో అసలే అధ్వాన్నంగావున్న విద్యాబోధనకుతోడు కాలం మిగిలించేదానికి క్లాసులుదాటిస్తే, పునాదుల్లేని యీ చదువుతో పిల్లలు భవిష్యత్తులో యెట్లానెగ్గుకు పోతారో, ప్రాథమికవిద్యగతి యేమికానున్నదో ఆనూహ్యంగా వుంటున్నది.

నెల్లూరు, —జి. వి. సుబ్బారెడ్డి.

కోవూరు సమితిలో ఉపాధ్యాయులు

ప్రాథమిక పాఠశాల వుపాధ్యాయుల జీతాలు అంతంతమాత్రంగావుంటుంటే ఈ దినాల్లో జీతాలనిమిత్తం ప్రతినెలా వుపాధ్యాయులు (ఒక్కొక్కస్కూలుకు ఒక్కొక్కరు వంతున) వచ్చి డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరువారి చేవాలుతోకూడిన చెక్కు తీసుకొనివెళ్ళి మార్చుకోవాలంటే మాటలా? పాఠశాలవదిలి వుపాధ్యాయుడు వచ్చిన్నాడు విద్యాశాఖ ఇ. ఓ గారు వుండాలి. లేకుంటే వృధాప్రయాణం. క్యాంపుపోయిన ఇన్స్పెక్టరుగారు క్యాంపునుంచి యెప్పుడు వేంచేస్తారో వేచివుండాలి. గుమాస్తా, జవాను, ఇన్స్పెక్టరు తృప్తిగా వుంటేనేగదా చెక్కువచ్చేది. ఆ చెక్కును తీసుకొని ఖజానాఆఫీసుకువచ్చి పే ఆర్డరు వేయించుకొని, స్టేట్ బ్యాంకుదగ్గర రెండు గంటలు కాచుక్కూచుని వుంటేనేగదా డబ్బు కళ్లజూచేది? ఎన్.జి.ఓ. లు తమకు అధికజీతాలు కావాలని ఘోషిస్తూ్తున్నారేకాని, తమ కార్యాలయాల దగ్గరనుంచి తమకు బట్వాడా కష్టాలపాల్జే స్తారా? ఈ పద్ధతిగాకుండా ఏనెలకానెల చెక్కును రిజిస్టరుపోస్టులోపంపి, ఆ తపాలాఖర్చును జీతాల్లోంచి మినహాయించి ఏదోఒకతేదికి పంపితే ఎంతోకొంత సౌకర్యముగదా! ఇదిగాక ప్రతినెలా స్టేడియం రాఫిల్ టిక్కెట్లనీ, నెహ్రూటిక్కెట్లనీ, అదనీ ఇదనీ ఐదికి రూ. 10 ల వంతున అదనపు ఖర్చు వుండనేవుంటుందిగదా! ఇవన్నీ భరించుకుంటూ ఈ తిప్పటకూడాయేమిటి? కోవూరు సమితి అధ్యక్షులుంగారు యీ తిప్పటబాధలు తప్పించ ప్రార్థన.

—ఒక ఉపాధ్యాయుడు

జ్ఞాపకానికి వస్తుంటారు

"నెల్లూరువీధుల్లో పిల్లాచెదురుగకంట్రాక్టరులచే పారవేయబడే; తెల్లగులకరాళ్ళను ఇంజనీరు కొలవారు త్రవ్విపూడ్చకుండ పెట్టిపోయ్యే మోకాటిలోతు గుంటలను తట్టుకొన్నప్పుడు మున్సిపాలిటీపైన దావాలను కురిపించిన అన్నాస్వామి అయ్యంగారు-వీధుల్లోని అరాచకాలను, పగటి నేరాలను, దట్టి దౌర్జన్యాలను చూచినపుడు బూట్సుకాళ్ళతో తన్నుతుండిన ఇన్స్పెక్టరు మునిబాలుగారు జ్ఞాపకానికి వస్తుంటారు. వచ్చినపుడు అది బ్రిటిషు ప్రభుత్వంకదా అని, ఇది మన ప్రజల ప్రభుత్వంకదాయని ఊరడించుకోవచ్చు."

—వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

పంచాంగం

జులై 29 తేదీమొదలు ఆగస్టు 26 తేదీ వరకు శ్రావణమాసము.

వృష్ట్యర్ఘ్యరిష్టం

ఈ మాసం సుయోగ దుర్యోగములు మిశ్రమముగా యున్నవి. సితాసితపక్షమంతయూ వర్షములయుండును. జూలై 30, 31, ఆగస్టు 1, 2 తేదీలు గాలితో కూడిన వర్షం; 3 నుండి 13 వరకు 18, 19, 22, 23 26 తేదీలయందు వర్షం సంభవించవచ్చును. ధరలు హెచ్చు తగ్గు మిశ్రమము. పరిస్థితులు అవరోధము.

ఆశ్లేషకార్తె

ఆగస్టు 2 తేదీ రాత్రి నాలుగోజామున 4-17 గంటలకు ఆశ్లేషకార్తె ప్రవేశం.

ముహూర్తం

ఆగస్టు 6 తేదీ నిర్దుష్ట సుముహూర్తం గృహారంభం వైవాహికం.

జూలై తిథి

31 శని తదియ ఉ. 10-24 గ. వ.

ఆగస్టు తిథులు

1	ఆది	చవితి	ఉ.	8-18 గ. వ.
2	సోమ	పంచమి	ఉ.	6-38 గ. వ.
		షష్టి	తె.	5-04 గ. వ.
3	మంగళ	సప్తమి	తె.	4-22 గ. వ.
4	బుధ	అష్టమి	రా.	3-37 గ. వ.
5	గురు	నవమి	రా.	3-33 గ. వ.
6	శుక్ర	దశమి	తె.	4-11 గ. వ.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

సోంపేట డి॥ ము॥ కోర్టులో

O S. 143 of 61. I A. 126 of 64

దున్న రాజమ్మ —పిటీషనరు.

బద్దల రామయ్యవగైరా—రెస్పాండెంట్లు.

ఈ నెంబరులో పార్టిషను ప్రిలిమనరీ డిక్రీనిబట్టి ఫైనల్ డిక్రీ కోరి పిటీషనులో 3 & 6 రెస్పాండెంట్లు ప్రతివాదులకు ఆమలు కావలసిన C. P. C. O. 20; R. 18 నోటీసులు సబ్ సర్వీసు మూలం అగుటకు సదరు న్యాయంగా లేక వకీలుగారిద్వారా హాజరై తన ఆక్షేపణ 2-8-65 తేది పగలు 10-30 గంటకు తెలియజేసుకోవలెను. లేనిచో సదరు పరోక్షమందు పిటిషను విమర్శించి తీర్మానించబడును.

—S. C. పట్నాయక్, అడ్వకేటు.

★ ★ ★ కొలను బ్రహ్మానందరావు ★ ★ ★

★ ప్రభుత్వ బహుమతిపొందిన మూడు ఉత్తమ చిత్రాలలో ముగ్గురు హీరోలు
★ ఐర్లెండు ఫెస్టివల్‌కు కీలుబొమ్మలు
★ అన్నపూర్ణ చిత్రంలో ప్రేమించిచూడు
★ ఆర్టిస్టులకు సహాయం-అందరిసహకారం

ఆంధ్రప్రభుత్వ అవార్డులు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఉత్తమ చిత్రాలకు, కథలకు బహుమతులిచ్చే కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటుచేసినదనీ, ఈ అవార్డుల కమిటీలో చీఫ్‌జస్టిస్ సత్యనారాయణ రాజు, తాపీ ధర్మారావు, నార్ల వెంకటేశ్వరరావులు సభ్యులని లోగడ తెలియజేశాము.

అనారోగ్య కారణాలవల్ల నార్లవారు కమిటీ సమావేశాలలో పాల్గొనలేకపోయారు. మిగతాయిద్దరూ 1964 సంవత్సరంలోని చిత్రాలను పరిశీలించి "డాక్టర్ చక్రవర్తి"కి ప్రథమబహుమతి; "కీలుబొమ్మలు"కు ద్వితీయబహుమతి; "గుడిగంటలు"కు తృతీయ బహుమతినిచ్చారు.

అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్ నిర్మాత దుక్కిపాటి మధుసూదనరావుకు బంగారునంది, పదివేలరూపాయల రొక్కం; దర్శకుడు ఆదుర్తికి నాలుగువేల రూపాల రొక్కం; "కీలుబొమ్మలు" నిర్మాత శ్రీ గంగాధరరావుకు వెండినంది, మూడువేలరూపాయల నగదు; దర్శకుడు సి. ఎస్. రావుకు వెయ్యిరూపాయలనగదు బహుమతులు లభించినవి. మూడోబహుమతివచ్చిన "గుడిగంటలు" నిర్మాతకు కంచునంది యివ్వబడుతుంది.

ఉత్తమకథ యేదీ లేనందున కథకు బహుమతి ఎవ్వరికీ యివ్వబడలేదు. బాలల చిత్రాలు; డాక్యుమెంటరీచిత్రాలకు కేటాయించబడిన బహుమతులుకూడా, ఏదీ ఉత్తమమైనదిగా లేనందున, ఎవ్వరికీ లభ్యంకాలేదు.

ఈ బహుమతులతోపాటు హైదరాబాదులో నిర్మించే స్టుడియోలకు కేటాయించబడిన ఋణాలనుకూడా ప్రకటించారు. ఎల్. వి. ప్రసాద్‌గారికి అయిదులక్షల రూపాయలు, హైదరాబాద్‌లోని సరధన్ మూవీటోన్‌కు రెండున్నరలక్షల రూపాయలు యివ్వబడినవి. మిగతా రెండున్నర లక్షలరూపాయలు సారథీస్టుడియో అభివృద్ధికై యింతకుముందే యివ్వటం జరిగింది.

ఉత్తమ చిత్రాలుగా నిర్ణయించబడిన మూడింటిలో మన ముగ్గురుహీరోలుండుట విశేషం. 'డాక్టర్‌చక్రవర్తి'లో నాగేశ్వరరావు, 'కీలుబొమ్మలు'లో జగ్గయ్య, 'గుడిగంటలు'లో రామారావు హీరోలు. అయితే-జగ్గయ్య మూడుచిత్రాల్లోను నటించడం మరొక విశేషం.

ప్రభుత్వం యిస్తున్న యీ ప్రోత్సాహాన్ని నిర్మాతలు సద్వినియోగం చేసుకుంటారని, ఉత్తమకథ బహుమతిని వచ్చేసంవత్సరమైనా వృథాకానివ్వకుండా చేసుకుంటారని ఆశిద్దాం.

ఐర్లండ్ ఫెస్టివల్‌కు "కీలుబొమ్మలు"

హైదరాబాద్‌మూవీస్ బేనర్‌లో గంగాధరరావు నిర్మించిన 'కీలుబొమ్మలు' ఆర్థిక విజయాన్ని సాధించకపోయినా, నిర్మాతకు, దర్శకునికి కీర్తిప్రతిష్ఠలనైనా తెచ్చిపెట్టింది. ప్రెసిడెంట్ రాధాకృష్ణన్ ఆ చిత్రాన్ని డిల్లీలోచూచి అభినందించారు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం దీనికి ద్వితీయ బహుమతిని యిచ్చింది. సెప్టెంబరు 12 తేదీ నుంచి ఐర్లండ్‌లో జరుగనున్న ఫిలిం ఫెస్టివల్‌కు మన ప్రభుత్వం తరపున "కీలుబొమ్మలు" చిత్రాన్ని పంపుతున్నారు.

ఈ చిత్రంతోపాటు నిర్మాత గంగాధరరావు, దర్శకుడు సి. ఎస్. రావు, హీరో జగ్గయ్యకూడా వెళ్తారు. హీరోయిన్ జమునకూడావెళ్లవచ్చుగాని, ఆమెకు రేపు 4 వ తేదిన వివాహం. ఆమెతోపాటు నూతనవరుడుకూడా వెళ్ళటానికి ప్రభుత్వం అనుమతిస్తే దంపతులిద్దరూ వెళ్తారు. కాని ఇలాంటి ఫెస్టివల్స్‌కు ఆహూతులతో మరెవరు వెళ్ళేందుకు అనుమతించరు. దంపతులిద్దరికీ అనుమతి లభించకపోతే జమున వెళ్ళే అవకాశం వుండకపోవచ్చు. అనుమతిలభిస్తే అది వీరిద్దరికీ 'హనీమూన్ ట్రిప్'గా కూడా వుండొచ్చు.

అన్నపూర్ణావారి తాజాచిత్రం

అగస్టు 15 వ తేదీన హైదరాబాద్‌లో షూటింగ్ ప్రారంభంకానున్న అన్నపూర్ణా వారి చిత్రంలో నాగేశ్వరరావు, గుమ్మడి, రేలంగి, చలం, అల్లురామలింగయ్య, కాంచన, రాజశ్రీ నటిస్తారు. అంతే-'ప్రేమించి చూడు' నటీనట బృందమన్నమాట! అదనంగా వాసంతి (గెస్ట్‌గా) నటిస్తుంది. ఈ చిత్రానికి ఆదుర్తి అసోసియేట్, విశ్వనాద్ దర్శకత్వం వహిస్తారు భమిడిపాటి రాధాకృష్ణ మాటలు సమకూరుస్తారు. ఈ చిత్రాన్ని నవంబరునెలలో విడుదల చేయాలని, అలోగానే, రెండోచిత్రం 'పూలరంగడు'ను ఆదుర్తి దర్శకత్వాన ప్రారంభిస్తారని తెలుస్తోంది.

నాగేశ్వరరావు పథకం

పద్మశ్రీ నాగయ్య, నాగేశ్వరరావు, రేలంగి, సావిత్రి కలసి సినిమా పరిశ్రమలోని నటీనటులకు, టెక్నీషియనుల సహాయార్థం ఒక ట్రస్టును యేర్పాటుచేయాలని ఈ కార్యక్రమానికి కన్వీనరుగా జగ్గయ్యను ఏర్పాటుచేశారు.

ఎన్నాళ్ళగానో పత్రికల్లో ఈ విషయాన్నిగురించి జర్నలిస్టులు రాస్తున్నా చెవికెక్కించుకోని నటీనటులు, ఈరోజు యేకారణంవల్లనైతేనేం ఆ సత్కార్యానికి పూనుకొన్నారు. అక్టోబరునెలలో ఆంధ్ర దేశంలో వెరైటీ ప్రోగ్రాములో, నాటకాలో వేసి ధనాన్ని సేకరించదలచుకున్నారు.

ఈ కార్యక్రమాన్ని నడపాలంటే ఈ పరిశ్రమలోని అన్నివర్గాలవారిని సమీకరించాలి. ఇందులో మళ్ళీ ముఠాతత్వాలు పొడసూపకుండా, అందరి సహకారంతో దీనిని నెరవేర్చటం మంచిది. పోలీసు కుటుంబాల సహాయార్థం ప్రదర్శనలిచ్చే ముందు ఎన్. టి. రామారావు, నటీనటులందరినీ సమావేశపరచి, ఆంధ్ర ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ అఫ్ పోలీసును పరిచయం చేసి, వారి అభిలాషను తెలియచేసి, అందరినీ సమీకరించినట్లుగానే, నాగేశ్వరరావు కూడా, ఈ కార్యక్రమానికి ముందు, ఈ పరిశ్రమలోని పెద్దలందరినీ ఒకచోట సమావేశపరచి అందరి సహకారాన్ని పొందేట్లుగా చూడటం మంచిది. అప్పుడే వైషమ్యాలకు, ఈర్ష్యలకు తావులేకుండా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

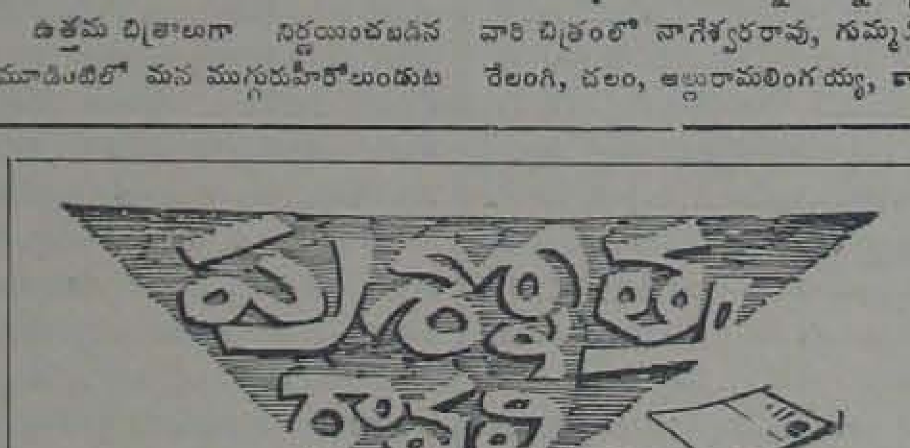

పి. రమణయ్య గుడ్లూరు

ప్ర: రామారావు, నాగేశ్వరరావులలో ఎవరికి యెక్కువ ఆస్తివున్నది?

జ: మీరేమైనా ఇన్‌కంటాక్సు సంబంధీకులా?

ఇ. టి. రామారావు కావలి

ప్ర: అన్నపూర్ణావారు హక్కులుకొన్న లల్లు-భల్లు, దోస్తి కథలు ఒకటేనా? ప్రధానపాత్రలు యెవరు పోషిస్తారు?

జ: రెండూఒకటే. నాగేశ్వరరావు,జగ్గయ్య ధరించవచ్చు.

సి. వి. కె. రెడ్డి బుడమగుంట

ప్ర: మిమ్మల్ని కావలికి ఆహ్వానించాలని మా కాళిదాస కళారాధనసమితి నిశ్చయించుకుంది. మీరు అంగీకరిస్తారా?

జ: ఆహ్వానం వచ్చినప్పుడు ఆలోచిస్తా.

ఇ. సుబ్రహ్మణ్యం వెంకటగిరి

ప్ర: దర్శకుడు ప్రత్యగాత్మ అడ్రసుఏమిటి? వారిచిత్రంలో మాకేదైనా అవకాశం యిస్తారా?

జ: సి. ఐ. టి. కాలనీ, మద్రాసు - 4 కు వ్రాసి తెలుసుకోండి.

బి. సన్యాసి పార్వతీపురం

ప్ర: మంగమ్మశపథంలో మొదటిసారి గారడీచేసిన అమ్మాయి, అబ్బాయి తర్వాత కన్పించలేదేమి?

జ: అంతటితో వారి కాల్‌షీట్ అయిపోయింది.

యస్. కృష్ణయ్య ఆత్మకూరు

ప్ర: 'దొంగనోట్లు' చిత్రాన్ని దొంగనోట్లు ముద్రించేవారిని అనుసరించి తీశారా?

జ: ఆ పేరు పెడితేనైనా మీరంతా చూస్తారేమోనని!

ఖాదర్ బాష మద్దిపూడి

ప్ర: మీరు మా ప్రశ్నలకు జవాబులు నటీనటులచేత యిప్పించకూడదూ?

జ: సినిమాపత్రికలైతే అపని చేయవచ్చు.

బి. ప్రభాకరరావు వెంకటగిరి

ప్ర: నటుడు, దర్శకుడు, నిర్మాతయైన ప్రకాశరావు, 'అందీఅందనిప్రేమ' దర్శకుడు ప్రకాశరావు వొకరేనా?

జ: అందీఅందనిప్రేమ దర్శకుడు తాతినేని ప్రకాశరావు. హీరో, ప్రొడ్యూసర్, డైరెక్టరు కోవెలమూడి ప్రకాశరావు.

టి. కనకం నెల్లూరు

ప్ర: నాగేశ్వరరావు, రామారావు, జగ్గయ్య కలసి ఏచిత్రంలోనైనా నటించారా?

జ: లేదు.

వెంకటసుబ్బయ్య వెంకటగిరి

ప్ర: జమున వివాహానికి రామారావు,నాగేశ్వరరావులు వస్తారా?

జ: ఎందుకురారు?

వెంకటేశ్వరరావు కలువాయి

ప్ర: రాముడు-విష్ణువు ఒకరేగదా! మరి రామదాసులో వేరువేరుగచూపారేమి?

జ: కలియుగవింతల్లో అదొకటి.

సీతారామరావు చెన్నూరు

ప్ర: ప్రత్యగాత్మ చిత్రంలో రంగారావు నటించడం విశేషమన్నారే- 60 ఏళ్ల ముసలి పాత్రను ధరించుట విశేషమా లేక ప్రత్యగాత్మ అంటే రంగారావుకు గిట్టదా?

జ: గిట్టకపోవుటకాదు. ఇంతవరకూ రంగారావును ప్రత్యగాత్మ చిత్రంలో బుక్ చేయలేదు. పైగా ముసలిపాత్ర హీరోగావుండేకథను ప్రత్యగాత్మ యెన్నుకోటం ఈరోజుల్లో విశేషం.

పి. ప్రసాదరావు గూడూరు

ప్ర: విజయావారి సి. ఐ. డి. లో రంగారావుకుబదులు గుమ్మడిని బుక్‌చేసిందెంతవరకునిజం?

జ: పూర్తిగానిజమే. రంగారావుకు, విజయవారికి మనస్పర్థలురావటమే కారణం.

ప్రభ నెల్లూరు

ప్ర: అంతస్తులులో ఆత్రేయవ్రాసినపాటలు చెత్తగావున్నాయేమని ప్రశ్నించిన మిత్రుని ప్రశ్నచూచి అతడు అమాయకుడు, సినిమాఅనుభవం లేనివాడని అనుకున్నాను. కాని ఆప్రశ్నను బలపరచిన మీ జవాబుచూచి నాకు నవ్వొచ్చింది, యెందుకో?

జ: మీ ప్రశ్నకు నాకూ నవ్వు వస్తోంది అందుకే.

ప్రశ్నలను

ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేక్‌వ్యూరోడ్, మాంబళం,
మద్రాసు—33.

రావు నెల్లూరు

ప్ర: తోడూ-నీడా, అంతస్తులులో యేది యెక్కువరోజులు ఆడుతుంది?

జ: మొత్తానికి రెంటినీ నూరురోజులాడిస్తారు మీలాంటివారు.

ఏ. బాలరాజు ఆత్మకూరు

ప్ర: మీరు కీలుబొమ్మలు చూడకుండానే అది రాష్ట్రపతిబహుమతి పొందదగినదని వ్రాయుటకు కారణం?

జ: ఆమాట రాసేటప్పటికి నేను కీలుబొమ్మలుచిత్రం చూడలేదు. అయినా స్క్రిప్టును పూర్తిగాచూచి ఆ అభిప్రాయానికివచ్చాను. నా అభిప్రాయంలో పొరపాటులేదు. ఎందుకంటే- ఇప్పుడా చిత్రం ఇండియాతరఫున ఐర్లండ్ ఫెస్టివల్‌కు వెళ్తోంది!

పి. రాజగోపాలరావు పామూరు

ప్ర: "దులపర బుల్లోడా" వంటి పాటను భానుమతిచేత పాడించడంలో సంగీతదర్శకుని వుద్దేశ్యం?

జ: ప్రేక్షకులచెవులు దులుపుతుందని.

యస్. బి. రైలర్ ఒంగోలు

ప్ర: ప్రేమించిచూడులో నాగేశ్వరరావు నటన చెత్తగావుండుటకు కారణం?

జ: చెత్త కేరక్టర్ యివ్వబడివుంటుంది!

డి. వసంతసేన గూడూరు

ప్ర: సంధ్యారాణి పెండ్లివిషయమై మామా అల్లుళ్ళ తగాదా ప్రశ్నకు మీరు "ఆ అమ్మాయి జీవితం పాడుచేయకండి" అని సమాధానమిచ్చారేమి?

—కొరవ 10-వ పేజీలో

కుష్ఠు - బొల్లి
సర్వమేహపాడలకు దివ్యౌషధము.
రెడ్డి అండ్ కో., (Regd)
H. O.
గోపాలపురం - తూ. గో. జిల్లా.
బ్రాంచి:
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.
వేలు మొదలియార్ పర్కు షాపుప్రక్కన

ప్రకటన

★ ★ ★

ఇందుమూలకముగా యావన్మందికి తెలుపడ మేమనగా:- కోవూరు తాలూకా, పోతిరెడ్డిపాలెం గ్రామంలోని గూడల బలరామిరెడ్డి, అ. శేషమ్మ మరియు వారికుమారుడగు నేనున్నూ జాయింటు కుటుంబీకులై వున్నాము. కుటుంబం తాలూకు స్థిరచరాస్తులను ఏవిగాని ఏలాటి పరాధీనము చేసినా అవి నన్ను బద్ధగించనేరవు. కుటుంబాస్తి నా సాగుబడిలో వున్నది. కుటుంబంమీద ఏలాటి అప్పులుగానీ లేవు.

గూడల సుందరరామిరెడ్డి,
పోతిరెడ్డిపాలెం, 26-7-65.

గుంటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 107 of 1965.

శ్రీ రామకృష్ణ రైస్ & ఆయిల్ మిల్ ఫ్యాక్టరీ కంట్రాక్టర్సు: శరణు అప్పయ్య&Co.-వాది
యామర్తి వీరయ్య —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి తెలియజేయునది ఏమనగా:-

ఈ నెంబరు వాదితరపున ఖాతానుబట్టి దావా దాఖలుచేయగా మీకు దావానోటీసు నిమిత్తం 5-8-1965 తేదికి వాయిదావేసినారు. గనుక మీకేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల పై కోర్టువారితో మనవి చేసుకోవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని తెలుసుకునేది.

—ఎస్. పూర్ణచంద్రరావు-అడ్వొకేటు.

ఆదవాని
జిల్లా మునసబుగారి కోర్టులో

O. S. E. P. No. 38 of 1965.
O. S. No. 256 of 1963.

హెచ్. వి. నంజీవరెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.
పాటీలు వీరారెడ్డి —జడ్జిమెంటు డెటార్.

— వేలం నోటీసు —

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియచేయడమేమనగా:- పై దావాలోని ఇ. పి. షెడ్యూలు దాఖలా భూములను పై కోర్టువారు తమ కోర్టుఆవరణమందు 3-9-65 తేది పగలు 10 గంటల నుండి యేలము వేయుదురు. యిష్టమున్నవారు పై తేదీలు వేలంలో పాల్గొని సవాలుచేయవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

1-వ లాటు: కర్నూలు రి. డి. ఆలూరు స. రి. డి. కు చేరిన దొడ్డగ్రామంలోనిభూమి

స. నెం.	విస్తీర్ణం యకట్లు	తరం రు.అ.పై.	వివరం
165	2—16	2-5-0	స. పుంజ

పై భూమి పైన ఏలాటి ఎన్‌కంబ్రెన్సులు లేవు.

2-వ లాటు:- కర్నూలు రి. డి. ఆస్పరి స. రి. డి. కు చేరిన నగరూరు గ్రామములోని భూమి.

167	19—96	22-7-0	స. పుంజ

ఎన్‌కంబ్రెన్సు: 9-8-1957 తేది ప్రతివాది ఆం. ప్ర. ప్రభుత్వమునుంచి రూ. 500/- లు దానిపై 100-కి 1 సం॥ మునకు రూ. 5-50 లు ప్ర. వడ్డితో 10 సాంవత్సరిక (Annual) వంతులలో తీర్చునట్లు ఒప్పుకొని L. I. L. నెం. 888 కు Fr 13 PP 43 నున్నూ, మరియూ ఇదే లోను Fr 13 PP 45 లున్నూ దీనిలో బాకీ ఏదైనావుంటే దానికి లోబడి పాట పాడవలయును.

—S. వెంకటరెడ్డి-D.H. అడ్వొకేటు.

భాగవత పరిష్కరణము— ఆక్షేపములు, సమాధానములు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

న్నాడు. అక్షే 'ద్రు-దె' లకును చెల్లించినాడు. ఆదియొక పద్ధతి.

అక్షే గౌరన, నవ. చ. లో, మరిరెండు వింతయతులు వాడినాడు.

(1) "నృపునితో నొండు రెండును గాను చెప్పి" (పు. 41) ఇందులో—'నృ-ండు' లకు యతి.

(2) "శారద రౌప్యగంధోగ్ర ధ్వజి మవ్వందూలి" (పు. 57) ఇందులో 'శా-ధ్వ'లకు యతి.

(3) "ఒరపైన నృపలోక మృదుశరీర ముల"—ఇందులో, 'ఒ - ఋ'లకు యతి (ఇది మడికి సింగన ప్రయోగము—చూ. 'సమగ్ర - ఆంధ్ర సాహిత్యం' 3-వ సం. పు. 10).

నారన, గౌరన, మడికిసింగన వాడిన యతులు అప్పకవి లక్షణమునకు సరిపడవు. అంతమాత్రముచేత ఆ కవులకు స్వరమైత్రి జ్ఞానములే దనుటగాని, ఆ యతు లన్నియు తప్పులని-అప్పకవీయమునుబట్టి దిద్దుటగాని తగదు.

'ద్రు-దె' యతి తత్వము తెలియక తంజ. వారు,— "కవి ద్రుహిణ శబ్దమును 'దృహిణ' శబ్దముగా భావించియుండు" నన్నారు; మన శర్మగారు తమ వ్యాకరణ పాండిత్య ముపయోగించి, భాషలోలేని 'దృహిణ' శబ్దమును పుట్టించుటకే పూను కొన్నారు. వా రెంతకైనను సమర్థులే.

"రు, ద్రుని దుందలి నత్వగుణము దెలియుటకొఱకై" అన్న పాఠమును తంజ. వారు.-'నత్వగుణ మెఱుంగుటకొఱకై' అని మార్చినారు; అట్లు మార్చవలసినదే-నన్నారు-శర్మగారు. ఇట్టి పరిష్కర్తల మూలముననే ప్రాచీన గ్రంథములలోని మంచి మంచి పాఠము లనేకము మాయమైపోయినవి. పాఠములను మార్చు పరిష్కర్తలు కవిద్రోహులు.

(14) 'సేవానిరతుల్' అనుటకు 'శావానిరతుల్' అనియు, 'సేవలోలుక' అనుటకు 'శావలోలుక' అనియు నిట్లు కొన్ని తప్పులు వ్రాతప్రతుల దిరికంబడినవి. అవి పూర్వముద్రణములలో దిద్దబడియే యున్నవి. ఇపుడు వీరు లేకరుల వ్రాతలలో వానిం జూచి, భాగవతకవులు వాడుకభాషను ధారాళముగా నుపయోగించుకొన్నారు. ఛందోబద్ధముకూడ చేసినారు. అది యాకవుల సంప్రదాయము-అని పీఠికలో వ్రాయుట యెంత సాహసము!" అని ఆక్షేపకులు ముక్కుమీద వేలు పెట్టుకొన్నారు.

కాని, అందు సాహస మేమి లేదు. భాగవతకవులు వాడుకభాష నుపయోగించుకొన్నమాటా సత్యమే; ఆభాష ఛందోబద్ధమైయున్నమాటా సత్యమే. ఆ భాష యంతయు లేకరులుకల్పించిన దనుటమాత్రము కొత్తగా ఊహాలేని సొక్కల్పనము.—'వ్రాతప్రతులలోనున్న వ్యావహారిక ప్రయోగములు లేకరులుకల్పించినవి'-అనుట, 'అచ్చుప్రతులలోని గ్రాంధిక ప్రయోగములు కంపాజిటర్లు కల్పించినవి' అనుటవంటి హాస్యభాషణము.

లేకరు లెందరైనను-పొరపాటున-ఒక యక్షరమునకు బదులు మరియొక అక్షరము వ్రాయుదురుగాని, మాతృకలోని పాఠము తప్పని తాము క్రొత్తగా పాఠము కల్పించి వ్రాయరు. అది వారిపని కాదు; పరిష్కర్తల పని. అందుకు దృష్టాంతము ఈ "శావానిరతుల్" అను పాఠమొక్కటే చాలును.

"శరణంబుఱసిపదాబ్జ శావానిరతుల్" (11-15) అని వ్రా. ప్ర. పా ఠ ము. 'శావానిరతుల్' అనుట తప్పని హయగ్రీవ శాస్త్రిగారు 'సేవానిరతుల్' అని సవరించినారు. ఆ సవరణలో యతి తప్పినది. అందువలన 'సంస్మరణంబుల్' అని తంజ. వారును, 'నీదు దివ్య, చరణంబులిలన్' అని వావిళ్లవారును క్రొత్తపాఠములు కల్పించినారు. ఆ ముప్వురిలోను శాస్త్రిగారే కొంత మేలు. వారు 'శా'ను 'సే'గా దిద్దినారేగాని, అసలు పాఠమును పూర్తిగా మార్చలేదు. తక్కిన యిరువురును పాఠమునే రూపుమాపినారు. వారు మూలద్రోహులు. పాఠములను మార్చువారు లేకరులో, పరిష్కర్తలో శ్రీ శర్మగా రిప్పటికైనను తెలిసికొందురుగాక.

వ్రాతప్రతులలో పాఠము లొకతీరుగా నుండవనియు, అందువల్ల ఆ ప్రతుల నాధారముగా తీసికోరాదనియు శర్మగారు కాకమా టన్నారు. ఈ 'శావానిరతుల్' పాఠము — అచ్చుప్రతులు మూడింటిలో మూడువిధములుగా మారియున్నదిగదా! మరి అప్రతులను మాత్రము ఆధారముగా ఎట్లు తీసికోవచ్చును? ఆ మూటిలో దేనిని తీసికోవచ్చునో నిర్ణయించువారెవ్వరు? ఎందుకు వృథాచర్చ! అచ్చుప్రతులలోని పాఠములు పరిష్కర్తలు కల్పించినవి గావున, వాటిలో—ఏదియు గ్రాహ్యము కాదు. వ్రాతప్రతుల పాఠమే గ్రాహ్యము. అదే కవిపాఠము. 'శా' యతిస్థానమున నుండుటయే దానికి గుర్తు. అది లేకరుల వ్రాతత ప్పనుట వితండావాదము. అది 'శావా నిరతులు' అను సమాసముయొక్క తత్త్వము తెలియనివాదము.

భాషా పరిశోధకులకేగాని కేవల బాల వ్యాకరణ పండితులకు ఆ సమాన తత్త్వమంతుపట్టదు. అందువలన ఇంచుకగా వివరించుచున్నాను. సంస్కృత శబ్దములు కొన్ని ప్రజావ్యవహారమున రూపాంతరమును బొందినవి. అవి తత్సమములూ కావు; తద్భవములూకావు. అకారణమున వ్యాకరణము లారూపముల నంగీకరింపలేదు. గ్రాంధిక నిఘంటువైన శ. ర. గ్రహింపలేదు. మార్గకవు లుపయోగించు కొనలేదు. కాని దేశికవనాప్రియులైన శివకవులును, వారి ననుసరించినవారును ఆ రూపములను వాడుకొన్నారు. అంతేకాదు; సంస్కృత శబ్దములవలెనే - సిద్ధసమాసములలోను చేర్చినారు. ఇందుకొక్క ఉదాహరణ:—

'సంజ్ఞ' వ్యవహారమున 'సాజ్ఞ' అయినది. తత్సమము - తద్భవము కాని రూపము.- "విజ్ఞానులు మును సెప్పిన, సాజ్ఞాఖ్యానములు"-(వాసి. రా. 1-12) అని మడికిసింగన ప్రాసములో వాడినాడు. సవర్ణదీర్ఘ సంధి చేసినాడు. "సాజ్ఞా భావనమైన..., ప్రాజ్ఞత్వంబున..." అని మరియొక ప్రయోగము. (శ. హరిశ్చంద్ర 4-186).

ఇందులో 'సాజ్ఞ' అకారాంతముగా సమాసమునకూర్చబడినది. 'శావానిరతుల్' అను సమాసమును అట్టిదే. 'సేవ' వాడుకలో 'శావ' అయినది. నారన 'శావానిరతుల్' అని అకారాంతముగా వాడినాడు. తప్పేమి? సమానసంప్రదాయము తెలియక ముందటి పరిష్కర్తలు ముగ్గురును మూడు తెరువులు చేసినారు; శర్మగారు అది లేకరుల వ్రాత తప్పన్నారు.

(15) ఇక 'శానల' సంగతి:—"శాల ములనుండి ముత్యాల శాన లోలుక" (10. ఉ. 667) అని హ. ప్రతిపాఠము. ఇందులోను 'శా' యతి స్థానమునవే యున్నది. వున్ననేమి? 'శాన' అపశబ్దమని ఆ పరిష్కర్తలు-"సీమలంనుండి...సేవలోలుక" అని మార్చినారు. వారిచేతి కర్ర మేమున్నది?

'శావ' వంటిదే 'శాన'. 'శేష' వాడుకలో 'శాన' అయినది. కవి సమ్మతపడి వాడుకొన్నాడు మనము దిద్దనేల? శాస్త్రమునకు సరిపడలేదని కవుల ప్రయోగము సవరించుట-రవికెకు సరిపడలేదని అంగములను సవరించుటవంటి అనుచిత కృత్యము. పాఠపరిష్కరణ మర్యాద యెరిగినవా రెవరును అట్లు మార్చరు.

నన్నయభట్టు 'తరుణులు' అనుటకు "తరుణియలు" అన్నాడు. "తరుణియలొప్ప నాడిరి ముదంబున" (ఆది. 8-175). 'తరుణియ' అను రూపము వ్యాకరణ సమ్మతము కాదు. పరిష్కర్తలు మార్చలేదు. అక్షే ముద్రించి, అడుగున "దరుణియ-ఇక్షే" సెక్కువ్రాతప్రతులు" అని తెలిపినారు. (ఇది శర్మగారు ముఖ్యముగా దిత్తగింపవలసినది).

'తరుణియ' అను రూపమును నన్నెచోడుడును వాడినాడు. "తరుణియ యొక్కర్తు వికటతాపసి వోలెజ" (కు. సం. 8-68) ఇందలి 'తాపసి' శబ్దముగూడా, శర్మగారివంటి పండితుల దృష్టిలో తప్పే-

నన్నెచోడమహాకవి, 'విటి'ని'విటియ'-'పిఠి'ని 'పిఠియ' అనియు నన్నాడు.

"విటి విటి, యలు నిలిచిరి పురము పిఠియల సతినవమై" (8-120) మహాకవులు స్వతంత్రులు. భాషను వారియిష్టము వచ్చినట్లు వాడుకొందురు. వారి ప్రయోగములను మన బుద్ధికి సరిపడునట్లు దిద్దుట మహాపచారము.

భాగవత కవులు, నన్నెచోడుడు-పాల్కురి సోమనాథుడు మున్నగు శివకవులవలెనే జానుతెనుగును వాడుకొన్నారు. జానుతెను గనగా ప్రజావ్యవహారము ననుసరించిన భాష. అది వ్యాకరణము ననుసరించి యుండదు.

వారి రచనలలో - భవదీయముఖులైన (2-112) దంష్ట్రరూపమునజ(2-115) ఒదవించుట కెదురులమున - (3-74) నీ సత్కళాజాతులమ్మైనమమ్ము; ఇక్కార్య సంధానులమ్మైనమాకు(3-203) మాతౌటయెట్టని (3-431) దేవమహాఋషి జనము లర్థినిబయోజ (4-144) వీర్యవిశేషమనీష వంతుడు (4-580) ముమ్మూల ముదుక వేల్పు- (8-667) మూల్లోక కంటకుండు (2-166) ముమ్మూలవిభుడు-(10. పూ. 542) భూమి గోరూపమై (10. పూ. 542) మధ్యుటాబలిమి (6-391) ఒక్క నేతుడు-(8-605) దానవరామాలి-(10. ఉ. 374) మొదలగు ప్రయోగము లనేక మున్నవి. ఇవి యన్నియు వ్రాతప్రతులలోనున్న పాఠములు. అవి వ్యాకరణసమ్మతములు కావని తంజనగరం-ప్రతులు - మార్చివేసినారు. అట్లు మార్చుట అక్రమము, కవుల రచనలను మార్చు దురభ్యాసము తెలుగు పరిష్కర్తలకేగాని, సంస్కృత పరిష్కర్తలకు లేదు. ఇందు కొక రెండుదాహరణలు—సంస్కృత భాగవతమునుండియే చూపుచున్నాను.

(1) "ద్వాస్వంతరం ద్వాదశమం త్రయోదశమ మేవచ" (ప్ర. స్కం. 3-17) ఇందులో 'ద్వాదశమ్' - 'త్రయోదశమ్' అనుటకు 'ద్వాదశమమ్' 'త్రయోదశమమ్' అని ప్రయోగింపబడినది. వ్యాకరణ సమ్మతము కాదు. పరిష్కర్తలు దిద్దలేదు.

వ్యాఖ్యాత, "ద్వాదశమ మితి మట్ప్రయోగ స్త్వార్షః. త్రయోదశమం. అత్రాప్యార్షఏవ మట్" అని తెలిపినాడే గాని, మూలమును సవరింపలేదు.

(2) "జనమేజయాదీం శ్చతుర స్తస్యాముత్పాదయ త్సుతాన్" (,,-16-2) ఇందులో - ఛందోదోషము, వ్యాకరణ దోషము కూడా వున్నవి. ఎవరును దిద్దలేదు.

వ్యాఖ్యాత,- "జనమేజయాదీ నిత్యత్ర అక్షరాధిక్యం ఛాందసః. ఉత్పాదయత్-అడాగమాభావ శ్చార్షః" అన్నాడేగాని మూలమును సవరింపలేదు.

మరి తెలుగుపరిష్కర్తలు—తెలుగుభాగవతములోని ప్రయోగములను దిద్దనేల? అట్లు దిద్దుట పొరపాటనితెల్పి, అకాడమీవారు వ్రాతప్రతుల పాఠములనే గ్రంథములో చేర్చినారు. అందుకు శర్మగారు, అకాడమీవారి నవహేళనముచేసి, ఆక్షేపములు ప్రకటించినారు. ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించుటతో తృప్తిపడక, 1965-ఫిబ్రవరి-భారతిలోను ప్రకటించినారు. ఒక వ్రాతనే-ఒకటికి రెండు పత్రికలకు పంపి, అచ్చులో చూచుకొని ఆనందించుట కొందరి కొక దావలము.

దానికేమిగాని, ఆ భారతిలోనే, శ్రీ నిడుదవోలు వేంకటరావుగారి విమర్శయు నొకటి వచ్చినది. వారు,—"ప్రథమముగా తాళపత్ర పాఠములతో మహాభాగవతము నాంధ్రలోకమున కందించిన యశస్సు-ఆంధ్రసాహిత్యప్రదేశ అకాడమీ వారిదే యగుటనిస్సంశయము" అని, "అచ్చుప్రతులలోని పాఠములనుగూడ గ్రహించుట ప్రామాణికప్రతి ప్రణాళికకు సత్యంతము విరుద్ధమేకాక యనావశ్యము" అని అభిప్రాయ మిచ్చినారు. వారి యభిప్రాయము సమంజసమే ననియు, పునర్ముద్రణమునైనను-గ్రంథ మావిధముగా రూపొందుటయే ఉచితమనియు నేను భావించినాను.

శ్రీ రావుగారు ప్రాచీనగ్రంథములను పరిశీలించుటయందును, పాఠములను నిర్ణయించుటయందును చిరకాలానుభవము గలవారు. 'పరిశోధనాపరమేశ్వరు' లని పించుకొన్నవారు. వారి విమర్శ చదివిన పిమ్మటనైనను శ్రీ శర్మగారు-వ్రాతప్రతుల పాఠముల విషయమున తమకుగల అపోహను సవరించుకొనలేదు. నీ కెట్లు తెలిసిన దందురేమో!

నే నొక పనిమీద గుంటూరికి వెళ్ళియుండి (21-6-65), బ్రహ్మశ్రీ రాయప్రోలు లింగనసోమయాజులుగారి పర్యవేక్షణముక్రింద-వారి గృహమున-నేర్పాటయిన ఇష్టాగోష్ఠిలో, పలువురు పండితుల సమక్షమున-నా యీ సమాధానములలో కొన్నిటిని శ్రీ శర్మగారికి వినిపించినాను. అప్పుడును, వారు- 'వ్రాతప్రతుల పాఠములన్నియు లేకరుల తప్పువ్రాతలే. వాటిని గ్రంథములో చేర్చుట తప్పే' అన్న ధోరణిలోనే ప్రసంగించినారు. అంతేకాదు; అకాడమీవారు భాగవతమున కపకారము చేసినా రనికూడా అన్నారు. ఆయనుటలో ఇంచుక ఆవేశముకూడా కనబరచినారు. నే నెదురువాదము చేయలేదు. ఎందువల్ల ననగా: వారికి జానుతెనుగు పొడ గిట్టదు. పైగా, ఎదుటి వాదమును శాంతముగా-సావధానముగా విను ఓర్పు తక్కువ. విన్నను, మంచి యెట్టిదైనను మన యెద్దే గెలువవలె నన్న పట్టుదలయేగాని, సత్యము నొప్పుకొను సౌజన్యము లేదు. అట్టివారితో వాదించు టెట్లు? వాదించుటవలన ప్రయోజన మేమి? అందువల్ల, మార్గపద్ధతిని-దేశిపద్ధతిని సమదృష్టితో చూడనేర్చినవారును, సత్యనిర్ణయ తత్పరులును నైన ప్రాజ్ఞులు మాయిరువురి వ్రాతలను పరికించి, గుణదోషములను నిర్ణయింతురుగాక అన్న భావముతో, ఇట్లు పత్రికాముఖమున వెల్లడించినాను. విషయము భాషకు సంబంధించినది గావునను, అందును భాగవతమునకు సంబంధించినది గావునను పండితులు శ్రద్ధగా విచారింతురనియే నా విశ్వాసము.

చిత్ర జగత్

(9 వ పేజీ తరువాయి)

వుంటుంది. సినిమా జీవులందరికీ ఉపకరించే ఈ కార్యక్రమానికి అందరూ చేయూతనిస్తారు కూడా!

ఆంధ్ర ఫిలిం జర్నలిస్ట్సు ఎసోసియేషను వారుకూడా, ఈ కట్టుడు వివిధంగా విరాళాలు రావాలి; పైయే పద్ధతులపై బాధితులకు సహాయాన్ని అందజేయాలో సూచనలివ్వటానికి ఒక పథకాన్ని వేస్తున్నట్లుగా తెలిసింది. తమ పరిస్థితులెట్లున్నా జర్నలిస్టులు పరిశ్రమకు చేయూతనిచ్చేందుకు సంసిద్ధమవటం హర్షించదగ్గవిషయం.

ఆస్తిపరులు

తమిళంలో దర్శకుడు భీమ్‌సింగ్‌కు 'ప' కారంతో చిత్రంపేరు ప్రారంభించటం సెంటిమెంట్. అలాగే జగపతివారికికూడా 'అ' ఆ'లతో ప్రారంభింపటం మామూలైంది. 'అన్నపూర్ణ'తో ప్రారంభమైన జగపతిసంస్థ 'ఆరాధన', 'ఆత్మబలం', 'అంతస్తులు' తీసి యిప్పుడు ఆత్రేయ రాస్తున్న కథకు 'ఆస్తిపరులు' అని పేరు పెట్టారు. మధుసూదనరావు దర్శకత్వం వహించే ఈ చిత్రంలో నాగేశ్వరరావు హీరో; కథాకమామిషు పూర్తి కాగానే యితర నటీనట బృందంకూడా తెలుస్తుంది.

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9 వ పేజీ తరువాయి)

జ: వసంతసేనా! సినిమాతార- అందునా ఈరోజుల్లో ప్రముఖదర్శకుని చేతుల మీదుగా పరిచయమైన కొత్తతార విషయమై- మామా అల్లుళ్ళ వాదులాడుకోటం- కూతురుసౌఖ్యాన్ని ఏమాత్రమైనా ఆలోచించేనా అని!

నారాయణ ఇనమడుగు

ప్ర: ఈనాటి చిత్రాలలోని ప్రేమఘట్టాలను గూర్చి, మీరైనా, సెన్సారు వారితో సంప్రతించకూడదూ?

జ: మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి భక్తవత్సలం కూతురు శ్రీమతి సరోజినీవరదప్ప లాంటివ్యక్తులే సెన్సారుబోర్డులోవుంటే అది వీలవుతుంది.

యస్. కృష్ణయ్య ఆత్మకూరు

ప్ర: మంగమ్మశపథం, ఆత్మబలం లాంటి చిత్రాలను సెన్సారువారు ఎలా ఒప్పుకున్నారు?

జ: ఈరోజుల్లో ప్రేమఘట్టాలు హాటుగా వుంటే 'వయోజనులకుమాత్రమే' అని 'ఏ' సర్టిఫికేట్ యివ్వవచ్చు.

సి. హెచ్. సరోజ గూడూరు

ప్ర: పిరాలిమన్యులో నటిస్తున్న కుమారి కాంచన, ఇంకా ఇతరచిత్రాలలో నటిస్తున్నదా?

జ: ఏదో ఒకటిరెండు చిత్రాలు మాత్రమే వున్నట్లున్నది.

ఆర్.యస్.ఆర్. కరటంపాడు

ప్ర: దేవత నిర్మాత బి. పురుషోత్తం పద్మనాభానికి ఏమవుతారు?

జ: తమ్ముడు.

పి. కృష్ణమూర్తి కావలి

ప్ర: 'దొరికితే దొంగలు'లో జమున తన చెల్లెలుకనుపించినప్పుడు 'చిన్నారి నా చెల్లి కనుపించావామళ్లీ' అనేపాట రికార్డులోవుంది. కాని సినిమాలో లేదు. ఎందువల్ల?

జ: నిర్మాతలే అనవసరమని తీసివేసివుంటారు.

కె. డి. ఎస్. రెడ్డి నెల్లూరు

ప్ర: 'ప్రేమించిచూడు'లో జగ్గయ్య కాంచనతో మా రంగడికి ప్రేమంటే యేమిటో నేనేచెప్తాను. సిగుకూడ చెప్తానంటాడు. "ప్రేమించిచూడు పిల్ల, పెళ్లాడుదాము" అనేపాటలో నిన్నుచూసేదాక ప్రేమంటే యేమిటో తెలియదంటాడు. అయితే రంగడికి ఎట్లా చెప్తాడు?

జ: 'మారంగడికి ప్రేమలో ప్రైవేటు చెప్పింటనేనే' అనటం అతిశయోక్తి. పాత్రలను బట్టి రంగడే వాసుకు పాఠాలునేర్పే వస్తురుడు!

సతి కాస్త సహనం అలవరచుకుంటే సంసారం నరకం కాదు!

మా రమణికి పెండ్లయి 6 సంవత్సరాలైనది. ఆవిడనుచూచి ఓ నాలుగు సంవత్సరాలైనది. ఈమధ్య వాళ్ళ ఊరు వెళ్లడం తటస్థించి చెప్పా పెట్టాకుండా వాళ్ళింటికెళ్లి బయటనుండి పేరెట్టి పిలిచినాను. మూడు, నాలుగు పిలుపులకు కాబోలు కర్కశంగా ఎవరూ? అంటూ ప్రశ్న—నా స్నేహితురాలి కంఠం అనవాలుపట్టి హమ్మయ్య పరవాలేదు ఇంట్లోనేవుంది అనే ఆనందంతో గబగబా తలుపునెట్టుకొని ఇంట్లోకెళ్లినాను. కాని అప్పటి పరిస్థితిచూచి కంగారు పడిపోయాను. తన 4 సంవత్సరాల పాపాయిని పట్టి బాదుతోంది. లోటాలోని పాలు క్రింద ఒలికిపోయివున్నాయి. ఊయలలోని పాపాయి పెద్దపాప యేడ్చునినకాబోలు గిచ్చి తారాస్థాయిలో యేడుస్తున్నాడు. ఇల్లంతా చిందరవందరగా గిన్నెలు, ప్లేట్లు, యెంగిలి కాఫీగ్లాసులు, పళ్ళాలు, అన్నీ పెంటయింటినిండా వున్నాయి. మధ్య యింట్లో యింకా పడకలుచుట్టనట్లులేదు. అక్కడకూడా విప్పిన బట్టలు పడేసి వున్నాయి. రమణి నన్ను చూడగానే ఆశ్చర్యపోయింది. రావా అంటూ ఆహ్వానించుకొంది. నాచేతి మురికి నీబట్టలకంటుకుంటుందే అంటూ నవ్వు ఏడుపు కలిసిన గొంతుకతో విషాదంగా నవ్వింది. అంతలోకే నడ్డుకొని కాఫీ తయారు చేయబోయింది. నేను వద్దనుకున్నా మా రమణి

శ్రీమతి రేబాల
దమయంతీదేవి

ఇంకా త్రాగలేదనివిని ఆ ప్రయత్నానికి నేనే పూనుకొన్నాను. రమణి గబగబా పాపాయి నెత్తి పడకలు బట్టలు అన్నీతీసి వేసి పాపను ఓదార్చి ప్రక్క యింట్లో ఆడుకోమని పంపింది. ఊయలలోని పాపాయికి స్నానంచేయించి పాలుపట్టి నిద్రబుచ్చింది. స్థిమితంగా కాఫీత్రాగుతూ మాటల్లోపడినాము చిన్ననాటి స్నేహితుల మిద్దరం. అందరి క్షేమసమాచారాలు అడిగింది. ఇక కోపం తగ్గివుంటుందనుకొని ఎలాగున్నావు రమణీ? నలుగురు పిల్లలన్నావు, పెద్దపిల్లలు బాగా చదువుకొంటున్నారా? అన్నాను. ఏం!—బాగానే వున్నాము. కనుపించటంలా నాబాగు. పెద్దవాణ్ణి, రెండవవాణ్ణి బడిలోకి విరగడ చేసినాను. ఈ మూడోపిల్లవుంది చూచేవు అన్నీ దొర్లించడం, విరగ్గొట్టడం, తింపడమేవని. ఇందాక చూచేవుకదూ? త్రాగమని పాలిస్తే లోటాడుపాలు నేలపాలుచేసింది. ఈ పాల కరువురోజుల్లో కీనిపని యిది. అందుకే బాదగొట్టింది. బుద్ధి వస్తేనా? ఇక ఊయలలోని దానికి యేడవడంతప్ప మరో పనేలేదు. ఇక మా శ్రీవారు ఈ గోల గొడవ భరించలేక ఆఫీసుకు ఓగంట ముందే తొందరచేసి అయినంతవరకు మింగేసి పారావిడిగా వెళ్ళుతారు. మధ్యాహ్నం ఆఫీసులోని బంట్రోతును పంపి కాఫీ టిఫిన్ ఆఫీసుకే తెప్పించుకొని సాయంకాలంగా ఏ సినిమాకో ఇంటికి వెంబెట్టారు అంటూ దండకం ప్రారంభించింది. ఏమనాలోతోచని నేను విసుక్కొని ఏమిటే ఇలాగైపోయావు? అన్నాను. నీకేం హాయిగా అనేలోపలే నావిషయం కాదు అడగటం నీవిషయం అన్నాను. ఇంతలో ఓనిద్రుగాడు అమ్మా అంటూ కేకేసినాడు. వెళ్ళమంటే వినకుండా మరలా అడిగినాడు. వాడిని నానాతిట్లు తిట్టిపొమ్మని తలుపేయబోయింది. ఇంతలోగా పావ్రపాకంతా మన్నుపూసుకొని ఏడుస్తూ వచ్చింది. గబగబా దాని రెక్కపుచ్చుకొని వీపు పగిలేలా ఓ చరుపుచరిచింది. పాపను ఆమెనుండి విడిపించి ఏం పాపా అంటే వద్దానని బావురుమంది. మోకాళ్లు రెండూ గీక్కొనిపోయివున్నాయి. కడిగి మందు వేయటం అటుంచి దానిని కొట్టిన రమణిని చూచి రమణీ, నీ చేనా యీలాచేయడం, దయా దాక్షిణ్యాలులేవా? నీస్నేహితులనూ పరాయివారినికూడా ఎంతో ప్రేమించే దానవు చిన్నతనాన, నీ కడుపునబుట్టిన ఈ చిన్నవారిని ప్రేమించేబదులు హింసించను చేతులేలా వస్తున్నాయి అంటూ కోపపడ్డాను. అనుకోకుండా నా కంఠంలో నిండిన నిరుచూచి దిగులుగా—ఏంటో బాలీ బాలని జీతాలు, వద్దంటే కలిగే పిల్లలు, పట్టించుకోకుండా తిరిగే భర్త, నాబలహీనతతో విసుగేస్తుంది. ఎందుకొచ్చిన జీవితంరాబాబూ, పుట్టకపోయినా బావుండు ననిపిస్తూంది—అంటూ నిస్పృహతో ఎటో చూస్తూ చెప్పింది.

ఈలా వున్నాయి మన మధ్య తరగతి కుటుంబాలు. చిన్నతనం నుంచీ మారమణి ఎంతో ప్రేమగా పెరిగింది. తనవారందరి వట్లా, స్నేహితులవట్లా ఎంతో స్నేహంగా, శాంతంగా, సహనంగా ప్రవర్తించేది. తరగతిలో ఏ అమ్మాయి ఏ వస్తువు లేదను కొన్నా తను యిచ్చేది. ఎన్నో మార్లు పెన్సిళ్ళు, రబ్బర్లు సగంచేసి లేని పిల్లల కిచ్చేది. తినేవస్తువులు తన స్నేహితులకు పెట్టకుండా తినేది కాదు. ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. పాస్ అయింది. మంచి సంబంధంరాగానే పెండ్లిచేసినారు. అందగాడు, 250 రూ జీతం. ఇద్దరబ్బాయిలు కలిగేదాకా భర్తతో సంతోషంగా అమ్మగారింటికొచ్చేది. పిల్లలనుకూడా ప్రేమగా చూచుకునేది. మంచి బొమ్మలు, గుడ్డలు కొనేది. ఇంతటి దయాగుణం కలిగిన రమణిని ఈనాడు చూచి ఆశ్చర్యపోయాను. కాకికి ఎంగిలిచేయి దులపరించరే అలావుంది. పెండ్లయి 6 సంవత్సరాలు. 4గురు పిల్లలు. మొదట్లో జీతం సరిపడేది. కాని యిప్పుడు చాలదు. డబ్బు సరిగా చాలకపోవటం, పిల్లల రోగాలు, తన బలహీనత, సంసార నిర్వహణ—వీటితో రమణికి తనమీద, లోకం మీద ఏదోవిసుగు, కోపం.

ఏంచెప్పాలి ఈమెకు? 23 సంవత్సరాలు నిండనిరమణికి 4 గురుపిల్లలు. వాళ్ల అవ్వగారు మాత్రం దాని కడుపు చలవకు మెచ్చుకుంటుంది. కాని ఈ కాలంలో 4గురు పిల్లలను పోషించాలంటే మాటలా? మెత్తని మనస్సు కలిగిన రమణి ఈలా మారిందంటే కారణం పరిస్థితులు. అలా అని అన్నీ పరిస్థితులమీద నెపం వేయకూడదు. తన పరిస్థితులబట్టి తమ అవకాశాలబట్టి తమమార్గం కామేర్పరచుకోవాలి. తమ నియమిత పరిధి మరచిపోగూడదు. పిల్లలు నక్కాగా దుస్తులు వేసుకొని ఇంగ్లీషు కాన్వెంట్సులోనే చదువుకోవాలి, అన్నీ దాసీలువుండి చేయాలి అని అందరికీ వుంటుంది. అలా జరగనప్పుడు పరిస్థితుల కనుకూలంగా సహనంగా తన సంసారాన్ని నడుపుకోవాలి తప్ప విసుక్కొని తనవారిని హింసించి తను వ్యథ పడటం సబబుకాదు.

వాళ్లకేమి బాగానేవున్నారు, అన్నీ చిత్రం అనేవాళ్లూ వున్నారు. పై చూపులకు బాగానే వుంటారు. ఆరోగ్యం బాగా లేకపోయినా పీలాగో వండి వార్చి పిల్లలనూ శ్రీవారినీ చూస్తుంది. ఆయన శక్తి వున్నంతవరకూ జీతం తెచ్చి యింట్లో ఇస్తూనే వుంటారు. కాని ఇద్దరికీ జీవితం అంటే భయమే. వీనెల కానెల ఏ ఇబ్బందులూ పైనపడకుండా గడుస్తుందాఅని ఆలోచన. ఏది చేయలన్నా, ఎక్కడకు వెళ్లాలన్నా పీలాగా అని భయం. ఈభయం మానవ సహజమైన దయాదాక్షిణ్యాలను నశింపజేస్తుంది. దయ, కరుణ, జాలివంటివి నశించడంలో మనిషిలోని మానవత్వం నశిస్తుంది. దాంతో అందరిమీదా కోపమే.

చిన్నతనంనుంచీ సహనంగా ప్రవర్తించడం, సర్వప్రకృతిని ప్రేమించడం నేర్పుతారు. తెలిసి ఏ జంతువుకూ అకారణంగా దెబ్బచేమలకుకూడా హానిచేయవద్దంటారు. ప్రతిప్రాణానికీ విలువవుంది. ప్రకృతిలోని చైతన్య లక్షణానికి వినమ్రులై మొక్కండి అంటూ చెబుతారు. అందుకే మనపూర్వీకులు ప్రకృతిని దైవంగా పూజించినారు.

కాని మనం దైనందిన జీవితంలోనికి వచ్చేసరికి భూతదయమాట దేముడెరుగు, ఒక మీదవానికైనా ఒకచిన్న సహాయం చేయాలన్నా నేటిధరలు యెలా పెరిగిపోయినవో ఆలోచిస్తాము. స్త్రీలలో వయస్సుతోబాటు బాధ్యతలు, వాటితో కష్టాలు, కష్టాలతో కాఠిన్యత వస్తాయి. పెండ్లయి తన సంసారమంటూ ఒక యిల్లువాకిలి ఏర్పడటంతో అనేక సమస్యలు ప్రవేశించగానే వెనుకటి మృదుత్వం కోల్పోయి కఠినులుగా తయారవుతారు. మనలను మన తల్లి తండ్రులు యెంత ప్రేమగా పెంచారో, ఎంత సహనంగా మనతల్లి ప్రవర్తించబట్టేకదా అనే తలంపురాదు. సహనం గురించి చదివితే, వింటేరాదు. నిజ జీవితంలో తెల్లవారి లేచినప్పటినుంచీ రావాలి. పిల్లలకు నెమ్మదిగా వారిపనివారు చేసుకొనేలా నేర్పితే మొదట్లో కాస్త శ్రమగా వున్నా ఆతర్వాత కష్టం, విసుగూ వుండవు. భర్త ఇల్లంటే భయపడి పారిపోయేలా మన కోపతాపాలు ప్రదర్శించి తర్వాత వాపోతే యేంప్రయోజనం? కాస్త సహనం కలిగివుంటే నిండుజీవితంలో నరకాన్ని సృష్టించుకొని ఎందుకొచ్చినజీవితమంటూ దేవుని దూరవలసిన పనిలేదు. తనలోని సహనాన్ని భూతదయనూ నిత్యజీవితంలో చూపి జీవితం సౌఖ్యవంతము చేసుకోవాలి కాని సహనాన్ని గంగపాలుచేసి లోకం మీద కోపంచూపితే యెలా? పిల్లల ఆదరణలో పెట్టని భూతదయ పాఠాలుమాత్రం తెరుగా తమ పిల్లలచేత వల్లెవేయిస్తారు!

లోకసంచారి

(3వ పేజీ కొరవ)

తరులు — విప్లవకారులంతా గమనించవలసిన అంశమేమనగా చైనా కనుకూలమైన అంతర్జాతీయ సంస్థను నిర్మించే సమస్య లేనేలేదు. రష్యా-చైనాలు విచిత్రమైన అహంభావంతో వర్తిస్తున్నవి. తమ అధిక్యాన్ని లోకం గుర్తించడంలేదు — తమ స్థాయి తక్కువైపోయిందేనన్న పీకులాటలది, ఇవి కొంచెం విపరీతంగా ప్రవర్తిస్తున్నవి. కేవలం పాక్షికంగా, స్వార్థపూరితంగా, తమ—తమ ఆశయాలను (ప్రపంచ కమ్యూనిస్టుద్యమ నాయకత్వాన్ని కాంక్షిస్తూ) వెల్లడిస్తున్నవి. ఇవి రెండూ దాయాది పోరులో మునిగి, యితరపక్షాలకు హితవు చెప్పలేకున్నవి. తాము జారీచేసే హుకుము లందు తమకే విశ్వాసం లేదాయె!-వీరేమిటి మరొకరికి చెప్ప గల్గేది?''

ఇంకా వినండి: ''బెల్జియం — జర్మనీ—ఇటలీ-స్పెయిన్-ఫ్రాన్సు—అమెరికాపక్షాలు మాతో ఏకాభిప్రాయాన్ని కలిగివున్నవి. మార్క్సిజం—లెనినిజం ఒక పిడివాదం కాదు. ప్రస్తుతం రష్యా — చైనాలలోనుండే నాయకులు చెప్పిందే వేదంకాదు. కమ్యూనిస్టుపార్టీల-దేశాల ఐక్యతను చిత్తశుద్ధితో ఈ నాయకులు కోరుతున్నారనే విశ్వాసం మాకులేదు.''

ఇంకా వింటారా?: ''శాంతియుత సహజీవనమా? ఏమిటది? ప్రజాస్వామ్యానికి ద్రోహం చేయడంకాదా? సామ్రాజ్యవాదం కాగితం పులియా (Paper tiger)? ఆ పులికి చైనా యిచ్చే 400-వ హెచ్చరికను మేము లక్ష్యంచేయము. దురాక్రమణదారులపై అది గైకొన్న చర్యలు కన్పిస్తే అప్పుడు గమనిస్తాం. వియత్నాంలోకి చైనా 'వలంటీర్లను' పంపవలసిందని ఉత్తర వియత్నాంవారు కోరడంలేదు. అందుకేమి కారణమో అందరికీ తెలియునుగదా!''

ముందున్నది రమ్యతరమైనభాగం: రష్యా-చైనా ప్రజలకు కడుపునిండా తిండి పెట్టండి, మొదట. అపైని, ఎన్ని పైశాచిక విధానాలవలంబించినా, ఎన్ని వైరిమొర్రి ప్రకటనలుజేసినా, పరవాలేదు''

ఎర్రటి ప్రపంచంలో దీని పరిణామాన్ని శ్రద్ధతో పరికించవలసియున్నది ఇప్పటికే అందులో అయిదు పాయలు (శేర చాయలు) ఏర్పడినవి-రష్యా నమూనా ట్రాట్స్కీ వైఖరి, యుగొస్లావియా నమూనా, చైనా మాడెల్, రుమేనియా పంథా. ఈ స్విస్‌మార్గం ఆరవది. ఇటలీ పద్ధతి ప్రత్యేకమని కొందరంటారు. ఐతే యిది సప్తమం అవుతుంది.

వాతం... వాతం...
దేశద్రిమ్మరి

(3వ పేజీ కొరవ)

కాంగ్రెస్ మహాసంస్థలో ఎంత క్రమశిక్షణవున్నదీ బెంగుళూరులో తెలిసిపోయింది. దీనినిగూర్చి ఎక్కువగా చర్చించడం వృధా. కడుపుచించుకుంటే కాళ్ళ మీద బడుతుంది!

గోవాపై కల్పించబడిన వాతావరణంలో కన్నడ సీమలో ఒక ద్రవిడమున్నేత్ర కజగం పుట్టుకవచ్చింది. దాని అరుపులకు, ఆర్భాటాలకు కన్నడ కాంగ్రెస్ అనుచరుల హాహాకారాలకు, అల్లరులకు భేదం కన్పించడంలేదు. ఒక సంకుచితమైన సమస్యపై అంతా ఈవిధంగా ఏకమవుతారు.

తెలుగువారితోపోరి కన్నడులం గెల్చినారు. బళ్ళారిని కల్పుకున్నారు. తుంగభద్ర పేటీ, కృష్ణానదీజలాల గొడవ-వీటిల్లో ఉదారాశయులైన ఆంధ్రులకు అన్యాయంజేసి కన్నడరాజ్యలక్ష్మి వర్ధిల్లగలదుగాని మొండిపట్టుగల మహారాష్ట్రులతో పోరి కర్ణాటకులు గెల్వలేరు.

పుదుచ్చేరి కేంద్రపాలనలోవుండే తమిళనాడు సహించలేదా?—అట్లే గోవా ప్రస్తుత పరిస్థితిని కొన్నేండ్లపాటు మహారాష్ట్రమెందుకు అమోదించరాదు? – అని హనుమంతయ్య ప్రశ్నించినాడు. ప్రశ్నవేసే ముందు ఒకసంగతి మరచినాడు. పుదుచ్చేరి కలిస్తే తమిళనాడులోనే కలియవలెను. దానిని కల్పుకునేరాష్ట్రం మరొకటి లేదు. గోవా అట్లాకాదే?

రాష్ట్రాంతర తగాదాలను పైసలుచేయడానికి కేంద్రంలో ఒక ప్రభుత్వకమిటీని వేస్తారు. దానితీర్పు ఆఖరితీర్పు. ఈవిధంగా అఖిల భారత కాంగ్రెస్‌కమిటీ తీర్మానించింది-బెంగుళూరులో, ఏకగ్రీవంగా.

ఇందుమూలాన, గోవా మైసూరుకు దక్కేది సులభంగాదు. కాని మహారాష్ట్రలో గోవా కలియకుండావుంటే మైసూరు ఆనందిస్తుంది. భవిష్యద్వాణి పలుకు మాకు వినిపించినంతవరకు, అట్టి ఆనందలబ్ధి అసాధ్యం.

బొంబైని సాధించిన మహారాష్ట్రులకు గోవా ఒకలెక్కా?

పశువు యెవరిది?

19-7-1965 తేదిన కంప సముద్రం గ్రామ బందెలదొడ్డిలోనికి మెంటకొమ్ముల వల్లగిదె ఒకటి వచ్చి యున్నది. దీనిని స్వంతదారులు వచ్చి బందె అపరాధి వగైరా, యితర ఖర్చులు విడిపించుకొను తేదినాటికి కట్టి విడిపించుకొని పోవలయును. లేనియెడల 3-8-65 తేదిన సా॥ 3 గంటలకు కంపసముద్రం గ్రామ చావడివద్ద బహిరంగముగా వేలము వేయబడునని ఇందుమూలముగా తెలియ చేయడ మయినది.

నారపరెడ్డి ఓబుల్ రెడ్డి,
సర్పంచి,
కంపసముద్రం గ్రామపంచాయతీ,
ఉదయగిరి తాలూకా.

ఒంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Ongole: Pc. No. 88 of 1963.

E. P. No. 513 of 1964.

బలిజపల్లి రామలింగారెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.
(1) అముదాల అచ్చమ్మ వగైరాలు
—జెడ్జిమెంటు డెట్టర్సు.

డి. హో. తరపున దాఖలు చేసుకొన్న
షెడ్యూలు:-

నర్సరావుపేట డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రేషను ఇలాకా, సంతనూతలపాడు సబురిజిస్ట్రరులో చేరిన పేర్నమిట్ట గ్రామంలో జె. డెట్టర్లకు హక్కుభుక్తములు కలిగి డి. హో. తరపున జప్తురాబడి వేలం కావలసిన స్థిరాస్తివివరం:

పేర్నమిట్ట గ్రామ సర్వే నెం. 38/1 కు, య 0-46 సెంట్లులో 1/4 వంతు జె. డెట్టర్లకు హక్కు అనుభవంగల భాగీస్థలం-కొలతకు హద్దులు:- [తూ] బలిజపల్లి రామలింగారెడ్డి భూమి కొంతవరకు - కత్తినేడి సుబ్బారెడ్డి భూమికొంతవరకు [ద]అముదాల అచ్చమ్మ, గనిసెట్టి చిన్నమ్మాయి వరఫ్ సుబ్బమ్మ, గనిసెట్టి కోటయ్య, అముదాల సుబ్బరామయ్య వుమ్మడి స్థలము కొంతవరకు, షేకు హిమాంసాహెబు స్థలం కొంతవరకు [ప] అముదాల సుబ్బరామయ్య స్థలము [ఉ] అనంతు రత్తయ్య, ఈ. సుబ్బయ్యవగైరాల స్థలము. ఈ హద్దులలోని రెండుదూలముల పూరిల్లు, ఖాళీస్థలంసహా 20 గదులున్నూ, ఇందుకుఅమర్చిన యావత్తుసామానుసహా.

సర్కారుపాట రూ. 500/- లు.
వేలం వాయిదా 9-8-65 తేది.

—పుప్పలపాటి లక్ష్మీనారాయణ,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

ఎస్టేటు అబాలిషన్ ట్రిబ్యూనల్ జిల్లాజడ్జి—చిత్తూరు

O. P. No. 91 of 1965.

పిటీషను:

టి. రామకృష్ణయ్య వగైరా—మన్విదార్లు.

పై మనువుదార్లు కాళహస్తి తాలూకా, బత్తలవల్లి గ్రామానికి గవర్నమెంటువారు డిపాజిట్టు చేసియుంచు ఫైనల్ కాంపెన్సేషన్ రూ. 3420-90 పైసలు రాబట్టుకొనుటకు పై మనువును దాఖలుచేసి యున్నారు. సదరు మనువు 17-8-65 తేది పగలు 11 గంటలకు విచారణ వాయిదా వేసియున్నది. సదరు మనువుకు ఆక్షేపణ యుండువారు సదరు వాయిదా రోజున పై కోర్టువారికి తెలుపుకొనవచ్చును.

—కె. సుబ్బరామయ్య,
మనువుదార్లు అడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

రాళ్ల వర్షం

కామరాజు కార్లో కదిలిపోతూవుంటె
రాళ్లరువ్వినారు రౌడిమూక
గూండదర్శ్య, ఎట్నో గురితప్పి పొయ్యింది
వచ్చేదేందా దీంతో పిచ్చిచేష్ట!

క్రొత్తకారు రాళ్లకొడితె సొట్లు లుపోద్ది,
మరకవద్ది, రంగుమాసిపోద్ది
కామరాజు మీకు కాకుండాపోవచ్చు
నేరమేమిజేసె కారుకమకు?

ఎన్నడు కనివిని యెరుగని
షున్నతాశయాలు, క్రొత్త పూవాలు గన్పి
స్తున్నవి కాలంకొర్టి
కన్నడరాజ్యంలో వచ్చికాంగ్రేసోర్లో!!

రేడియో రికార్డు

కాలసురా మదనా! అని
ఆలాపించిందిరాత్రి ఆవిడ యెవరో
జాలారవ్వలుసిరై
కాలువలైపారె మనసు కలగుండుపడెగా!

పిల్చుమన్న, అద్దు దీని రేఖనమన్న
గానమన్న నాకు గంపెడాశ
అదినుంచి, కాని వోదించె అయ్యోరు
గురువు యింతవఱకు దొరకలేదు!

ఆంధ్ర మంత్రిపదవి

వెలదినాలు వరిగనిండ్డేదు కనుమూసి
అనమించి మంత్రి అలపాటి,
తమలో తాముజేరి తన్నుకుంటున్నారు,
సిగ్గసిగ్గు! అయ్య సీటుకొఱకు!

ఆంధ్రమంత్రిపదవి అక్కింగు తెన్నాళ్ళు
ముచ్చటింతె నౌకపెరచ్చు గోల,
పర్మినెంటుపోస్టు వంతులుద్యోగమ్ము
కావలిస్తెనన్ను కలుసుకొండి!

సుందరయ్య

సుందరయ్యగారు మస్తీగవున్నట్లు
పత్రికల్లొజూచ పరితపించ,
యిండియాలో మందులిచ్చి లాభములేదు
మాటుగావు, చైనమూవెవాడు!

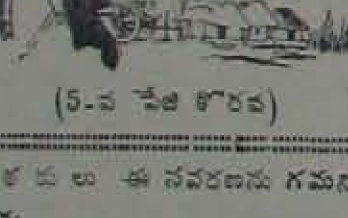

(5-వ పేజి కొరవ)

పాఠకులు ఈ సవరణను గమనించవలెను.

• • •

15 పిండ్లమంది ప్రస్తావనలో వున్న సూళ్ళూరుపేట మంచినీటి సరఫరావథకం, 25 శాతం ధనం ప్రజలు చెల్లించాలనే నిబంధన వున్నందువల్ల యింతకాలం అమలు జరుగకుండా నిల్చిపోయిందని, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఆ నిబంధనను సడలించి 88½ శాతం గ్రాంటుగానూ, 11½ శాతం అప్పుగాను యిచ్చుటకు నిర్ణయించినందువల్ల, పథకం అమలుజరుగుతున్నదని, అంతేకాని పంచాయతీ అధ్యక్షుని ప్రయత్నంవల్ల కాదనేవిధంగా ప్రకటనలు జరిగాయి. ఇలాంటి ప్రకటన ఎవరోచేస్తే ఆశ్చర్యంలేదు. కాని సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డిగారి వంటి బాధ్యతగల వ్యక్తి అవిధంగా ప్రకటించడం ఏమాత్రం బాగుండాలేదు. సమితిలో ఎవరివల్ల ఏపని జరిగినా, ఆ కీర్తి విధిగా అధ్యక్షునికి వస్తుంది. దాన్నిగూర్చి ఎవరు కాదన్నా, అవునన్నా ప్రయోజనంలేదు. అట్లనే పంచాయతీలలోకాని, లేక మరేసంస్థలోనైనా కాని. వాస్తవం ఏమైనా, ఇలాంటి విషయాలలో బహిరంగ ప్రకటనలకు దిగితే అది వ్యక్తిగత అసూయలతో జరిగేదనే అపోహకు ఆస్కారమిస్తుంది. మేము యిలా అంటున్నామంటే పంచాయతీ అధ్యక్షుని సమర్థించుటకుకాదు; అంతకంటే వున్నతమైన సమితి అధ్యక్ష స్థానం గౌరవప్రదంగా వుండాలనే వుద్దేశ్యంతోనే.

• • •

సూళ్ళూరుపేటలో గరల్స్ హైస్కూలు త్వరలో ప్రారంభం కాగలదని, శ్రీ వై. రామకృష్ణారెడ్డిగారు తీవ్రంగా కృషిచేస్తున్నారని మా విలేఖరి వ్రాస్తున్నాడు.

పేద విద్యార్థుల హాస్టలు నిర్వహణ లోపభూయిష్టంగా వుండినదని, ఈ సంవత్సరమైనా ఒక కమిటీ ఏర్పడి, హాస్టలును సక్రమంగా నిర్వహించడం అవసరమని కూడా వ్రాస్తున్నారు. హాస్టలు నిర్వహణకు కమిటీకంటే, సేవానురక్తి, నిస్వార్థత, సమర్థతవున్న ఒకవ్యక్తి యెక్కువ వుపయోగకరంగా వుంటాడు. కమిటీ అనేసరకు తగాదాలు, వివాదాలు దాన్ని వెన్నంటుతాయి; కార్యం కుంటుబడుతుంది, వుద్దేశ్యం విఫలమవుతుంది.

వరకవిపూడి స్కూలు

నెల్లూరు తాలూకా వరకవిపూడిలో పేర్నెటి గోపాలరెడ్డి అను వుత్సాహవంతుడైన యువకుడు ముందుకువచ్చి తనతల్లి పేరుతో ఒక ఓరియంటల్ సెకండరీ స్కూలును నెలకొల్పాలని వుద్దేశించి, ధరఖాస్తుపెట్టి, సంస్కృతభాషా వ్యాప్తివట్ల అనురక్తిగల డాక్టరు గోపాలరెడ్డి, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ స్వామిదాస్‌గారల సహాయంతో ప్రభుత్వానుమతిపొంది, ఉపాధ్యాయ నియామకానికికూడా అయత్తమైనపిమ్మట, ఎందువల్లనో ఆ ప్రయత్నం నిల్చిపోయింది. స్కూలు వెనుక్కుపోయింది. పాఠశాల భవనాలు తదితర బాధ్యతలు నెత్తినవేసుకున్న పేర్నెటి గోపాలరెడ్డినే, ఈ సంవత్సరం స్కూలు ఖర్చంతాకూడా భరించమని ప్రభుత్వం ఆదేశించినందువల్ల, అతను విజయవాడ వగైరాచోట్లకు అధికార్ల చుట్టూ తిరిగి, ప్రయోజనం లేనందువల్లనేమో ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నాడట. సంస్కృతభాషావ్యాప్తికి ప్రభుత్వం యిస్తున్న ప్రోత్సాహమిది!

ఇదిట్లావుంటే, ఏపదవిలేకుండా, 'డానింగ్‌స్ట్రీట్' ప్రాపుతో అధికారాన్ని చెలాయిస్తు, ఆదేశాలు జారీచేస్తు, అందరిమీద స్వారిచేస్తున్న ఒక అధికార వర్గీయుడు ఈ గోపాలరెడ్డిని పిల్చి, తమతో నిమిత్తంలేకుండా ఈ స్కూలు కృషి జరిపినందుకు నిష్ఠూరంగా, నిరొగ్గమోటంగా, దబాయింపుగా మాట్లాడేవరకు, ఆ తను యిదేం గ్రహచారంరాబాబు అనుకొని నాకు స్కూలావద్దు గీలువద్దు అని దణ్ణం పెట్టి వచ్చేశాడని ఆ సన్నివేశాన్ని చూచిన ఒకరన్నారు. ఎవరైనా, ఎంతమంచిపనైనా స్వతంత్రంగా చేస్తే, జిల్లాలో కలుగుతున్న ఫలితం యిది! ఇది విన్నతర్వాత—మాకొక అనిపిస్తుంది, వరకవిపూడి స్కూలు రాకుండా ఏరే పతగొట్టారా ఏమి అని! నిజం తెలుసుకోకుండా, వూహతో ఒకరిమీద యెందుకు అపోహపడాలలేండి!

వరకవిపూడిలో హాస్టలు వున్నది. రోజూ పిల్లలు మూడు నాలుగు మైళ్ళు నడచి తోటపల్లిగూడూరు, ఈదూరు స్కూళ్లకుపోయి రాలేక అవస్థపడుతున్నారు. అలాంటప్పుడు యిక్కడొకస్కూలు వుండడం అవసరంగదా! జిల్లాపరిషత్తైనా ఈ సౌకర్యాన్ని కల్గించడం బాగుంటుంది.

కలికవాయి బిట్రగుంట

పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కుండ చెంచురెడ్డిమీద అవిశ్వాస తీర్మానం తెచ్చుటకు, పాత అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. రామభద్రరాజు విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. పంచాయతీకి సంబంధించిన ఒకకుంటను గ్రామమునసబుకు పట్టాకిప్పించుటకు పంచాయతీ అధ్యక్షుడు ఆమోదాన్ని తెల్పకుండుటయే పాత అధ్యక్షుని ఈ ప్రయత్నానికి కారణమట. చెంచురెడ్డి వుడుకు శక్తిగా గ్రామాభివృద్ధికి పాటుబడుతున్నారు. వన్నులు బాగవసూలు జేస్తున్నారు. పాత అధ్యక్షుని హయాంలో అభివృద్ధి శూన్యం. అలాంటప్పుడు అధ్యక్షుని మీద అవిశ్వాసం గ్రామాభివృద్ధికి విఘాతంగా వుండగలదు. —గ్రామస్తుడు

వాకాడు వుత్సవం

హరిజన విద్యార్థి వుద్ధారకసంఘ 28వ వార్షికప్రారంభోత్సవం, పరిషత్తు ఛేర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 15 తేదీ వైభవంగా జరిగింది. వుత్సవానికివచ్చిన చంద్రశేఖరరెడ్డి—సంజీవరెడ్డిగార్లకు శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిప్రభృతులు పెద్దఎత్తున స్వాగతమిచ్చారు. నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి జండాను ప్రతిష్ఠించారు. తర్వాత అందరూకలసి కళాశాలవున్న 'విద్యానగర్'కు చేరుకున్నారు. అక్కడా స్వాగత తతంగం జరిగింది. కళాశాల ప్రాంగణంలో ముందు అందరూ కలసి వనమహోత్సవం చేశారు; వివిధ ఫల పుష్పతరులను నాటారు. బాలుర వసతి గృహానికి, భోజన మందిరానికి శ్రీ సంజీవరెడ్డి, వసతిగృహం మరొక విభాగానికి శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రవేశోత్సవాలు జరిపారు. తర్వాత సభ జరిగింది.

శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రసంగిస్తూ ఈ విద్యానగరం అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయంవలె విశ్వవిఖ్యాత ఆదర్శ సంస్థగా వర్ధిల్లాలనే ఆకాంక్షను వెలిబుచ్చారు. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారి దీనజనసేవా భావాన్ని, యిక్కడ చదివే విద్యార్థులుకూడా అలవరచుకొని, ప్రతి విద్యార్థి ఒక పేదవిద్యార్థికి సహాయకారిగా వుండాలని వుద్బోధించారు. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ ఎంతో వ్యయప్రయాసలకులోనై యిచ్చట కళాశాలను నెలకొల్పిన శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి పూజనీయుడని, కళాశాల నిర్వహణ గురుతరమైన సాహసకార్యమని, సేవాక్షేత్రమైన ఈ ప్రదేశం, విజ్ఞానకేంద్రంగాకూడా విలసిల్లడం ఆనందదాయకమని నుడివారు. ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు విలయమ్స్ స్వాగతవచనాలు పల్కుతూ, సేవాతత్పరతతో వున్నతాశయాలతో ఈ విద్యా సంస్థను నడపగలమని వాక్రుచ్చారు.

శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఈ కళాశాల విద్యార్థులచేత, విరామకాలంలో ఒకటి రెండుగంటలు తోటపని చేయించి, పారితోషికం యిచ్చే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని సంకల్పిస్తూన్నామని వెల్లడించారు.

పిమ్మట బాలకృష్ణ సేవాక్షేత్రంలో హరిజన విద్యార్థిఉద్ధారకసంఘ 28 వార్షిక ప్రారంభోత్సవసభ జరిగింది. వుపన్యాసాలు సాగాయి. నాయక ద్వయాన్ని, శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి, ప్రశంసావాక్యాలు, పూలమాలలతోనేగాక, నూత్నవస్త్రాలతోకూడా సత్కరించారు. వచ్చేసంవత్సరం బి. ఇడి. ట్రెయినింగుకేంద్రాన్ని యిచ్చట నెలకొల్పే కృషివున్నదని శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి వెల్లడించారు. శ్రీ బాల వివేకంగారు వందన సమర్పణంచేసారు. —మా. గూ. వి.

సిద్ధీపురం చావు

అనుమలశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య అను పాతికేళ్ల యువకుడు 21 తేది ఎండ్రిన్ త్రాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు, నిరుద్యోగమే దీనికి కారణమని తెలుస్తున్నది.

ఈ ఎండ్రిన్ చావులవిషయం ఎవ్వరూ పట్టించుకోవడంలేదు. జనాభా కంట్రోలుకు యిదీ వుత్తమమార్గంగా వున్నట్లు ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదేమో!

ఎ. ఎస్. పేట వురుసు

అనానముద్రంపేటలోని హజరత్ ఖాజానాయబ్ రెసూల్‌వారి గంధోత్సవం ఈ సంవత్సరం మామూలుకంటే వైభవంగా జరిగింది. 20 వేలమంది ప్రజలొచ్చారు. ఇంతవరకు యింత మంది రాలేదు. కాని మంచినీటికి నానా అవస్థలు పడిపోయారు. ఎప్పుడూ ఈ వురుసు సమయానికి వర్షాలు కురిసేవి. ఈ సంవత్సరం అదీ లేనందున వచ్చినవారు దురవస్థలపాలైనారు. ఆరోగ్య, పోలీస్‌శాఖలుమాత్రం తమ విధులను ప్రశంసనీయంగా నిర్వహించినవి. —మా అ. వి.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీకొరవ)

సామాన్యుని నిత్యానుభవం చెప్తున్నది. కనుక అప్పుడప్పుడైనా యీ విషయాలను మనం చర్చించుకోవడం అవసరమని తోస్తున్నది.

అన్ని సమితుల సంగతిసందర్భాలేమిటో నేనిప్పుడు చెప్పలేనుగాని నెల్లూరుకు దగ్గరలోవున్న వొకసమితిలో సల్ఫేటు పంపకంలో పట్టపగలు జరిగిన అన్యాయం అక్రమం వొకటి నాచెవినబడ్డది. నా చెవినబడ్డతర్వాత మీచెవినవెయకుండడం ఎట్లా! ఈ రైతుదేశంలో రైతుకుతప్ప మిగతా అందరికీ ఎరువులు సునాయాసంగా దొరుకుతున్నాయి. రసాయనిక ఎరువులు రుచిమరిగి, సింద్రీసల్ఫేటు సిసింద్రీలా తయారైన సమితి—పంచాయతీ—సహకార వుపనాయకగణం మన కనుచూపు మేరలో బోలెడంతమంది కనబడుతుంటారు. సల్ఫేటురుచి అంతబాగావుండబట్టే పీటిపంపకంలో మన సమితిరాజులు యిన్ని అక్రమాలకు వడిగట్టుతున్నారు.

ఇంతకూ నేను చెప్పదల్చుకున్న విషయం బుచ్చిసమితిలో జరిగిన అక్రమం కదూ! బుచ్చిసమితి ప్రాంతంలో రెండు సహకార రూరల్ బ్యాంకులున్నాయి—బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకు, వవ్వేరు రూరల్ బ్యాంకు. ఈ రెంటిలో బుచ్చిరూరల్ బ్యాంకు బాగాపని చేస్తున్నది. బాగాపని చేస్తున్న సహకారసంఘానికి సల్ఫేటు పంపకం అప్పగిస్తే బాగానిర్వహించ కలుగుతుంది. కానీ మన సమితిరాజులకు ఆ వివక్షణ వుండొద్దూ? బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకు మూలధనం 1 లక్ష 10 వేలుంది; వవ్వేరురూరల్ బ్యాంకు మూలధనం 80 వేలు మాత్రమే! ఇక బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకులో డిపాజిట్లు 80 వేలు దాకవుంటే, వవ్వేరు రూరల్ బ్యాంకులోడిపాజిట్లుపాతికవేలువున్నాయి! నెల్లూరు సెంట్రల్ బ్యాంకుకు కట్టవల్సిన బాకీలన్నీ పూర్తిగాచెల్లించేసి గడువుకు ముందే బాకీలుకట్టేసి 'క్లీన్'గా పెట్టుకున్నది బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకు; ఇకవవ్వేరు రూరల్ బ్యాంకు వచ్చిబతికి మొన్న జూన్ ఆఖరుకు సెంట్రల్ బ్యాంకు బాకీలుచెల్లించే సరికి తల్ప్రాణంతోకలోకివచ్చిందట! ఇట్లా అన్నివిషయాల్లోను బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకు మిన్నగా పనిచేస్తుంటే దీన్నితుంగలోగల్పి బుచ్చిసమితి అధ్యక్షులు తమవర్గీయుల చెప్పుచేతుల్లోవుండే వవ్వేరు రూరల్ బ్యాంకుకు టన్నులుటన్నులు సల్ఫేటుకోటా యిచ్చారు. వవ్వేరు రూరల్ బ్యాంకుకు 76 టన్నుల సల్ఫేటు కోటాను కేటాయించి, బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకు కు 14 టన్నులు ముష్టివద్నాలుగుటన్నులసల్ఫేటునుమాత్రం కేటాయించారు బుచ్చిసమితి అధ్యక్షులుంగారు. దూశారా యీ కోటాలైసెన్సువంపకాలు యీ సమితిరాజ్యంలో యీ సమితి రాజులచేతుల్లో యెంత అడ్డుదుడ్డంగా జరిగిపోతున్నాయో? పోయిన సంవత్సరం బి. ఎ. ఎస్. బి. డి. వో. శ్రీ కె. వేణుగోపాల్‌గారి హయాంలో బుచ్చి రూరల్ బ్యాంకుకు లక్షయాభైవేలు సల్ఫేటు కేటాయిస్తే, వవ్వేరు రూరల్ బ్యాంకుకు 75 వేలు సల్ఫేటుమాత్రం కేటాయించడం జరిగింది. అట్లాంటిది యీ సంవత్సరం సమితి అధ్యక్షులుంగారుదీన్ని తారుమారుచేసిపారేశారు. పద్ధతి గిద్ధతి, నియమం న్యాయంయేవీఅడ్డురాలేదు. తన నీడన వుండేవారినోట్లో యింత ఆహారం పడేయడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకొని యీ పనిచేసినట్లున్నారు. అందుకే బుచ్చిసమితి అధ్యక్షులుంగారు చేసిన యీపని అన్యాయమంటాను, అక్రమం అంటాను; మళ్లీమాట్లాడితే అన్యాయమన్నర అంటాను, అక్రమమన్నరఅంటాను.

మరో అన్యాయం: బుచ్చి సహకార రూరల్ బ్యాంకు యేరియాలోవుండే గ్రామాలవారిని (ఒక్క ఇస్కపాళెం మినహా) మీరంతాపోండి,వవ్వేరురూరల్ బ్యాంకులో సల్ఫేటు తెచ్చుకోండి అని హుకుం జారీచేశారు. దూశారా యీ సమితి సామంతరాజులు యెంత చక్కటి పరిపాలనను అందిస్తున్నారో?

వ్యాయామ ప్రదర్శన

(5 వ పేజీ కొరవ)

హైస్కూలు పిల్లలపై నిర్బంధ సుంకం విధింపు ఎందుకు?

22 తేది వాకాడు విద్యాసంస్థల్లోను, 23 తేది కావలి విశ్వోదయ ఓపన్ ఏర్ థియేటర్‌లోను యివే యోగ వ్యాయామ బలప్రదర్శనలు జరిగాయి. కావలి జి. వ. మల్టీపర్పస్ స్కూలు హెడ్మాష్టరు శ్రీ సి. రామస్వామిరావుగారు కావలి పౌరుల పక్షంగా ఖర్చులనిమిత్తం రూ. 400 లు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వైజ్ఞానికశాఖ నిర్వాహకులు శ్రీ వి. ఎల్. సుందరరావుకు సమర్పించారు.

మొత్తానికి నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్‌వారు యీ అపూర్వమైన వ్యాయామ ప్రదర్శనలు యేర్పాటుచేసి ధన్యులయ్యారు. —మా. వి.

P.R.R & P.V.M. ప్రభుత్వ కళాశాల
విడవలూరు
ఈ క్రింది విషయములలో బోధన జరుగును.
పి. యు. సి.
(1) లెక్కలు మరియు ఫిజికల్ సైన్సు.
(2) ఫిజికల్ సైన్సు మరియు నాచ్యురల్ సైన్సు
(3) వరల్డు హిస్టరి మరియు ఎకనామిక్సు.
(4) వరల్డు హిస్టరి మరియు అడ్వాన్సుడుతెలుగు
దరఖాస్తులు చేరుటకు గడువు 10-8-65
ఇతర విషయములకు ప్రిన్సిపాల్‌గారిని సంప్రదించవలెను.

printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)